

PAKT.

1652.

Telys.

Biblioth. Hung. Janhovichiana
S. ord. II.

1652

MARSAL TARSALKODO-
MURANYI VENUS.

Avagy
ANNAK EMLÉKEZETE:

Miképpen a' Méltóságos G R O F F
HADADI VESELENYI FERENCZ
Magyar Ország PALATINUSSA, akkor
Füleki Fő Kapitány, a' Tekintetes és Nags
Gróff R I M A I SZETSI MARIA Asz-
szonnyal, jövődöbéli házasságokról való tükös
végeztése által tsudálatosképpen meg-vőtte a'
Híres MURANYI V A R A T.

Mellyet irt vőlt ugyan ő Nagyságok Komors-
nikja G Y Ö N G Y Ő S I I S T V A N
Magyar Versékben szereztén.

Moston pedig újjabb meg-jobbitásával a' Ver-
seknek ki-bocsáttatott

KOLOSVAR ATT

Nyomtattatott M D C C I I
Eszkendőben.

Méltóságos Groff
HADADI VESELENYI FERENCZ
 URNAK, *Murány* Várának örökös
 Urának, Magyar Ország PALATINUS-
 SANAK, *Kunok* Birájának, Arany-
 gyapjas Vitéznek, Nemes *Gémör*, és
Pest, *Pilis*, *Söld Vár* Megyék Fő Is-
 pánnyának, a' Felséges **LEOPOLD**
 Római TSASZAR, és Német, Magyar,
 Tsch Országok Királynak belső Ta-
 náttjának, 's Komornyikjának, és Ma-
 gyar Országban hely-Tartójának.

Tekéntetes és Nagyságos Gróff
RIMAI SZETSIMARIA
 Afzfzonymnak. Az ő Nagysága fzerel-
 mes Házas társának. Az én kegyel-
 mes URAMNAK, és ASZSZONYOMNAK

Egészséges hofszú életet
 kívánok aláazatosón.

CICE-

ICERO; a' Historiát, Te-
 Item Temporum prateritorum me-
 moriam. *idők bizonyosságának, és*
az el-múlt dolgok emlékezetinek ne-
vezi: Nem is méltatlanul; mert ha az régi
el-múlt idöket, és azokban viselt régi ditsiret
tes dolgokat a' Historiáknak bizonyosságából, 's
azokra emlékeztetéséből nem tanulnok, mind
szemeink vakok, 's mind füleink siketek völ-
nának azoknak tudásában; Nem tudnánk
fennit Macedoniai Sándornak berentsés ba-
dakozási felől; sem Trojai Heftornak vi-
tézését, sem Római Scipionak Hazájáért
való nagy tselekedetét, sem mások ditsiretessen
viselt dolgait nem tudnok emliteni. A' Histo-
riák az érdemessen viselt dolgokat, azoknak
viselőinek halálokkal is nem engedik el-enyésni;
hanem azokból költ szép Hir-eket Neveket, el-
temetett Testeket bé-rekeztő Sirjoknak fog-
ságából is szabadulásra hozván, berente bélyel
ez egész világon örökké meg-maradandóságra
repitik, hogy mind azok, 's mind azoknak író-
inak birek fenn maradgyon, amaz berint:

SS

Vivet

Vivet Meonides, Tenedos dum stabit & Ide,
 Dum rapidas Simois in mare volvet aquas.
 Tityrus, & segetes, Aeneaque arma legentur,
 Roma triumphati dum caput orbis erit.
 Ergo cum me etiam supremus adufferit ignis
 Vivam; parsque mei multa superstes erit.

Mellyre nézve a' ditsóséget óhajtó, Görög és
 Római régiség, olly szorgalmatos volt a' ditsi-
 retesen viselt dolgok emlékezetinek örökös meg-
 maradásokra való gondviselésben, hogy nem
 volná semmi olly érdem-fen tselekedett apró dol-
 gok, a' mellyet balált nem ismerő Kronikában,
 örök emlékezetre bő írásokkal le-ábrázolván,
 azok viselőinek bóltok után-is, a' feledékeny-
 ségnek gyilkossága alá engedett volna vettetni;
 tudván azt; hogy életünk utolsó batárához
 vitetvén, minden egyebekkel maradandók től-
 lünk. De a' mi jól viselt dolgunknak emléke-
 zete bóltunk után-is követ bennünket.
 Omnia dum pereūt comes est post funera Virtus.

Kegyelmes URAM! 's kegyelmes Afiszonyom!
 a' MURANYI dolgokban való Nagyságtok tse-
 lekedetiben nem sokat ismertek még a' bajdoni
 esztendők-is, mellynek jöllebez még most, ditsi-
 retes emlékezete másképpen-is emlékezetben
 vagyon sokaknál; mindazonáltal, mivel hogy
 miatsen semmi olly nagy emlékezeti tselekedet
 a' mellyet halgatásban vévén meg ne fojtson

idővel

idővel a' feledékenység, hogy azért azon
 Nagyságtok örök emlékezetett érdemlő tsele-
 kedete-is, a' mostani azont viselő nyelveknek,
 szava el-állásával meg-nemulást vévén, jöven-
 dőben a' feledékenységtől örökös halgatás alá ne
 vettek; Sőt inkább mint Phoenix porából
 Nagyságtok rothadandó teste koporsójából-is
 életre kellyen, juxta ill: Ovid.

Una est, quæ reparat, seq; ipsa refeminet ales,
 Corpore de Patrio tradunt Phœnica renasci.

Igyekeztem azt lassu elmémnek érkezése
 szerént, ez én edgyügyű Historiámnak ma-
 gyar versekből fűzött tollaival úgy szárnyoz-
 nom, hogy ha Didonak Æneas szeretetiért,
 Parisnak Helenáért, Tysbénck Pyramusért,
 másoknak másokért való dolgait, sirban szál-
 lások után sok száz esztendővel éltetik az
 Kronikák.

Ovidius

Æneæ consumpta rogis tumulatur Elia
 Nota tamen Didūs fama perennis erit.
 De te Ledaæ quoniam contenderat orbis
 Nomen ab æterna posteritate feres.

Azon Nagyságtok egy más kedvéjért
 Való tselekedete-is, a' következő időknek
 messze batárira repülvén, ottan-is híresüllyön
 ismertessék, terjedjen, 's éltyen örökké. annak em-
 lekezetit viselő Historiámnak elevenítése által.

Mellynek magos voltát jöllebez alaton elmém

§§§

úgy

úgy nem érthette, a' mint annak érdeme kívánta volna, 's illendő ábrázolással pennám sem tudta leképezni, mindazonáltal a' mint engedte a' vékony értelem, 's ahoz elégtelen készüлетem, 's alkalmatlan helyem, (mivelhogy nagyobb részént úton, 's sok értetlen tsótis lék kiáltásával zajgó szállásokon irtam, Ovidius mondása szerént pedig:

Carmina secessum scribentis & otia quaerunt.) Addig töldozgattam sokszor félben szakasztott munkámat, hogy sokkára még-is ujjonnan felvett pennámal dolgom végig ballagtattam, 's mivelhogy a' régi verseket tsinálók, írásból úgy tanultam, Poétai költőményekkel-is szaporítottam írásomat, Venusnak és Marsnak tulajdonítván a' Murányi dolgoknak szerentsés végben menetelét, de nem ok nélkül, mert a' régiek a' Venust, Szerelem Isten Ájszonyának, Marsot Vitézség Istenének tartották, én-is a' Venuson szerelmet, a' Marson vitézséget értek írásomban; Valóságosdolognak tartván, hogy e' Nagyságtok tselekedete a' Venus és Mars, az az szerelem és vitézség segedelme által mentek végben, a' vitézséget a' szerelem a' szerelmet a' vitézség bátorítván ama vers szerént:

Mars animare solet Venerem Venus Incluta Martem.

A bonnét Marsal társalkodó Murányi
Venus-

Venusnak neveztem munkámat-is, Melly ha másképpen nem érdemes-is; mindazonáltal mint hogy a' Nagyságtok örök emlekezetet érdemlő birét 's nevét viseli, nem edgyugyi munkámat mint magok dolgának szép emlekezetit, tekintsse kegyes szemmel, és vegye jó neven érdemtel len szolgájától.

Költ a' Subnyai hév vizben 1664. Esztendőben.

Nagyságtoknak leg-kissebbik
szolgálója GYÖNGYÖSI ISTVAN.

Tiszte.

Tisztelem En-is Tudományának Szépségét Is-
lentő, 's Nagy Zengéssel A Castalus Hegyről
Alá Repült Írását, Almélkodván Szépségén
GYÖNGYÖSI ISTVAN Magyar Versfeinek.

Homerus mind addig fog élni hírében,
Valamig a' Nap jár fényes szekérében,
Icarus a' mig úsz maga tengerében;
A' mig ember fetreng tulajdon vérében:
Maronak nagy nevét mind addig hirdetik,
Valamig hartzólni a' hadat fzedetik,
Vagy az emberek közt barom tenyésztetik,
Mészszébre munkája addig terjesztetik.
Ki volna Gyöngyösi szép elmés munkáját
A' ki nem ditsirné íris, 's módos Stropháját,
Ugy látom hírének zöldellő Pálmáját
El-nyerte, 's Poéták Laurus Koronáját.
Hirednek van módgya meg-maradásának,
Czélt tefzel verfeddel idők járásának,
Oka léfz felölled nyelvek szóllásának,
Míg léfzen zúgása vizek folyásának.
Méltán mondathatol Amphion társának,
Kinek mássa nem volt ékes szóllásának,
Látom laktad helyét Musák szóllásának,
Tudod-is szép ízit Nymphák forrásának.
Mútattya elmédnek e' jeles munkája,
Szerentsén mint úfzkált VESELENY BARKÁJA,
Kemény Fánosn: k-is lebegő fájkája,
Ki tudta a' Chamnak milyen haza-tájja.
El a' Chariclia Musád Írásával,
Írásban kezednek nem Hibázásával,
Hiba nélkül esett Koronázásával,
Koronás légy Te-is Bacchus Laurussával.

MARSAL TARSALKODÓ
MURANYI VENUSROL
VALÓ
ELŐL-JARO BESZED.

End szerént jegyezzék egyebek Ver-
sekben
Oriáfok dolgát, régi el-tekben,
Istenekre menvén nagy irigységekben,
Mint kezdék hartzokat hágván az Egekben.
Sok féle próbáit írják-meg Jífonnak,
Mellveket Cholchossról foka' egyben fónnak,
Honnét tanásából Medea Afzronynak,
Nyert arany gyapjakat Báranýról le-vonnak.
Az Ida hegyének kedves erdejében,
Juno, Pallas, Venus, Paris eleiben,
Mint jöttek meg-álván ő itéletiben,
Ki közöttök első ékes termetiben.
Venust emezeknél szebnek mint itelte,
Azután Helenát magának mint nyerte,
Vitorlás Gállýáin Trojában mint vitte,
Szép hazáját, 's magát ezért mint vesztette.
Hercules a' Poklot fel miként törtette,
Proserpinát ott-is hogy hogy keresette,
Az ajton úgató Cerberust meg-ölte,
Az Eg emelésre Atlást fegítette.

Egyéb

Egyéb nagy dolgokat ki mint tselekedett,
Dido Aeneassal mint szerelmeskedett,
Mennyi bal szerentsét *Ulysses* szenvedet,
Circe énekével miként tündérkedett.

Mások mind ezekről mint tettzik irjanak,
Elméjekkel a' mint akarják jádzanak,
Nem bánom *Dedalus* szárnyain járjanak,
'S bőségs. találmányokért zöld *Lau ust* várjanak.

Más én hivatalom a' mellyet forgatok,
Kikről mások irtak azokról halgatok,
Erős **MURANY** felé elmémme hágtatok,
'S annak dolgairól verfet kohólgatok.

Miként **VESELENYIT** *Cupido* febhethvén,
Szétsi Máriával szerelemben ejtvén,
Titkos szerelmeket okosán követvén,
Meg-vették a' *Murányt* jó módgyát kerefvén.

M. sám! *Parnassusból* ki régen távoztál,
Pegasus kútyjától megszíze szakadkoztál,
Ha még valamit tudsz a' mit onnan hoztál,
Lásd fel-vött munkádhoz ha meg-nem változtál.

Mellyre adgy *Apollo* kívánt segedelmet,
Enekellye *Musám* ugy ezt a' szerelmet,
Hogy a' kik ez által vöttek győzedelmet;
Talállyon azoknál jó kedvet, 's kegyelmet.

A' mint a' gyors idők szárnyakon repülnek,
Néha egészséges napokkal derülnek,
Néha Ország rontó hadakkal zendülnek,
Hol egyre hol másra változva kerülnek.

Ellenkező dolog háború 's békefélség,
Nem külföldben mint az hideg és melegség,
Békefélséggel épül a' termő mezőfélség,
Púfztúl, 's prédáltatik támadván ellenség.

E' penig születik edgyik a' másikkól,
A' haború támad a' tsendes napokból,
Ered a' békefélség koborló hadakból,
Mint napok az éjből, az ejj meg azokból.

Igy Magyar Koronánk Bétsiekre kelvén,
A' Római Felség magához emelvén,

A' Fer.

A' **FERDINAND** nevén hatmadik vífelvén,
Rákotztak csak Erdély Uralván, 's tisztelevén.

Midőn az Elzendő Ezer számon menne,
'S ahoz hat száz után negyven hatot tenne,
Bírodalma állól a' Télnek ki-kelne,
'S virágos Tavasztól meg-újúlást venne.

A' békefélség (minthogy talám régen nyugszik,)
Imé a' *Kákótsi Györgytől* terhen esik,
'S tölle nem reménlett háború születik,
Ferdinándra, 's reánk hada készítettik.

Lát hamar dolgához fegyvert köszörültett,
Lobognak a' Zászlók, sok hadakat gyűjtett,
Minden Urat, 's Nemest, szabadoft fel-ültett,
Számos hadaival Tízfa felé léptett.

A' melly tágaóság van az Eg 's a' föld között,
Lakására a' Hir ide fel-költözött,
Semmi rejtekében úgy nem tekerdőzött,
Kit a' hir nem tudot, 's reá nem feddőzött.

Ki-nyílt ablak, 's ajtó háza épületi,
Mellyekkel világos minden rész szegleti,
Ejjel nappal nyitva bé sem rekeszteti,
Hol mi dolgok esnek, onnét fülelgeti.

Szabad jövő, menés van itt mindeneknek,
Sibognak nyelvei sok féle népeknek,
Mint mikor rajzáfa indul a' méheknek,
Vagy a' könnyű szellők Erdőkön fletnek.

Külföld-külföld újság, 's dolgok hirdettetnek,
Igaz hír hamissal egyben kevertetnek,
Ehez többet adnak, attól el-vétenek,
Falun, 's Városokként sok-felé vitenek.

Honnan el-múlándó öröm gyakran árad,
Néha haszontalan búban a' fő fárad,
Mert nints úgy a' dolog a' mint a' hir támad,
A' holott nedvest mond, ott gyakorta szárad.

Újsággal nő a' hir, 's azzal gyarapodik,
Valamerre mégyen bővül, 's szaporodik,
Gyors szárnyon jár, flet nem csak nyomakodik,
Kin sok örül, 's vigad, sok meg szomorkodik.

Alkal.

Alkalmatosságot azért most-is lele,
Furtsasága szerént gyors szárnyat emele,
Erdélyi újsággal lévén szája tele,
A' hír hietiséggel Tiszán által kele.

Kin fel-zendül a' föld, 's párt ütések esnek,
Az újság salati édes mézül esnek,
Királyához marad hűsége Követnek,
Rákóczi György mellé szaporán letnek.

Hire után hamar érkezik maga-is,
Várják a' Vármegyék Kassa városa-is,
Végére Országunk maradt kis rongya-is
Tékozlatik, 's lóhban fok helyen lángal is.

Vesztai tért kis hazánk forgasz melyi fok kotzán,
Hány-felé vetett mar a' szerentse farkán,
Hol egy ellenségnek, hol másnak vagy markán,
Régi szép épséged melyi miatt áll rsonkán.

Miképpen sirassam illy romlottságodat,
Mivel könnyebbitsem nagy fáradságodat,
Mellyel épithetném romlott Országodat,
Miként vigasztalnám szomorúságodat?

Midőn meg-szemlélem fok romlott bastyáját
Szegény Országomnak, 's meg-tompult szablyáját,
Szélvész közt habozó bújdosó bárkáját,
Sohajttással mondom keserves notáját.

E L S Ö R E SZ.

H az régiektől elfajult Nemzetség!

Hiredben nevedben kortsosult Nemeség,
Miolta köztetek nints az egyenesség,
Illy rutúl azolta prédál az ellenség.

A' meddig egy szível fogtál Magyar fegyvert,
Vólté olly Nemzetség a' ki téged meg-vert?
Kardod minden ellen diadalmason nyert,
Sok préda nyereség lábad alatt hevert.

Hól a' szép hír, szép név, szép drága nyereség!
Kit elődben rakott fok hódolt nemzetség,
Vagy hartzokon adott a' győzött ellenség;
Mind el-prédálta azt az egyenetlenség.

Tedd félre Nemzetem ezt a' déltzogséget,
Mint régen kövesd az egyenefséget,
Ne fogyasd magadat találsz ellenséget,
Ki majd ránt nyakadra siralmas inséget.

Héjában rögzöt-meg a' vad erkölts benned,
Az Újságok nélkül nehéz már el-lenned,
Noha hasznosb vólna ezt-is félre tenned:
Mert végre ezért-is fegyverre kell menned.

Az egyenetlenség ártalmas mindenben,
Gyökeret szakasztott fok győzedelmekben,
Sokak míg edgyefek vóltak idejekben,
Gazdag szerentséjek épült mindenekben.

De délczeg erköltsök mihelt félre rügott,
Ez edgyel tartotta amaz máshoz fogott,
Az egyenetlenség forralt ollyan lugott,
Mellytől végre foknak füle jajra zugott.

Régen Romát hitták Világ Aszfzonyának,
Hódolt-is fok Nemzett nagy birodalmának,
Vad Scythiaig nyúlt vége hatalmának,

A

Ki

Ki tudhatta számát fok birodalmának.

Edgyes erköltsében esvén végre vadság,
Mihelt fokfelé vont az akaratosság,
Olly változásokat fajzott a' fok újság,
Majd prédára szállott a' régi méltóság.

Nem nevel semmi jót az újság követés,
Szív maró, félelmes gonosz a' párt útés,
Még-is olly vágyott moh ehez az ígetés,
Mintha volna minden jó termő ültetés.

Az álhatatlanság nagy szívhez nem illik,
Gyenge épület az melly hirtelen bomlik,
Lásd az erős tölgy-fát eléb öszve romlik,
Ostromló szeleknek hogy sem mint meg-hajlik.

Nem nemes elme az melly hamar változik,
Akar mi szélre-is mindgyárt ingadozik,
Ott tisztul az arany hól a' tűz langozik,
A' rosa-is tövis között virágozik,

Az nagy szív, ki előtt a' betsület forog,
A' mely halált kíván belőlle vér tsorog,
Hogy sem tántorítsa valami olly dolog,
Emlékezetéért elienkezik 's morog.

De most ez a' Jóság vagyon tsak kevésben,
Mert fok pártos erkölts szorult fűrt fejekben,
Harag, és irigység vert fészket szívekben,
Ditsiretek így fogy 's változik mindenben.

Igaz Királyunknak alig volt olly hive,
Mint a' VESELENYI tőkellertes szíve,
Elméje nem bomlott mint tseppel a' kéve,
Mert hívsége mellett nagy terheket véve.

Füleki fő tisztet ez akkor vífele,
Holott vitézsége szép szárnyat nevele,
Ki ditsiretes hírt felőlle emele,
Jó hire 's nevével egész Ország tele.

Vala Felesége *Bosnyák* Nemzetségből,
De élte fonala leg-jóbb idejéből,
Szakadván az irigy *Párkán* kezéből,
Más világra kele lelke a' testéből.

Özvegy

Özvegy életében van de nem othon henyél;

Hanem mezőt kíván szokott próbákra kell,
Katoná kenyerrel mint málszor most-is él,
Mint éh *Raro* prédát, ellenséget szemlél.

Mint ha maga volna *Bellon*nak Fia:
Ugy meg-tanította *Marn*nak Oskolája,
Valamerre fordul haragos szablyája:
Ugy forog kezében mint Menyő szikrája.

Nem szánnya életét fárad hazájáért,
Második *Curcius* még-maradásáért,
Egeket erdemel jeles próbájáért,
Mint régen *Hercules* éppen állásáért.

A' lóva *Pegasus*, maga *Hector* rajta.
Mint Sas a' Darvakat fok Pogánt úgy hajta,
Földhöz veré töre kit el nem szalasztta
Sok kötött ellenség kezében ohajtva.

Vállaiban *Atlas*, *Hercules* szívében,
Nyelvében *Ulysses*, *Antenor* eszében,
Szerelmében *Paris*, *Titan* személyében,
Házánál *Phillades*, *Achilles* mezőben.

Erteke, kövarak, Uri rend Nemzete,
Ideje leg-jóbbkor vitézség élete,
Ditsiret, jó példa, dicsétség termete,
Járása gyorsaság, *Raro* tekintete.

Hűsége állandó igaz Királyához,
Mert nagyobb rész hodolt *Rakocsi* pártjához,
Kevés van ki lásson Királlyal dolgához,
Kemény tereh szállot tsak az ő vállához.

Ki minden erejét *Rakocsi* Hadának,
Sullyos és nagy terhet az Egek sullyának,
Vigan ostromlotta úgy szolgált Urának,
Valamig a' hadak Fülekhez jutának.

Esterházi Miklos amaz Hazánk fénye,
Sok el-ijedt szívnek ebresztő reménye,
Kinek hazájával fok jó teteménye,
Egig ér, mint igaz áldozat tömjénnye.

Vezette ezeket tanult értségével,
Akarván jól tenni kis Nemzetségével,

A 2

Köve.

Követi *Ferenz*-is serény készségével,
Táborban száll velle szép vitézségével.

Mint hogy meg-érdemli meg-probált *Virtusa*,
Mezei hadaknak lesz Generálisa,
Gyakran próbál, izzad vérrel a' pallosa,
A' vitézi névhez vagyon igaz jussa.

Végre hogy az hadak vízfőz fordúlának,
Hegyes Lipto felé lassan hágtatának,
Külömb külömb-fele rendeket állának,
Illy ordináncziát *Ferenznek* adának.

A' mi jó, s szép könnyen ahhoz nehéz jutni,
Méh dongása nélkül mézet nem ehetni,
A' Rosát-is tövis nélkül nem szedhetni,
Savanyú íz nélkül édest nem kóstolni.

Probált dolog nálad mind a' só mind a' méz,
Viselet dolgaidra Világ négy része néz,
Tudgyák mit vitt véghez a' *Vesélényi* kéz,
Kinek hire neve finom arany nem réz.

A' betsület lévén tárgya fegyverednek,
Nem futottad fullját hidegnek s melegnek,
Tsak szárnyat emelhesz jó hied s nevednek,
Tetzet jóvá sava egyaránt kedvednek.

A' felső Országok tudgyák vitézséged,
Miként futamtattad gyakran ellenséged,
Tudgya honyódban-is látta Nemzetséged,
Török ellenségtől vőtt sok nyereséged,

Erzi Eger, Hatvan, Szőlnek, Vác és Herves,
Fegyvered élitől hány török test eves,
Elet nélkül maradt miattad nem keves,
Kiknek nem kell többé a' reggeli leves.

Ezek noha neved már fennis repítik,
Jó emlékezettel mindenütt szépítik,
De grádítsát mennél nagyobbban építik,
Az Egekhez annál közelebb térítik.

Tégy te mégis többet viselet dolgaidhoz,
Szerez-még több tollat meg-nőtt szárnyaidhoz,
Mint hogy véred-is van nagy állapotodhoz,
Kezdened kell megint új fáradságidhoz.

Eddig

Eddig tölt dolgaid véld arany gyűrűnek,
A' következőket szép Adamás könek,
Ki tetején ülvén kis kerekiségének,
Kedvesb. rogyogást ad gyűrűd szépségének.

Térj vízfőz Fűlekre azért táborunktól,
Az egész tartománt Kassaig Paláinktól
Rád bizzuk, védelmezd ellenség kargyátul:
Erre légyen gondod leg-nagyobb azontúl.

Miként *Murány* várát meg-végezd azoktól,
A' kik el-pártoltak koronás Urunktól,
Rákóczi György mellé pártoltak várostól,
Mellynek nagy jutalmát várjad Királyodtól.

E' lesz Koronája több lött dolgaidnak,
Mint nap-keleti kö zománczos aranyak,
Ebből olyan szárnyat építhetz magadnak,
Dütsiretes: nével kik Egig ragadnak.

Engedelmeséggel halgata ezeket,
A' készség nem kíván sok ingerléseket,
Hányat nem fokára lóvara nyergeket,
El-készített minden úti eszközöket.

Meg-indulván utat Presznora rendelé,
Onnan a' hegyeket midőn által kelé,
A' szabott rend szerént mégyen Fűlek felé,
Murány miatt szívét nem kevés bú telé,

Erős helyly a' *Murány* nagy hírű mindennél,
Nem tsak ithon hanem kün-is sok népeknél,
Azok-is kik jártak nap nyúgot s keletnél,
Nem fokot láttanak erősebbet ennél

Ezen a' természet többet erősített,
Hogy nem a' kőmives munkája készített,
Körüllette olyan kősziklát kerített,
Mellynek nézése-is fejeket szédített.

Nem fél hogy ellenség víjja s töretteffe,
A' nagy kősziklákat golyobis sértheffe,
Vagy alája áfott pór rontsa, s vetteffe;
Nints a' ki erejét fegyverrel győzheffe.

Ezt régenten hól egy hól penig más birta,
Bástyáit, s falait, ez s az-is rakatta,

A3

Vég-

Végtére. Urait addig változtatta,
Hogy Szétsi György maga kezében juttatta.

Ennek születése vala Grofi ágból.
Bővült-is érteke szerzett szép jószágból,
Hire 's neve terjett sok viselt dolgából,
Máfordik Hector volt vitézi sölgyából.

Maradt hólta után ennek négy Leánya,
Eva a' leg-kiseb, nagyobbik Mária,
Kata a' harmadik negyedik Barbára,
Mellyeket mind Uri szerezse találá.

A' Groff Bethlen István Férje Máriának,
Illyesházi Gábor penig az Evának,
Turzó Adam vészi Borbárát magának,
Lisztius János lön Ura a' Katának.

A' Máriát Bethlen emeli Erdélyben,
Evát, Illyesházi Trintsen-Vármegyében,
Vízzi Borbárát Turzó Szepességen,
Lisztius a' Katát Dunán túl, Köpsemben.

Idején el-vála Barbára éltétől,
Bethlen Ur lelke-is költözik téltétől,
Metczetvén fonala Parchaknak kezétől,
Marad a' Mária özvegyen Férjétől.

Annyok ki eredett Homannai ágból,
Mária nevet vőtt. Vízkereszt mosásból,
Ura hólta után özvegyi vóltából,
Két tíz esztendőig parantsolt Murányból.

Azonban Atropos ollóját fordította,
Lachesis-élete fonalat szólította,
Végső szakadásra munkáját szorította,
Halál árnyékában világát borította.

Éltöznek leányi Annyok után gyászban,
Köztök Mária-is van Magyar Országban,
Lesz egyenlő osztás a' sok gazdagságban,
Részeshül mind három az erős Murányban.

Nem meg-vető dolga lévén Máriának,
Megint Erdély felé vér utat magának,
Ugy hogy véget vetvén ott való dolgának,
Vízszont vízszá jöjjén várában Muránynak.

A' moh.

A' mondott háború azonközben fel-kéll,
Teli az utzakat mindenütt fok veszfélly,
Jő 's megyen előtte mint a' tsavargó szél,
Utra erefzkedni Mária retteg, 's fél.

De kényszerítettvén szoros szükségétől,
Noha retteg szíve uti félelmektől,
Salvus Passus! vévén a' Fejedelmektől,
Készül mindazáltal, 's bútsuzik Erdélytől.

A' mint meg-is indul rakott szekerekkel,
Tellyesek az utak sűrű veszféllyekkel,
Rémül gyakran szíve új új félelmekkel,
Ritogattya uttyát Patens levelekkel.

Kik Rákoczi Györgynek költenek nevével,
S hitelesek löttek rá tött petsétivel,
Ha rá találóknak retten félelmével,
Bátorította magát ezek erejével.

Háborús az üdö jár 's kél a' Katona,
A' ki látván módgyát örömeft fosztana,
Elik szekerenél gyakran zenebona,
Maga verseng vellek nintsen ki szóllana.

Ki veszi levelit adgya eleikben,
Mellyel sűrű szálkát erefzt a' szemekben,
Nem mér kedvek telni várt nyereségekben,
Bántatlan el-hadni fájnállyák szívekben.

Továb menvén gyakran talál hasonlókra,
Kiknek-is olly szándék forr akarattyokra,
Hogy reá fűsenek a' rakott hintókra,
Lesz ott-is a' levél szabadulásokra.

A' fok koborlók közt tsak Isten vezére,
Hogy mindene nem kél azoknak kezére,
Élt vólt fok veszféllyel zajdult szereztsére,
Míg verekedhetett Murányban végtére.

Hire vólt még akkor Murány Királynak,
Mint hogy félelmétől hadaknak tartának,
Az Atyafiak-is mind othon lakának,
Hires erejéhez mert ennek bizának.

Hanem Illyesházi elméje azonban,
Tsáfszára hűségén nem marad egy nyomban,

A 4

A' Fe-

A' Fejedelmekkel traftál alattomban,
Nem tudván a' többi semmit a' dologban.

Mint hogy leg-több népe vólt neki *Murányban*..

Bízzván azért azok nem kevés számában,

A' több rész sem lévén kellő vigyázásban,

Murányt *Rákóczinak* adgya hatalmában.

Budaházi neve Vár Kapitányának,

Mellynek *Isravan* nevet a' Papok adának..

Ki víseli tisztit Porkolábságának,

Erre vette nevét ehez *Bóldisarnak*..

Illyésházi mellé ezek-is hajlanak..

Rákóczi pártjára Királytól állanak..

Ahoz nagy hívséget mind addig rartának..

Okos *Máriától* míg meg- tsalatának..

Hogy ezt vízfőre vegye nézz *Vesélynire*..

Mellyért a' mint mondám gond szálla szívére..

Ejjel sem jó álom búsulván szemére..

Illyem gondolatok fornak elméjére.

Erős *Murány* Vára kit a' világ tsudál,

Melly meg-győzhetetlen meredekségen áll,

Hova a' Madár-is szárnya fáradva száll,

Hozzá e' világon hasonló kevés váll.

A' ki olly maga hit magas erejében,

Akar mi nagy tábort szállits ellenében.

Kérkedik hogy fegyvert sem fog a' kezében.

Meg-láttya miképpen férkezel keblében.

Ezt szánnyamé én meg, ez ellen forduljak?

Ezt vegyem-meg ebben fákmánt tegyek, 's hanyak?

Gondolatlan szándék azért ha indüljak,

Hogy hamar veszélyre hanyot homlok hulljak.

Mit ártok ha ennek falait lövetem,

A' nagy kösziklákat meg-nem törethetem.

Jób lefz ha más-féle praktikáját vetem,

Vigyáznak mindenütt meg-nem kerülhetem.

Hogy sem gyalázatos kudarcot vallanom,

Jobb elmém-mel innen mindgyárt el-fzállanom,

Más ollyan dolgokra hasznosfab hajlanom,

Kikről örvendetes hírt lehet hallanom.

Mikor

Mikor ezt forgattya gondos elméjében..

Murány dolga felől hozatnék kétségben..

Ottan a' nemes vér fel-pesdül szívében..

Mint ha forró olajt döjtenél a' tűzben.

El-esett kedvével egyben háborodik..

Vállán lévő, térhtől igen ízfzónyodik.

De mivel mindenkor nagyra vágyokodik..

Végben viteliben szorgalmatoskodik..

Mond: nem tud a' munka lehetetlenséget..

Nem nyújthat semmi út ollyan erőtséget..

Akarat munkával vetvén szövséget..

A' mellyen nem vehet győzedelmességet.

Kit a' nemes erkölts szárnyain emelget.

Alatson dolgokat meg-vét, 'snem emleget,

Hanem magasra vágy ollyakra közelget,

Kik mint a' láng tzelül függesztik az eget.

Mellynek hírét nevét emberek nevelik.

Mint repülő szárnyal magasan víselik.

A' koporsóból-is életre emelik.

Emdekezetével fokak szája telik.

Nehéz ugyan 'srögös a' betsület: úttya,

Sok fáradság, munka, szélit, 's köfszát fúttya.

De akkor ezeknek nints nehezes úttya.

Ha pályájá után tárgyát jól kaphattya.

Illyekkel gerjede a' Nemes vér benne.

Minden terhes munkát örömeft felvenne.

Nagy *Atlással* akár Eget-is emelne..

Murány meg-vétében tsak hogy modót lelne.

Mikor vad *Boreas* szeleite mustrállya.

Erejét *Eurussal* küszködven próbállya..

A' mint ezek között tengeren a' Gállya.

Haboktól tsapatván helyét nem talállya.

Vagy mint jádzó helyen lapta fel-fúttetvén.

Meg le-ereszkedik mindenütt fútvén.

Ha kézre két egyről másra verettetvén.

Ide 's tova ugrik nyugovást nem levén.

Igy bústul elméje nagy háboruiban.

Hól egyre hól másra tér gondolatiban.

Ejjel.

Ejjel is nints része kedves álmaiban,
 Fárad, 's töri magát Murány dolgaiban;
 Felejts-el mi haszna ha módgyát nem leled,
 Hogy ily serénységgel elmédet terheled,
 Hasznosb ha ezekből elméd ki-emeled,
 'S más könnyeb dolgokból reményed neveled.
 Nem lehet, sőt inkább mint az égetett szén,
 Melly közzé a' Kovács szikrás fuvót téven,
 Egy fuvallással is vét langot hirtelen,
 Végre a' vasnak is gyúladása lészen.
 Ugy ezt elméjéből nem hogy ki erefzti,
 Sőt gyarapodásra szikráját terjeszti,
 Nagyob nagyob gondgyát oránként gerjeszti;
 Minden gondolatit *Murányban* helylyheti.
 Végre hogy így fárad gondos elméjében,
 Szíves ohajtása fél-hatt az egekben,
 Hogy meg-segíttessék igyekezetiben,
 Az egebéliek kelnek ily beszédben.
 Tsillagos székekből a' magos egeknek,
 Szívet 's gondolattyát láttyuk mindeneknek,
 Mint hogy fáradságos uttya a' Mennye'knek,
 Elméje függeszve van ide kevésnek.
 Ki ki gondolatit tsak földön futtattya,
 Saskefelyű módra fenn kevés jártattya,
 Alatson dolgokra vagon indúlattya,
 Olyan mint *Kainnak* meg-szünt áldozattya.
 Annak hogy a' szíve alatt nem nyúghatík
 Igaz nemes erkölts a' kibén adatik,
 Hanem miként a' láng fennyen ragadtatik,
 Nagy állapotokra ez is ugy vonatik.
 Kikre VESELENYI szemet villógattya,
 Amaz köz dolgokat láb alá hányattya,
 Kikből ditsóság jó azokat ohajttya,
 Ezekért munkáját rofás utnak tartya.
 Nem nyúgzik ez addig véghez vitt dolgokkal,
 Szép hírét akarja füzni több tollakkal,
 Hogy annyival fellyeb repüllyön azokkal,
 Gerjeszti elméjét ily gondolatokkal.

Miné

Minémű eszközit és módgyát lelhesse,
 A' nagy kösziklákat miképpen győzhesse,
 Hogy amaz nagy hírű *Muránt* meg-vehesse,
 Ki *Europa*-béli várak erőlsége,
 Nyughatatlankodik benne a' nemes vér,
 De magas a' dolog hozzá nem könnyen fér,
 Sok törődés után majd békefséget ér,
 Mint az előtt töllünk most is segidet kér.
 Mint a' kik minékünk igazán szolgálnak,
 El nem vész érdeme soha játalmoknak,
 Látsuk azért módgyát ohajtott dolgának,
 Nyissuk jó folyását nemes szándékának.
 Mellyben ki egy módot, ki pedig talál mást;
 Némelly mondgya küldgyük elő *Marsot*, 's *Pallas*,
 Tegyenek *Ferenczel* Murányon ostromlást,
 Meg-hodól magára nem vár végső romlást.
 Némelly *Tulcanusra* tűznek lstenére,
 Voxol hogy lemennyen Murány vételére,
 Hanem hodólna is *Marsnak* fegyverére,
 Fejer hajt a' fene tűzek lstenére.
 Mikor ezen ilyen külömb szók lennének,
 Kitől kitől rendre kérdést kérdenének,
 Végre egy közzülök hogy reá érének,
 Fel-áll, 's ajaki ily szókra kelének:
 Igaz, *Pallas*, 's *Mars* is fokát végben víttek,
 Tűznek is nagy erős várakat engedtek,
 Mint hires *Troján* is végső romlást töttek,
 Görögök példái ebben valók löttek.
 De a' meddig ezek mentek kívánt végben,
 Sok vér omlott, sok hőlt, sok akadott kézben,
 Ha másképpen lehet ne fertezzünk vérben,
 Vagyon könnyeb mód is ennek meg-létében.
 Tudgyátok mindnyájan VESELENYI forsát,
 Köz akaratumkból minap édes társát,
 Kinek fokak közzül kell keresni mását,
 El-véven közöttünk rendeltük lakását.
 Özvegy kényszerrel él, árvaság élete,
 Hideg ágyban ohajt nints tüze mellette,

Arván

Arván kis gyermekű vannak környülette,
Oda van ezeknek ki gondgyát viselte.

Groff Szétsi: Mária hasonlatosképpen,
El Murány várában árva özvegységben,
A' Várnak harmada: ezé pedig éppen,
A' mint hárman bírják ezt egyenlőképpen.

Innen kell találni alkalmatosságot,
Győzöt a' szerelem fok várát, 's Országot,
Ezekben-is: Venus: gyújthat olyan langot,
Melly: tehet: Murányon nem sokká tsuftságot.
Mellynek erős tüze valakit környül vőtt,
Bár mint: Adámás-kő szívben olly erős lőtt,
De hajló: viaszként abból felfidét tött.
Sok idegenséget ismértságra vőtt.

Tsak egy tekintete: *Anchises* fiának,
Ugy győzé a' szívét: *Dido* Királynénak,
Hogy mindenben: kedvet tön akarattyának,
Övé nagy ereje: *Chartago* várának.

Demophon tsak szállást kér: *Phyllis*nél,
Maga: *Phyllis*: többször nem-is látta: ennél,
Olly kellemetesé lön: még-is kedvénél,
Hogy fellyeb: betsülte: őtett: mindenénél.

Nem tsak várát, hanem magát: mindenével,
Ösi gyüleményes gazdag erejével,
Szép birodalmának hozzáfával, 's szélivel,
Vendégének: adá igaz szerelmével.

Hogy nagyobb: mondgyak mikor: *Colchos* felé,
Jáson: szép hadával utát el-rendelé,

Az arany gyápuért: tengert által: kelé,
Az el-vitelének: ilyen modgyát: lélé.

Ezt fok rettenetes állatok őrizték,
Minden szeglet részét: olly: Bikák fekütték,
Kik lélegzeteket: langgal: ereftették,
A' gyapjú keresőt: rutul: eméftették.

A' mellett: ifszonyú: Sárkány: lefeskedet,
Arany gyapjú felé: ha: ki: verekedett,
Nagy üvöltésével: reá: erefzkedett,
Szikrázó szájától: kevés: menekedett.

Jött: vala: *Jásonnal*: fok: Görög: vitézség,
De az: üzők: miatt: lön: dolgok: fietség,
El-is: veszett: volna: tölloők: a' nyereség,
Ha: nem: léssen: vala: *Venus*: a' segítség.

De: gyúlastá: szívét: hamar: *Medeának*,
Meg-szereté: *Jáson*: 's: kedvvelé: magának,
Ki: által: jó: vége: lön: ő: szándékának,
El-emelé: gyapját: az: arany: *Báránnynak*.

Bizzuk: *Murány*-nak: is: erre: erősféget,
Nem: törri: álguyukkal: fala: keménységet,
Talállya: ő: ennek: könnyeb: meisterséget,
Meg-hágja: rövid: nap: nagy: meredekséget.

Ad: ez: *Cupidon*-nak: két: nyilat: kezében,
Mellyel: bús: szerelmet: ereft: a' sebekben,
El-botsáttya: őket: illendő: időben,
Az: első: *Ferencz*-nek: löveti: szívében.

Kinek: langja: benne: mikor: erőt: véssen,
Fordul: a' *Cupido*: nyila: lévén: készen,
Mária: szívén: is: gyorsan: sebet: téssen,
Egyenlő: szerelme: mind: kettőnek: léssen.

Ohajtani: fogja: egyik: a' másikat,
Egymás-nélkül: élnek: szomorú: napokat,
Ejjel: nappal: főzik: titkos: szándékokat,
Edgyütt: nyúgothassák: miképpen: magokat.

Mikor: már: ez: a' tűz: benn: léssen: *Murányban*,
Talál: a' szeretett: módott: egy: orában,
Miként: *Veselényit*: segített: dolgában,
Benn: lévő: tűzéhez: vihesse: a' *Várban*.

Ennek: az: elméje: tettik: mindeniknek,
Ad: vitézlő: *Mars*-is, *Pallas*-is: helyt: ennek,
Ugyan-is: mestere: a' *Venus*: mindennek,
Ezer: találmanya: van: a' szeretetnek.

De: mivel: más: párt-is: van: *Murány* várában,
A' ki: *Máriával*: nem: léssen: egy: langban,
Lehet: másképpen: is: fortély: ő: dolgában,
Roka: most: e' Világ: bölts: a' praktikában.

Tovább-is: forgatván: azért: a' dolgokat,
Igy: állították: meg: végre: tanátsokat,

Hogy a *Venus* mellett ki visel langokat,
Mars-is közförhlyön villogó kardokat.

Ugy hogy gyújtogatván *Venus* a szíveket,
A' mikor benn hordozz ő titkos tőzeket,
Ide ki visellyen *Mars* akkor lefeket,
Vigyázzon, 'el-űzze a' veszedelmeket.

Ne-is állyanak-el mind addig egymástól,
Se szerelmes *Venus* hadakozó *Mars*tól,
Se hadakozó *Mars* szerelmes *Venus*tól,
Nyerteffen míg vízfza nem jönnek dolgoktól.

A' mellyre magokat hittél kötelezik,
Nosza Murány vára majd gondod érkezik,
Venus *Mars*sal edgyütt reád igyekezik,
Nem volt még olly dolog mint most következik.

Bár megint olly magas hegyekre költözzél,
Meg annyi kösziklak öliben ferkezzél,
A' magas egek közt felhőkben öltözzél,
Ezek előtt ott-is nints hová rejtezzél.

Az szerelem előtt nints ki el-bújdaßon,
Ennek erejével 's tűzével bírhaßon,
Ellene bár erős Bástyákat rakhaßon,
Nints olly erő a' kin által ne hághaßon.

Hatalmas mindenben hódol néki fok nép,
Azt ostromlya penig inkább ki erős's szép,
Reppant városokat 's várakat egyben tép,
Ennek hatalmától volt-é valaki ép?

Szárnya 's tüze nyilván van a' szeretetnek,
Gyors, éles, haragos, nem enged' mindennek,
Széles e' világon nagy hatalma ennek,
Nem álhat ellene senki erejének.

Ha szaladsz, előtte el-ér szárnyaival,
Ha ellene állasz meg-győz nyilaival,
Mint a' prédáló tűz jár praktikaival,
Az egek sem bírnak ennek hatalmival.

Jupitert az égből hányszor le-nem vontá,
Földön járva szívét mire nem hajtotta,
Itt Bikává, amot Sasá változtattá,
Hol-ott Pásztor 's hol-ott Kos képben jártatta.

Phoe

*Phoe*bussal, 's *Pluto*val bánt hasonlóképpen,
Ezek személyét-is formálta sokképpen,
Ki számlálhattya-meg ezeket mind éppen,
Szerellem a' kiket hordozott miképpen.

Sok erősegeket kiket egyben rontott,
Sok szép Afiszonyokat miképpen meg-hajtott,
Iffiakat, Szűzeket kiket fel-lobbantott,
Le mehne a' nap míg le-írnám azokat.

Meg-győzi Falait azért Muránynak-is,
Meg-hódítja szívét a' *Máriának*-is,
Bár *Marpes*us hegyi értzek vólnának-is,
Engedd keménységek ennek azoknak-is.

Készül-is már *Venus* rá bizott dolgához,
Cyprusból fel-kélvén fog az utazáshoz,
Nyilakat villogtat annak gyors ijjához,
Hasznos foganattal láttatt munkájához.

A' mint *Cupidon*nak lakása mondatik,
Annak háza tája két részre osztatik,
Az elsőben minden kívánt jó adatik,
Külömb külön-b-féle málikban hallatik.

Hervadaflan szép fák ágokat terjesztik,
Kedves zöldségeket árnyékkal eresztik.
Kik közt a' Madarak szíveket gerjesztik,
Gyenge ajakokat zengésre eresztik.

Virággal tölt utak néhány-felé vannak,
A' hives Sátorok mint árnyékok álnak,
Höl békefés, öröm, szabadság sétálnak,
Semmi háborító eszkőzt nem találnak.

Tragyalát ágyak vannak meg-rakott rosákkal,
Kiket kedves árnyék borít Zöld ágokkal,
Itt a' nyúgodalom választott álmokkal,
Fáradsága után nyugszik vigassággal.

Minden-felé vannak szép mulató helyek,
Kikben jönnek 's mennek a' *Zephirus* szelek,
Gyengén ingadoznak a' Zöld fa levelek,
Nem hervasztanak itten soha a' mord telek.

Höl a' vigasságnak kézen mulika peng,
Kedves ének szóval gyenge ajaka zeng.

Vidám.

Vidámság tántzáról a' gyenge pást reng,
 Meg-emészto' bival' fenki szíve nem teng.
 Hallatik mindenütt nyájas beszélgetés,
 Mosolyog egymásra kedves tekingetés,
 Élik nyakok körül gyenge ölelgetés,
 Ortának, 'sajaknak tsok itt a' fizetés.
 Minden felől a' helyt lakja gyönyörűség,
 A' fák öltözeti mindenkoron Zöldség,
 Itt a' nyugott szívet nem tsigázza kétség,
 Búdog az állapot nintsen semmi inség.
 Azok szoktak pedig mulatni ezekben,
 Kik egymáshoz lévő igaz szeretetben,
 Semmi szív vágyodást nem láttak étekben,
 Hanem kedvek szerént éltek mindenekben.
 A' másik tövissel szomorú rakott Kert,
 Sok bojtorjános gazt hól a' szél egyben vert,
 Ezer-féle búkat, 's gondot egyben tekert,
 Minden zöldséget az ágokról le-vert.
 Ezt minden szegletin sötét homály fogta,
 Nyárt kegyeségtől a' Tél meg-fosztotta,
 Hideg fergetegre 's záporra osztotta.
 Száraz fa ágokkal kerítését fonta.
 Hól a' fekete gyász tzoneorlott rongyával,
 Vállat érdeklvén öszve szótt hajával,
 Kedveilenül ballag bánatos ortzával,
 Felhőket szaporit soházkodásával.
 Kedvetlenség szemét mordul öszve fedte,
 Gráditos rántzokra a' homlokát vette,
 Nem-is akar szólni a' száját be-fedte,
 Gondolkodó fejét alá függesztette.
 Dől a' szomorúság egy tövis bokorhoz,
 Mint hogy állapottya hasonlatos ahoz,
 Búban forgott fejét eresztvén vállához,
 Szíve zokog, szemét kézfíti síráshoz.
 A' kétségben és gondolkodik halgat,
 Magán jár a' fák közt köteleket forgat,
 Hól meg-áll, hól sétál, semmi jót nem várhat,
 Fel-akasztván magát, majd Pokolban jajgat.

Rág-

Rágja az ajakát a' harag mérgében,
 Dúl fül, ki-vont fegyvert forgat a' kezében,
 Melyét verve kiált, szítkot hány az Egben,
 Fogát tsikorgattya, reszket a' testében.
 A' nyughatatlanság éjjel nappal ujult,
 Ujjab ujjab gondot szívében maga gyújt,
 Edgyet ha el-felejt, eszében kettő jut,
 Ez sem múlt, ujjab bú tsügget szívére fút.
 Ez helyt minden felől gyűlölt iszfonyúság,
 Könyveket árasztó gyászos szomorúság,
 Kétségre juttató jajos fanyarúság,
 Szíveket prédáló 's kénzó nyomorúság.
 Itt azok kinlódnak a' kik szerelmekben
 Tsalatván, forognak nagy veszedelmekben,
 Mint *Ariadne*-is kietlen helyekben,
 Kit meg-tsalt *Thefus* hazug becsédekben.
 Ez helyek egy mástól mint két felé válnak,
 Szépen fel-nőtt halmok közepettek álnak,
 Minden mulatságok ezeken árálnak,
*Cupidon*nak itt van lakása magának.
 Gyenge lang-szin kárpit házat terítette,
 Rogyogó falára tegzét függesztette,
 Melléje ijjastól idegét-is tötte,
 Szokot fegyverével fel-ékesítette.
 Két-féle nyilakat tart pedig ezekben,
 Külömb-külömb erőn vagyon mindenekben,
 Szerellem gerjesztést öntött némelyekben,
 Amazok utálást nemiznek a' szívekben.
 Az első zománczos arannyal fényesült,
 Hatható fényitől fok szív-is sebesült,
 Ostorább a' másik, álommal terhesült,
 Mellynek az hegye-is tompa 's nem élesült.
 A' kiben szerelmet akar indítani,
 Az aranyast szokta arra fordítani,
 Ma kit pedig éttől el-akar hajtani,
 Az Onas nyilakkal szokta azt fujtani.
 Az Aranyafokból *Venus* edgyet ki-vön;
 Gyenge rajzolással mellyre ily nevet tön,

B

Gróf

Gróff Szétsi Mária. Ugyan ez a' nyíl lőn,
Cupidotól Ferencz a' mellyel sebet vőn.

Fiát azért Venus ísmét fel-készítvén,
Szokott fegyverével szépen ékelítvén,
Repülő szárnyait a' szélnek eresztvén,
Fülekre érkezik Cupido sietvén.

A' Nap szállott vala estvéli házára,
Nyúgosznak az ökrök hólnapi szántásra,
Vigyázása után szem hajlik álmára,
Nappali munka-is dőlt nyugalalmára.

Terhek alatt nem zúg barmok lehellések,
Lassu kőözéssel vagyon feküvések,
Madaraknak nintsen erdőn éneklések,
Uton-járóknak-is meg-szűnt most menések.

Az egész föld tájját nagy tsendesség tartya,
Kiki fáradtságát hólnapra halasztja,

Az egy Vésélényi hogy magát fásasztja,
Ejjel sem nyúghatik tsak Murányt forgattya.

Midőn azért magát ekképpen fásasztja,
Im szinte Cupido szárnyát tsattogattya,
Bé-zárlott ablakit háznak által hattya,
Nyilát Mars-is fel-vont idegében tartya.

Mint hogy ez magával égő tüzet hozott,
Egész háza tájja majd mintegy langozott,
Kin rettenvén Ferencz, szívében változott,
Nem tudván az újság honnan találkozott.

Fel-tekint 's szemeit mint rémült forgattya.
El-ijed Cupidot hogy fejénél láttya,

Amaz-is nem kélík idegét meg-rántya,
Rá választott nyilát szívében botsáttya.

Mond: ne fély a' sebed halálos nem léfzen,
Kévánt dőlgaiban sőt jó véget téfzen,

Gróff Szétsi Mária szerelmében vészen.
Ő általa minden dolgod léfzen készen.

Van az Isteneknek ez akarattyából,
Botsáttaván hozzád azok tanásából,
Most virrad éltednek öröme gyászából,
Miként a' derült Nap éjji homályából.

Háborodott tenger a' te bús életed,
Hányatott hajóhoz magadat vetheted,
Hab a' fok gondolaj mellyel ezt vereted,
Szétsi Mária lesz a' kormány melletted.

Partra verekedel általa ezekből,
Fel-szabadúl hajód a' forgó szelekből,
Kedves tavaszra hoz mostani telekből,
Vigasság derül-ki gondos fellegekből.

Azért velle közöld bizvást szándékokat,
Nyertesen végezzed általa dolgodat,
Reményed nem fokká olly kedves forfodat,
A' mellyel Murányban várhatod nyútrodat.

El-tűnék ezekkel hagyván itt újságot,
Mellyel a' kétes szív vőtt-is vidámságot,
Örüli a' nem várt alkalmatóságot,
Kap azonban tüze nagyob nagyob lángot.

Gerjednek hatalmi a' belé lőtt nyilnak,
Mint száraz kerékhez mikor lángok nyulnak,
Kis szikrával kezdik végre nagyon gyúlnak,
Ezek-is e' szerént oránként nagyulnak.

Nyílra mettzett neve Szétsi Máriának,
Mellyet Venus maga választott Fiának,
Ugy meg-hatta szívét, 's foglalta magának,
Hogy kívülle módgya nints nyugalalmának.

Vólt az előtt tüze van most ezer annyi,
Kész minden próbára magát ezért hánni,
Életét érette nem-is fogja szánni,
Mint eh ember mézzel, mirigygyel úgy bánni.

Ferencz dolgainak így kezdetét üttya,
Mellyen a' szerelem tovább mint futtattya,
Jóbb részt Historiám azt meg-mútogattya,
Itt kevesé Musam magát meg-nyúgottya.

M A S O D I K R E S Z.

AZ idő már éjji gyászfűt le-vetette,
Piros hajnal színben magát öltöztette,
Szép arany hajait Rosákkal hintette,
Reggeli szellőnek fújni ereztette.

Nap-keletről magát emeli viradva
Tekinger, 's mosolyog szeme hunyargatva,
Mégyen a' sötétség előtte szaladva,
A' Tengeréken túl vagy on már haladva.

Fel-derűle az ég 's szép világosság lén,
Alom hozó szellőt a' nyugalom vén,
Asító pillantást a' szem-is félre tén,
Fel-serkent Páztornak nyájánál gerjett szem:

Járom alá hajtyák az ókrók nyakokat,
Kezdi szarándokok el-hagyott uttyokat,
Ujjittyák madarak fák on rotájokat,
A' béres szolgák-is fogják munkájokat.

Kiki dolgához lát nintsen henyelésben,
Erdei vadak-is indulnak menésben,
A' fel-viradt napnak szép tündöklésben,
Halak-is örülnek víznek mélységiben.

Nofza te-is *Musam* serkeny-fel ezekkel,
Indúlly *Parnassus*ban a' szép napkélettel,
Pegasus kútyából mosdgyál frís vízekkel,
Lás kezdet munkádhoz nem álmos szemekkel.

Tsúdálatos dolog szerelem mivólta,
Meliynek tüze miatt lótt fokaknak hólta,
Mellyet *Feencében*-is *Cupido* ugy ólta,
Hogy gyötrelmes néki minden óra folyta.

Hán-

Hánykodott az előtt elméje *Murányért*,
Nagy erőségének győzése módgyáért,
Mott langol a' szíve annak Afzszonyáért,
Tüze-is nagyobbán ég nagyobb voltáért.

Nem látta soha-is még-is ég érette,
Illy esméretlenül miként szerethette,
Hiszem az szerelmet a' látás szerzette,
A' szív hogy szeressen, a' szem tselekedte.

Szokott kalauzza szívnek a' szem lenni,
Minden indulatnak ez után kell menni,
E' szokta az orczát kellemessé tenni,
Mert láttatlant nehéz szeretetben venni.

Szezelemnek ott van kéz gyarapodása,
Hól szemnek adatik szabad sétálása,
Sőt annál-is nagyob kedve áradása,
Hól a' nyelvnek lehet szabados járása.

Az hely és az idő itt sátozt emelnek,
Iffjak a' szűzekkel ebben seregelnék,
Beszédről tsokokra, 's innen eléb kelnek,
Olthatatlan tüzet szívekben viselnek.

Arra való a' szem hogy mindent vizsgállyon,
Ide szépet, 's tova rutakat számlállyon,
Olly kedves erköltsöt magának talállyon,
Meliynek szereteti nyílt szívében szálllyon.

Ha virágok közzé indulsz a' kertekben,
Tudom vakul nem kapsz sok fele színekben,
Hanem elsőben-is meg-nézed rendekben,
Ugy szedcz 's szemed akad színekkel frisszekben.

Igy mikor vizsgálád a' Tenger kintseit,
Láttatlan nem szednéd akár melly köveit,
Hanem szemlégetnéd egyenként gyöngyeit,
'S válogatva raknád annak-is szépeit.

Miként ismérheti fül a' zengéseket,
Választani a' száj tud minden ízeket,
Orr különbözteti a' szagos füveket,
Igy szokta vizgálni szem-is a' színeket.

A' tizta szeretet Isteni végezés,
Szívben az egekből fúvallott léledzés,

Ha hova így nem ment; olyan ott a' szemzés,
Mint habok közt kormány nélkül az evezés.

A' világi dolgok csak Istentől vannak,
Erteket, szépséget, erőt innen adnak,
Addig foly életünk míg innen czélt hadnak,
Ez után szépségink töllünk el-maradnak.

A' szép termet ugyan merő lobbantó tűz,
Mint mágnes magához fok szívet vonfzon 's fűz,
Hajlik szerelmére fok szép Ifjú, 's fok szűz,
Kikkel a' *Cupido* fok féle hartzot űz.

A' pénz gazdagság-is fokat végben vihet,
Valameddig akar szinten addig mehet,
Rút ábrázatot-is kellemessé tehet,
Gyenge szerelmében szépeknek-is lehet.

De mind veszedelmes szerelme ezeknek,
Ha rendelésekből nints az Isteneknek,
Kévánt örömekben nem részesülhetnek,
Szerelmek tárgyához héjában fietnek.

Gyakran kit fok Nemes. 's Gazdag nem tehetett,
Ollyat akarmi gaz-ember fel-lelhetett,
Holmi Csonka Bénna olly személyt vehetett,
Kit ép delifeg-is kedvesen nézhetett.

Ha ez kit Régiek *Fatumnak* hívának;
Nem vífelné rendit szerelem dolgának,
Hihető minnyájan edgyé gyúladnának,
Kedvét-is tölténé kiki szándékának.

De miként a' Halász ki hány vész falakat,
Meg-nem tsábithattya az egész halakat,
Vagy mikor Madarász léppel rak ágakat,
Sipra nem tsalhattya mind a' madarakat.

Hanem a' szerentse ha mit hoz horgára;
Vagy lépinek akaszt ragadványára;
Azt vészí erdőn-is Vadász hálójára,
A' mit a' fors fordít, marad prédájára.

Hasonlatosképpen ofztyák az Istenek,
Végezések szerént dolgát szerelemnek,
Gyakran gyenge szűzek rútszemélyhez mennek,
Vén kofa gyakran jut szép Ifjú Legénynek.

Es a'

Es a' mint támadván ellenkező idők,
Tengerre ha kelnek a' dús kereskedők,
Ellenek fel-kelvén nagy habok jövődök,
Teles háborúktól majd szinte veszendők.

Sors-yetések-nélkül így az Isteneknek,
Igen veszett dolgok fok szerelmefeknek,
Nagy tűzeknek gyakran hól óltást keresnek,
Zabált nyalánságért halállal fizetnek.

Azért az Istennek bõlts rendeléseként,
Csendes 's szerelmében nem szenved a' bűt 's ként:
Ha kit a' szerentse jób szívével teként,
Annak nő öröme békével oránként.

Rendszerént kik egymást soha nem látták-is,
Igy *Ferencz Máriával* ha ísméretlen-is,
Azért, ennek szíve olly tüzet gyűjt még-is,
Szűnése nem lehet szem-pillantásig-is.

Nyúghatatlanokdván azon tőri magát,
Miként találhassa alkalmatosságát,
Hogy meg-jelenthesse annak szíve langát,
A' ki minden jóra fordíthatná dolgát.

Mond ő: Nyúghatatlan tűz szívemet szállya,
Két hetek napjait bús szívem számlállya,
Hogy futó szándékom búsult elmém állya,
Innek futamattyát im meg-sem talállya.

Igaz hogy *Cupido* mutatott már utat,
De annak módgyához engemet ki juttat,
Ezer gondolatot ezen elmém futtat,
Jó módot találni ebben még sem tudhat.

Szemben léfzek velle magam meg-beszéllem,
Kivülle világom meily keserven élem,
Kedves Afzfonyságát ohajtva szemlélem,
Fohászkodásimat meg-hallya reménlem.

Mit gondollyak miként legyen velle szemben,
En szárnyan repülni nem tanúltam égben,
Mint *Vertumnus* Tündér nem vagyok testemben,
Hogy *Murányban* titkon lennék tünésemben.

Másként bé-nem bõtsát ez a' nagy erőtség,
Bár szemben létemben volna-is lehetőség,

B 4

Meg-

Meg-káromlaná azt mindgyárt az irigység,
Jó igyekezetem lenne csak vesztesség.

Ez a' szerelemnek eskütt ellensége,
Búsi is nál nagyobb Istentelensége,
Valahová akad szemre mérgessége,
Nints a' szerelemnek ott jó nyeresége.

E' vágja-bé úttját fok előmenteknek,
El-vonnya jutalmat méltó érdemeknek,
Gátollya folyamit fok jó szeretsékeknek,
Leg-többet árt pedig a' szerelmefeknek.

Ojja magát minden irigyek nyelvétől,
Mint barommá tévő Circe énekétől,
Kinek hogy ne veszfek rút vérmes szemétől,
Nem távozom még most házam küszöbétől.

Izenek hát néki. De kire bízhatom?
Van-e olly titkosom kinek meg-mondhatom,
Bár legyen-is. Oda miként botosáthatom?
Az Izenettel-is magam meg-talhatom.

Tsalárd most e' világ nintsen kinek hinni,
Előbb az erköltsöt nyilvánbra kell venni,
Miként az Aranyat proba köre tenni,
Mert nem csak arany tud fénnnyivel fémleni.

Meg-hitt barátodnak szólly néha bizodalban,
'S valamiben kedvét ne találd dolgodban,
Meg-jelented néki mi van szándékodban,
Meg-mondgya, 's többet-is kiál-ki titkodban.

Sokak kik az előtt barátságban éltek,
Bizott meg-hitséget egymáshoz véselték,
Végre kit felőlők mások sem reméltek,
Üldöző haragra egymás ellen költék.

Kevés meg-hittség van melyly mindenkor tartson,
Egy kis izetlenség a' kit el-ne rontson,
Ki péha melletted vért-is ontott hartzon,
Ellenséged végre, 's azon van hogy ártson.

A' ki dolgaiban elé akar menni,
Titkos szándékának nem kell czéggért tenni,
Annak hiváltképpen okosnak kell lenni,
Ki Venus kertéből kósát akar venni.

A' sze-

A' szerelem gyenge hamar meg-bántódik,
Egy irig szemtől-is tsuda mint rontódik,
Hát ha hamis nyelvek közé szoritódik,
Annyival-is inkább vesztére nyomódik.

Nem okosság nyelvre fokra bizatása,
Sok te-mondád közt lesz vesztére jutása,
Kis kormányomnak-is nagy szélre hágása,
Nem jó, míg időnek nem lesz fordulása.

De késő léfzen az talám pennát fogok,
Meg-trom kivüllye melly árván nyomorgok,
Mennyi tűz lang között éjjel nappal forgok,
Engesztelik szívét talám ezen dolgok.

Igaz hogy az irás szép dolog azoknál,
Ha ismerettségek kiknek van másoknál,
Egy mástól meszfzére távozott társoknál,
Mi lehet kedveseb. levél irásoknál.

Nagy föld levén köztők másként nem szólhatnak,
Az ott ki-adott szók ide nem hallatnak,
Hanem levelekre a' miket bízhatnak,
Távul-lételekben azokról mulatnak.

A' Levél fok jobban eszköz gonofzban-is,
A' mint egyben szolgál ugy a' másikban-is,
Gyakran akadály lesz jó szándékodban-is,
Nem ugy jár a' mint kell tífzes dolgában-is.

Ha ki valakinek titkon akar írni,
Szükség annak szívét elsőben ismérni,
Alkalmatos időt, helyt kell ahoz kérni,
Meg-hitt követnek kell válaszfért bétérni.

Ismeretlen vagyok én pedig azzal-is,
A' ki-jét teherne velem 's kinommal-is,
Miként találljam-meg hát irásommal-is,
Félek ne tsalállam valahogy azzal-is.

Nem ismér talám-meg 's levelem sem fogja,
Vagy ha el-fogja-is azt csak abban hadja,
Semmi közöm hozzá itt nem kell azt mondja,
Igaz szándékomat tsuff-képpen fogadja.

De félénkhez illnek az ily gondolatok,
Kár hogy dolgaimmel eddig-is mulatok,

B s

Ha

Ha szép Afzfzonyommal magam nem szólhatok,
Mofolygó kedvének miért nem írhatok?

Ha ismérletlen-is nem léfzen kegyetlen,
Szíve keménysége minem győzhetetlen,
Meg-értvén érette tűzem melly hertelen,
Talám meg-fzán 's nem lesz mint kő engedetlen.

Gyenge *Biblis* esvén *Caius* szerelmében,
Főzte titkos tűzét sokáig szívében,
Majd meg-epedt volna immár nagy hevében,
Még-is mind titkolta magános tűzében.

Személyében néha mint tűz pirofsodott,
Néha mint félig holt meg el-halványodott,
Szemérem 's szerelem benne viaskodott,
Edgyik a' másikkal bajt vitt 's tusakodott,

Ama szíve tűzét velle titkoltatta,
Hogy azt ki-jelentse e' szorgalmaztatta,
Edgyik a' másikat sokáig forgatta,
Szerelme meg-győzvén ám meg-futamttatta.

Izzadot, pirúlt, félt, változott színében,
De nem vólt egyebet mit tenni szívében,
Pennát foga végre reszkető kezében.
Meg-ira szándékát titkos levelében.

Kit meg-jelenteni szégyenlet nyelvével,
Közleni sem mére semmi követével,
Addig viaskodott szemérmességével,
Igy jelenté végre írott levelével.

Első gráditsára azért dolgaímnak,
Segédível kezdek én-is írásomnak,
Ez által keresek oly utat magamnak,
Hogy udvarolhassak én-is Afzfzonyomnak.

A' mint fekszik vala egykor emelkedik,
Ugy tettzik szívében mintegy könnyebedik,
Kevefsé könyökre dőle gondolkodik,
Pennát fogván osztán írni ereszkedik.

A' mennyit ír annyit ohajt bús szívében,
Pennája hól meg-áll, hól jár a' kezében,
El-törli azt a' mit kezdett vólt elsőben,
Mást ír, a' sem tettzik fokat szakaszt félben.

Habo-

Habozó elméjét meg-nem nyugothattya,
Hól edgyet vét elé, hól mást gondolattya,

A' mást nem szereti azt-is változtattya,
Mint hogy bús elméjét Fél-fzis szorongattya:

őszve szed végtére fok kedves igéket,
A' kik lágyítani szokták a' szíveket,
Talám győz nem elmés fene Tigriseket,
Illyen rendre fűzi pennája ezeket.

Ismeretlen szolgád alázatosságát,
Kézf szolgálatyával szíve buzgóságát,
Igaz szerelminek álhatatosságát,
Ajánlya ezekkel ha kedvelled, magát.

Az Ismérletlenség eddig mind rettentett,
Ha hozzá keztem-is még-is meg-téritett,
Noha erre tűzem régen kényszerített,
De hogy meg-jelentsem erre nem vehetett.

Meg-botsás már tovább nem birom tűzemet,
Meg-vallom előtted titkos szerelmemet,
Ki-érted annyira el-birta szívemet,
Hogy ha nem szánsz veszfély követi fejemet.

De vad *Lydiában* tudom nem születél,
Fene természetet mint *Tigris* nem vőtél,
Szíved helyet kemény atzél nem neveltél,
Hanem Uri ágyból szelidséget vőtél.

Nem-is gyönyörködöl tudom gyötrelmemben,
Mordúl sem tekintesz tudom levelemben,
Tsak azon-is oh! mint vídulok szívemben,
Levelemet veszed ha édes kezekben.

Mellyből szívem olyan reménséget vészen,
Hogy ki írásomban betsületet téfszen,
Annál személyem-is meg-vetett nem léfszen,
Jövendő dolgom-is lesz nálla jó részen.

Légyen ez ugy a' mint *Cupido* tégedet
Nékem ígért, hozzám mutatd jó kedvedet,
Hamaráb vőttelek szívemben tégedet:
Hogy sem szemlélhettem kegyes személyedet.

Meg-ismerésemnél eléb égek érted,
Reám latatlanul szerelmedet mérted,

Az

Az idegenséggel talám most sem férted,
Igaz szándékomnak okát ha megérted.

Vísel mind kettőnket illendő szerentse,
Özvegyül élz te is mint gyászló Gerlicze,
Ki én sorfomat-is hasonlónak értse,
A' két Arva fejet az Isten segítettse.

Ugy érts indulattyát pedig dolgaimnak;
Minap erefzkedvén kevésé álomnak,
Hántam állapottyát özvegyi váltomnak,
Nagy világossága történek házamnak.

Két-felé tekintek *Cupido* ott látom,
Fel-vontijja előtt magam félre rántom,
Mouda ne fély: ezzel életed nem bántom,
Meg-löve; a' febet még most-is jajgatom.

A' nyila mint szálla sebefőn szívemben,
Azzal edgyütt menten te tűntél elmémben,
Kinlódván azolta belső szerelemben,
Ejjel nappal mind csak te forgasz szívemben.

A' mint hogy ez a' seb nem lehet egyébért,
Hanem a' *Murányi* árva Gerlitzéjért,
Kinek nem különben égek szerelméjért,
Mint *Paris* ama szép *Lada* Leányáért.

Cupido szívemben maga helyheztetett,
Hönnan egyebeket mind ki-rekesztetett,
A' kiz eddig velem meg-nem ismértetett,
Kis írásom által most ki-jelentetett.

Írigylem levelem szerentsésb magamnál,
Höl én nem lehetek van ő Afzszonyomnál,
A' kiért csak búzgek, 's forrok nagy langomnál,
Jaj ki vísel nagyobb tűzet én nállamnál;

Mellynek meg-oltása egyedül nállad áll,
Te vagy bús szívemaek mind élet, 's mind halál,
Elek Afzszonyomnál ha jó kedve talál,
Veszek kegyesége ha melöllem el-áll.

Azért a' *Venus*nak futató Fiára,
Annak győzhetetlen tűzére, 's nyilára,
A' nagy szeretetnek erős hatalmára,
Kénszerítlek peng *Venus*ra magára.

Kenes

Keres elsőben-is helyeket, 's módokat,
Kiért Isten neked adgyon minden jókat,
Hadd szólljak te veled egy kevés dolgokat,
Nyugodgyék meg-szívem, ki úz fok habokat.

Had nyissam-fel néked szívem rejtekeit,
Ertsed szándékomnak igaz hűségeit,
Meg-vallom szívédnek szívo nagy erejit,
Mellyel bús elmémnek többited febeit.

Valahol rendezed ennek módgyát helyét,
Semmi akadálnak nem nézem veszélljét,
Ott jelen találod te szóigád személljét,
Töltse jóval Isten szívemnek reményét.

Igy végzi írását, 's mondgya keservefen,
Olly szerentsés napom oh! mikor lehessen,
Kin bús szívem ettől ujulást vehessen,
A' kinek ezt íráom most olly kétségesen.

Azonban levelét tövé kis *jummában*,
Hogy azzal-is czégért ne tégyen dolgában,
Rekeszti egy darab spanyor viaszfában,
Illy mester a' *Venus* a' titok dolgában.

Viaszfaz fekete mellyben rekesztette,
Bizonyos ok-nélkül azt sem tselekedte,
Mint hogy ezen kívül keserves élete,
A' fekete színnel gyászfát jelentette.

Mi módot talállyon az el-küldésiben,
Törődik azonban busul elméjében,
Nem jó titkot bizni akar ki kezében,
Vész, ha irigyeknek ütközik szemében.

De *Venus* annak-is fel-talállya módgyát,
Mint hogy fel-vállalta ő fiával gondgyát,
A' miként szívének gyújtogatya langját,
Hartzában szívének fel-is vőtte pártját.

Raho, *Murány*, Füleik között építettett,
Mint ezeknek közti szélesen méretett,
Talám upyan szinte közepre tétetett,
Alkalmatos Kallély kivel kerítettett.

Itt Kürti Ferenczné, nem paraszt özvegység,
Hanem főrend, Nemes. Lakó Nemesség,

Kinek

Kinek *Kata* nevet adott a' kerefsztség,
Lakik vala, ettől függött az erősség.

Kintsét, marháival azért fel rakatta,
Az erős *Murány*nak várában hordatta,
Maga-is napjait gyakran ott múlatta,
Fülekéről mert tarthat *Rahon*, gondolhatta.

Ha mit szükséges volt bé-vinni várából,
Vagy vízfűza, *Mária* magos *Murány*ából,
Szokta Afzszonyának parantsolattyaából,
Nagy János végezni ezt hivatalyából.

Ki csak Isten tudgya honnat indittatván,
Hihető *Venustól* arra mozdittatván,
Levél el-küldésen elméjét futtatván,
Ferencz elméjében toppant nem váratván.

Mint nem várt Angyalát láttya olly kedvesen,
Alig várja véle miként beszélfessen,
Mongya: Egészséggel! vagy-é békefészen?
Te kellettél nekem szinten szűkségesen.

Kivel erefzkedvén magános beszédben,
Hetven ezűst tallért vől *Ferencz* kezében,
Mond: tiéd lehet ez mehet erfzenyedben,
Csak akarjad, 's nekem szőlgálly hűségében.

Ki-vött tallérokna ragyog szép rakása,
Egymáshoz üttetvén tseng az olvasása,
A' honnét szemnek-is lehet tsillámlása,
A' szívnek-is indul nem kitsin vágyása.

Hetven ezűst tallér nem tréfa bolondság,
A' beteg erfzenynek igen jó orvoság,
Egy szegény legénynek jó alkalmatosság,
Csak olvasása-is a' szemnek mulattság.

Nagy Királyné a' pénz nints-is nagyobb ennél,
Hathatos ereje a' pénznek mindennél,
Kivel nagy hegyet-is mély völgyé tehetnél,
Mély völgyeket pedig hegyekre emelmél.

A' mit a' pénz akar vihet mindent véghez,
Tornvot magaflihat közzel az nagy éghöz,
Szabad Királyoknál menni dütsőséghez,
Vagyon közi minden szív fogdosó széphez.

A' pénz

A' pénz nagy hatalma valamerre fordul,
Parantsolattya ottan minden mózdul,
Nagy erősségeket 's országokat meg-dul,
Hatalmafságával mély Tenger-is hodul.

Pénz nints olly alaton hogy nagyra nem tehet,
Rút ábrázatot-is rendes színben vehet,
Olly femmire kellő meg-vetett nem lehet,
Hogy az által Uri rendsége nem mehet.

Pénzért mind jót gonoszt szaporán mivelnek,
A' szűz koszoruk-is szalma színre kelnek,
Bokrétas Süvégek majd porban hevernek,
Szép régi hirt, nevet, motsokban kevernek.

Pénz miatt fok harag esik fok háborgás,
Sok egyenes uton léfzen vízfűza forgás,
Sok erőszak, préda, Isten ellen morgás,
Vérontás, gyilkosság, hitbéli tántorgás.

A' mint tallérokna számlált szép seregét,
János-is szemlélné rendes kerektségét.

Fegyvert kap, kérd ezért kinek vése végét,
Gondolván ez pénzért hogy szeli bélyegét.

Kézf lefz vala ez-is láddé véghez vinni,
Ha kinek kell vala ezért fejét venni,

Akar melly rofz dolgot, és bünt kézf lön tenni,
Mert fok rofznak szokott a' pénz oka lenni.

Mond: ezt gyilkosságért nem tötték elődben,
Ollyat itten ne hagy tűnni az elmében.

Mert ezt jobb móddal-is vethed erfzenyedben,
A' mit reád bizok csak azt vigyed végben.

Eléb azért dolgát mig nem jeletette,
Nagy Jánost nagy erős hitre meg-eskette,

Jób kezét kargyára azonban vetette,
's illyen beszédekkel *Nagy Jánost* illette.

Rád bizandó dolgom társ ha jól végezed,
Nagy jó-akaratott véfzen töllem kezéd,

De ha ez titkomat másnak fel-fedezed,
Kardom miatt hóltod, 's vesztéd ugy ferezéd.

Kézfített levelét ezzel néki adgya,
Hogy vigye *Murányban* 's *Máriánál* hadgya,

Meg-

Meg-retten hogy meg-lefz, nem mingyárt fogadgya,
Hogy lehető legyen hittel-is tagadgya.

Mert nagy vigyázás van most *Murány* várában,
Félnek a' bé-menő ne lenne káraban,
Míg jól meg-vifgályák full kapu porában,
Nehéz ezt bé-vinni meg-szállott korában.

Nehéz mivőitáról retteg a' dolognak,
Tudván mi veszélyek a' körül forognak,
Ha ezekben veszik (mond:) engem meg-fognak,
Tutkon irt szavaid majd nyilván forognak.

Minden dologod félben szakad, 's héjában vész,
Ennekem fogságot, 's magadnak nagy kárt tész,
De mesterségével már *Vészlényi* kész,
Bíztattya dologában hogy még lenne jó rész.

Egy nagy fák ugorkát szedett hamarsággal,
Gondolván *Murányban* mehet ez újsággal,
Mert későbbben nyílik itt Tavasz virággal,
Későbbben jó Nyár-is mosolygó vigszággal.

Ezt lova farára ugyan ott kötteti,
Szerellem az embert mire nem veheti?
A' titkos dolgokat tsuda mint tünteti,
Kinek egyébképpen nem lefz végezeti.

Mondgya: az ugorka *Murányban* hamarság
Vitefsék, mert ott van két-féle Afzfzonyság,
Ha egyhez nem, másához nem léfzen gyanúság,
Azért a' dologban legyen illy okosfág.

Azfzfzonyod szavával az ugorkát vidd-el,
A' két Afzfzony között azt elsőben oszd-el,
Okos figyelemmel a' módokat nézd-el,
Mikor módgyát látod dologom akkor kezd-el:

Kérj *audentiát* tőlle magánoson,
Közfzöny-bé hozzája nagy alázatoson,
Mond-meg hogy általad izentek titkoson,
'S nem mérsz arról szólani olly bátoroságon.

Ha bátorit hogy szólly, mutasd félclmedet,
Szomorú ortzával függefzd-le fejedet,
Mikor indítani láttatnál nyelvedet,
Ohajtás szakaszfza félben befzededet.

Ha

Ha bíztatásodat végre ugy láthatod,
Hogy követségedet bátran meg-mondhatod,
Fejed meg-alázva térded meg-hajthatod,
Nyelved-is illy szókra itt már bósáthatod.

Ismeretlen helyről hoztam követséget,
Mert egy igaz szolgád vífel özvegységet,
Szíve szerént veled vetne szövettséget,
Jó válaszfzal tölled várván reménséget.

Ezzel add levelem Edesem kezében,
Mint fogja olvasni vígyázz a' szemében,
Harag-é vagy jó kedv láttfzik személyében,
Meg-tettzik a' szándék menten nézésében.

Vagy élet vagy halál de való szóm léfzen,
A' ki ott vólkodnál bizonságot téfzen,
Menny-el oltalmában *Venus* Afzfzony vészzen.
Vífzfa jó válaszfzal hozzon kérem kéfzen.

Meg-indul a' követ 's flet *Murány* felé,
Menvén erősb uttyát mikor által-kelé,
Magát ifzákoftól a' várban emelé,
'S mindent ugy mivele mint *Ferencez* rendelé.

Az ugorka felől szorgalmatoskodik,
Afzfzonya nevével velle gazdálkodik,
Bátran jár 's felölle egy sem gyanakodik,
Noha *János* Uram másról gondólkodik.

Léfz azonban titkon fzemben tsak magával,
Murány szépségével *Szetrí Máriával*,
Végzi követségét illendő módgyával,
Meg-adgya levelét frífs térd-hajtásával.

Újságnak tettzik ez *Mária* szívének,
Elméjén változáft új hírek tévének,
Testében nints szüate hidege 's hevének,
Hól egy 's hól más fzinék személylén lévének.

Néha minden hevét veszi ortzájában,
Pirólván láttatik lobbani lángjában,
Néha fejbér gyenge meg-pirólásában,
Mint kertekben rófa nyári nyílásában.

Mintha ortzájában néha nem vólna vér,
Hól fejbér, hól fargá, 's halaványságot ér,

C

Néha

Néha pirost fejt, haloványt egyben vér,
Mint változó idő egy színről másra tér.

Hát ha még ennél-is nagyobb tekintetek,
Annyival-is inkább titkos izenetek
Sebhetnek, mint léfzen egyenlő színetek,
Szemérem róáját a' kik viselitek.

Itt kétes elméje 's nem tsendesitheti,
A' levelet veszi, teszi, 's tekergeti,
Olvasza, el-hadgya, hajtya, 's egyengeti,
Edgyik gondolattyát málikkal ütteti.

Végre a' követnek fok esküvésével,
Mint tengeri habok szelek szűnésével,
Csendefedni kezde sebheterősével.

Kezd lenni dolgának jó reménségével.
Akkor Követétől kevesé el-vála,
Gondolkodási közt az ágyában hajla,
Alom hozó szellő azonban fúvalla,
Mellytől fzeimeire mély szunnyadás szálla.

Mint szép *Semiramis* nyugszik az ágyában,
Gyenge szellő jáddzik kün függő hajában,
Napkeleti Clárist látnál a' nyakában,
Rofák mosolyódnak gyenge ortzájában.

Jelen van *Cupido*, 's nyilait készíti,
Mária mellyeben edgyiket eresztí,
Az idegenséget onnét ki-rekefzti,
Gyenge szerelemre tsendesen eresztí.

Mellytől fel-ebredet izzadot testével,
's meg-tárlí ortzáját lágy kezkenőjével,
Ide 's tova tekint az után szemével,
Erzi szívét lenni szokatlan tűzével.

A' *Veselenyi* név úgy hatott szívében,
Hogy elsőben-is az fordul elméjében,
Bátortalan ugyan még első tűzében,
De már-is ohajtya titkos szerelmében,
Pennát fog 's eresztí magát jobb kezére,
Gondolkodik mit kell irni levelére,
Egy gondolat 's más-is fordul elméjére,
Ilyen formán kezdi írását végtére.

Esmeretlenséged nem reménlt írását,
Igaz szível vöttem irván annak mását,
Kivánom az Urnak rajtad bőv áldását,
Minden dolgaidnak szerentsés folyását.

Igaz szándékokat értem leveledben,
Jó-akaratomat nem vészem kétségekben,
Magam-is örömeit lennék veled szemben,
De nem tudom módot mint talállyak ebben.

Máfok fzeime nélkül e' nehezen lehet,
Ha meg-tudgyák dolgom gondold mire mehet,
Mindazáltal elmém a' mit véghez vihet,
Jó-akaratomért meg-látom mit tehet.

Magam szolgálám által bővebben izenek,
Dolgaink kezdeti miképpen legyenek,
A' tökéletesek azonban éllyenek,
Az őzvegy szívek-is örömet vegyenek.

Ezzel véget vétvén rövid levelében,
Bé-tsinálva adgya Követe kezében,
Meg-indul, 's liette megyen örömében,
Amaz hetven tallér forog elméjében.

Veseleny-is várván fülét résen tartya,
Ha mi kopogás van inasát futtattya,
Ha nem követe-é? szaporán tudattya,
Külső utakat-is gyakran vigyáztattya.

Botsátotta magát kétséges dolgára,
Most lépvén dolgának első gráditsára,
Itt válik-el a' fors veszi mellý vállára,
Emeli-é jobbra vagy veti a' balra.

Leg gyengébb mivolta az első kezdetnek,
Lásd melly hamar lankad tsiraja füveknek,
Akarmi kis hideg meg-árt a' fengének,
Az uj virágok-is hamar el-süttetnek.

Szerentse, 's az idő az új kezdeteket,
Próbállya leg-inkább ostrommal ezeket,
Tudgya hogy könnyebben bírja a' gyengéket,
Mint erőben álló vastagult ökröket.

Ferencznek-is dolga félelem reménség,
El-verett kotzkája szerentse és kétség,

Az első próbában ha nem lesz vesztettség,
Bizodalma-fább lesz osztán a' nyereség.
Erkezik a' posta azonnal jó kedvel,
A' *Ferenccs* szíve-is ki borult vólt köddel,
El-úzi homályát, fel-virad örömmel,
Látván a' követett hogy jó vidám szível.
Levelét meg-adgya kis farga írásban,
Kit látván ujonnan lőn nagy busúlásban,
Gondolgya: bolond szín van illy fargaságban,
Talám izeneti ment tsak tsufolásban.

De a' farga viasz fel-feszítvén abban,
Reménséges zöld színt talál tsinosobban,
Mellyel busult szíve meg-indult ujjobban,
'S kezdett szerelmére annál jobban lobban.
Örül válasszának 's magát vigasztallja,
Az Istent ditséri, áldgya, 's magasztallja,
Edefe küldötte levelét tsakolgya.
János-is az hetven tallért fel-markolgya.

Forgattyák a' habok mint a' melly hajokat,
Szelek őszve fzednek tsapkodgyák szárnyokat,
De ha által kelik zuhogó habokat,
Part-felé örömmel tartják kormányokat.
Elméje illy kétes dolgát által kelé,
Tellyes reménséggel szívét fel-emelé,
Kétség helyet remény minden kedvét telé,
Kivánt dolgainak hogy új útyát lelé.

Azonban hogy a' nap sötét tengerekre,
Öttször merült, 's öttször jött onnan-keletre,
Mint hajnali harmat a' bádgyatt fülekre,
Más kedves hire-is repüle fülekre.

Követte érkezett mondgyák kegyefsének,
Fél mert föld a' közü végezett helyének,
Lovakra itt mindgyárt nyergeket tévének,
Fel-ülvén tsak hamar követnél lévőnek.

Kétfen varja *Kádas* kopasz homlokával,
Köszönti mint illik Afzszonya szavával,
Mondgya reménséget hozott ő magával,
Mondgya követségét annak a' módgyával,

Ketten

Ketten szavok után út-félre menfenek,
A' titkos szándékról edgyütt beszéllenek,
Dolgok folyásával miképpen élylenek,
Má tával fzemben, hól, 's miként legyenek.
Fel-fogadgya *Kádas* hogy juttattya fzemben,
Eskűszik kezére, lesz-is már hiszemben,
Száz aranyat nyére mint vöttem eszemben,
Mond: többet-is adok tsak juttasd kezemben.

Ezzel el-váll tölle, 's vízfzsa tér Fülekre,
Pennát fog; 's válassz ir, izent beszédekre,
Egy ezüst órátskát köt ahoz, ezekre
Petsétett vét, 's bizza *Pál Gergelly* követre.

Kádas Márton vígan megyen aranyastól,
Véfszi a' levelet petsétes órától,
Szomorkodik *Ferenccs* el-vállván egymástól,
Zokog titkos szíve könyves ohajtástól.

Murány felé mentét irigylí *Kádas*nak,
Ha módgyát találná az el-változáshnak,
Eő az követséget nem engedné másnak,
Maga udvarlana Murányi *Pallás*nak.

Mond: melly bődögságok vólt a' Tündéreknek,
Ha más módgya nem vólt az ő szerelmeknek,
Változtatni tudták mivóltát testeknek,
Meg-tsalták szíveket minden irípyeknek.

Mint hogy a' szeretett veszedelmes pálya,
Útyát kinek sokszor majd halál-is állja,
Még-is a' ki magát sokképpen formállja,
Dolga titkainak jó módgyát találja.

Nem kívannám én-is erejét testemnek,
Tsak engedtetnék-meg az én életemnek,
Hogy apró személyét egy gyenge fetskének,
Vehetném, lenne az uttya szerentsémnek.

Murányi fetskékel én-is ott repefnék,
Afzszonyom házánál végre helyt keresfnék,
Piros hajnal előtt fel-kejni fienek,
Valami módotskát örömele lesnek,

Nem ohajtanám ott *Hibla* édes mézét,
Sem *Ambrosián*ak kívánatos ízét,

C 3

Hanem

Hanem várnám hova öntik mosdó vizét,
Mellyben feresztette szép ortzáját, 's kezét.

Erre siettséggel magam erefzténém,
Fáradt szárnyaimat benne fereszténém,
Apró lábaimra fájrat függeszténém,
Ajtajánál abból fézskem épiteném,

Háló háza körül továbbá lest hánnek,
Alkalmatosságot az időtől várnék,
Fetske lévén addig házában-is járnék,
Míg egynéhány szálát hajában találnek.

Azzal puhitanám özvegy kis fézskemet,
Nyugtatom-is rajta kedvesen testemet,
Viradtát sem várnám fel-vetném szememet,
Hajnallal kezdeném ékes énekemet.

Fárasztanám addig mind ezzel torkomat,
Valamig érzénem el-bádgyságomat,
Továb nem vihetvén éneki hangomat,
Ejteném eliben meg-bádgyságomat.

Azonközben talám házából ki-menne,
Mint hogy kárt nem tennék kegyetlen nem lenne,
Inkább bádgyságom meg-szánná, 's fel-venne,
Hives czellájában ebrednie vinne.

Azonban követem ha oda érkeznék,
Aszfonykám felüllem mikor értekeznék,
Ha igazán szert tudom fohászkodnék,
Hogy velem lehetne arról gondólkodnék.

Bádgyság fetske akkor meg-ujulást vennék,
Tserélt ábrázatot magamról le-tennék,
Minémű most vagyok hamar olyan lennék,
Mint porából *Phoenix* új életre mennék.

Nem lehetséges ez várnom kell időtől,
Már-is vífeltetik hajom jó szellőtől,
Jutott szép térségre a' halom tetőtől,
El-válnak nyaraim, a' fok köd 's esőtől.

Im hól flet *Kádas* már-is követséggel,
Aszfonykám levelét hozza siettséggel,
Bé-tölti szívemet újab reménységgel,
Eőrülök nem firtvén szívemet kétséggel.

Hét szer

Hét szer mutatta-fel a' hajnal róseit,
Annyiszor vőtte fel ég-is gyász ruháit,
Hogy meg-nyergeltetvén azért parippáit,
Am el-is jött *Kádas* nem szánván munkáit.

Aszfonyától hozott levelét meg-adgya,
Az izenetet-is rész szerint meg-mondgya,
V. felényi Ferencz kedvesen fogadgya,
Hozott levelének ez lehetett módgya,

Az igaz szíveknek igaz indulattját,
Mint igaz *Abel*nek kedves áldozattját,
Aldgya Isten, 's adgya kedves futamattját,
Rósiának fok jókkal töltse gondolattját.

Szólgam által küldött leveledet vőtem,
Szóval mit izentél azt-is meg-érttettem,
A' meg-felelésre rest én sem lehettem,
Azon szolgám által im választ küldöttem.

Mint habok közt hajó fáradok elmémben,
Mitsoda szín alatt legyek veled fzemben,
Hól egy mód, hól pedig más fordul eszemben,
De félek hogy az ág ne törjék kezemben.

Szerelmefed még-is botsáttya koczkára,
Talám a' jó Isten fordította javára,
Nem szaporit több bút gyászos árvájára,
Viraszt kedves napot kezdendő dolgára,

Mikor azért ezen fáradnék magamban,
Illy modot gondolék végre fel dolgomban,
Hogy ne fogatkozzam jó-akaratomban,
Te se tsalafsál-meg én igaz vőltomban.

Szombaton öly fogás színével ki-mégyek,
Hogy valami halász vizet félre végyek,
Mulattság kedvéért halászatott tégyek,
Ha mit fogok, abból Eőtsémnek-is vigyek.

Igy tselédemet-is könnyen el-hagyhatom,
Magamat a' hová szűkség lappangtatom,
Ott az edgyezéfről szódat meg-hallhatom,
Jobb módgyát dolgomnak ennél nem láthatom.

Te-is ott nem meszfe várj engem azonban,
De kérlek szerelmem e' légyen titokban,

C 4

Rosza

Rozs emberek szeme ne kapjon azokban,
Kik szűz *Dianát*-is kevernék motsokban.

Meg-edgyezésünkre a' melly helyt rendeltem,
Szolgám által arról bőv szóval izentem,
Azonban a' mellyet meg-nem érdemlettem,
A' küldött orátskát nagy kedvesen vöttem.

Fel-tekert lánczon áll mint hogy lyuka nintsem,
Apró kerekai valamennyit percen,
Emlékezetekre szívem annyit serken,
Czélozott dolgunkra segillyen az Isten.

Kedvesen olvassa illy rendű levelét,
Eőrül hogy hajója vötte kívánt szelét,
Téfi a' jól kezdett dolognak itt felét,
'S meg-edgyezéseknek tudakozza helyét:

A' melly magófságon a' vár építettett,
Annak az allyaban egy falu tétetett,
Melly Murány allyának vártúl neveztetett,
Hól a' várban járó vészen pihenetett.

A' Falu végénél fordulván jobb kézre,
Jó futamadással érni egy kis hegyre,
Mellyen által menvén le-szállnak a' völgyre,
Találni bőv rákos és pifsztrangos helyre.

A' völgynek mentében a' melly út alá fut,
Tisóltz falu felé tekeredik az út,
Ki-e minden felől fok liget, 's erdő jut,
A' beszélgetére jó helyet, 's módot nyújt.

Mint egy fel-mert földre *Tisóltzatul Vár felé*,
Meg-edgyezéseket *Kádas* itt rendelé,
Vesélényi szívet nagy reménség telé,
Murányban ő magát *Kádas* már emelé.

Vasárnap bot-átá vizsgál a' követett,
Kin maga jelen lesz szombat napot vetett,
Mellyre szava szerint készülni lietett,
Illy ohajtott jóhoz rest nem-is lehetett.

Meg-indulván azért mégyen *Tisóltz* felé,
Azonban a' szép nap úttját által kelé,
Sötét éjjeli gyász az eget telé,
Magát rút háború hirtelen emelé.

Déli, 's Eszaki ifjél helyekről rohannak,
Sebes zugásokkal tetova nyargalnak,
Sok fel-fordított fát erdőkön hordoznak,
Egyben keveredvén egymással hartzoínak.

Mennyköveket forgat *Jupiter* az égben,
A' hegyek-is rengnek a' nagy menydörgésben,
Sok villámás között e'nek majd kétségben,
A' vízi halak-is vannak ijetttségben.

Dől az egész Menny, föld vélnéd egy halomban,
Kin maga-is vagyon *Vesélényi* gondban,
Fegyver tserdülés lön mellette azonban,
A' hadakozó nép járt ott alattomban.

Két hirtelen Villám akkor futamodék,
Edgyik a' máikkal szemközben tapodék,
A' míg szemlélhetém addig viaskodék,
Mind el-ofzláfokig éj világoskodék.

Két-felé tekintvén *Mars* akada szemben,
Nem látta más fenki tsak ő a' sötétben,
Melly újságon mintegy meg-posdul testében,
Illyen sugallás lön azért a' fulében.

Fáradva kell jutni a' kedves dologhoz,
Mihéppen a' Bánya az arany darabhoz,
Ki a' Tengerekről drága gyémántot hoz:
Annak hozzá szállni kell a' nagy habokhoz.

A' nemes indulat nem gondol ezekkel,
Oditson bár *Euus* likoltó szelekkel,
El-kezdett dolgozó lát vidám szemekkel,
Tudgya a' szép arany bogy tisztul tűzekkel.

Azért bátran indully láss nagy szándékhoz,
Noha a' szerentse több próbákat-is hoz,
De mivel *Venussal* látok én dolgomhoz;
Júttz firodságoddal szép nyugalomhoz.

A' menydörgés között *Mars* tűnik ezekkel,
Továbbá nem léfzen olyan dörgésekkel,
Mégyen *Vesélényi* számos vitézekkel,
Kikben szívet adott fok szép beszédekkel.

Hogy a' hagyott helytől nem meszfze jutának,
Tsendesül a' Sereg meg-állapadának,

Kik tudgyák a' dolgot félre vonodának,
Mit kezdgyenek tovább tanátst tartának.

Mint hogy *Kádas* követ *Aszfzonya* szavával:
Kivánta hogy oda tsak heted magával
Mennyen *Ferencz*, ha lesz szemben *Máriával*,
Tartván ne sértefsék fokak látásával.

Ezen nem kevesé üzik tanátstokat,
El-tökéllik végre fel-tött szándékokat,
Vifelik vitéz *Mars* és *Venus* dolgokat,
Hetén ki-választyák ugyan ott magokat.

Bizonyos szín alatt a' többit ott hadják,
Vigyázva légyenek míg meg-térnek mondják,
Magokat kegyetlen gonosz utra adják,
A' bé-vágott erdőt nagy munkával hágják.

Ezek voltak penig kik velle mentenek,
Vitéz *Vudászi Pál* neve az elsőnek,
Farkas Fábján, *Farkas Ferencz* kettejének,
Kiki kardgyával-is meg-felell nevének.

Egy Inas, 's *Nagy János* amaz első követ,
Ki hetven tallérért többfőz-is el-jöhet,
Reménli pedig ő hogy többet-is vehet,
Ha a' kezdett dolog híven véghez mehet.

A' Németek között volt egy fegyveres-is,
Mennek az erdőkön botlanak esnek-is,
Sokaknak fejekből hullnak süvegek-is,
Van az ágak miatt gondya szemeknek-is.

Ezek közöttül végre ki-verekedének,
A' végezett helynél le-telepedének,
Félelem, reménség között teppregének,
De a' félelemnek helyt nem engedének.

Ezek már mindnyájan itt őszve esküttek,
Fegyver viselésre, 's próbára születtek,
Szerentsé szárnyain az előtt-is ültek,
Mint *Ulysses* hól jót, 's hól gonoszt vifeltek.

Itt lesi már *Ferencz* az ő kedves vadgyát,
Arra fordította mind esztét mind gondgyát,
Honnét mutatná-fel kívánt fényes napját,
Tsudállya nem remélt kéfedelmes dolgát.

A' ha-

A' hagyott időnél tovább ment az őra,
Melly miatt a' szíve nyugodalmas jöra
Sietett, mint szómjú Vad a' forrás tóra,
Hogy kelhetne titkos szándékáról szóra.

Nagy szívek szakadva hogy várakoznának,
Sok őszve gyűlt medvét felettek látának,
Hallatlan bõmbelést azok tsinálnának,
Mintha az *Argirus* ördögi volnának.

A' nagy kősziklákat hánnyák emelgetik,
A' kikkel birtanak földre eresztetik
Oldalon a' fakat rontyák, vesztegetik,
Oriasoknak vélnéd más hartzok kezdetik.

De mint a' vídám Sas az ég zengésében,
Villámzó háború 's mennykő esésében,
Meg-nem ijed bátran repül az egekben,
Igy ők sem tsüggedtek semmit-is szívekben.

Ihól mindgyárt újabb riadások lőnek,
Trombita dobb szókkal erdők zendülének,
Mellyre fel-rezzenvén széllel tekintének,
Sok had-vifelőket, 's Zászlókat nézének.

Ezek *Illysbázi* vitézi valának,
Némellyek putnoknál akkor próbálának,
El-nyert prédájokkal vízfőz fordulanak,
Trombita, Dobb szókkal lovak ugrálnak.

Némellyek *quartély*ből jönek rikóltással,
Nyargalnak a' mezőn, 's futtatnak egymással,
Vagyon *Rákótszi*hez Urok indulással,
Azért Murány felé mennek szaguldással.

Kiki a' hét közöttül itt mit mivelhetett
Akár melly bölts elme tégyen itiletett;
Vallyon tsaládságtól nemde nem félhetett
Egy *Aszfzony* szavára bizván életeket.

Itt tsak hét kard vagyon, van amott hét száz-is,
Hogy ha nagy *Atilla* volna az Atyád-is,
Tölle maradt volna kardoddal dárdád-is,
Mint mozdúlna itten nem tudom tsak száz-is.

Vallyon bátorságát a' *Veselényinek*,
's velle edgyütt lévő kevés vitézinek,

Ki

Ki halotta mását tselekedetinek:

Nőjjön hire neve emlekezetinek.

Nem hogy Nemes szíve rémülne ezekkel.

Sőt oly bátran állott a' hét vitézekkel,

Mint a' melly köszikla tsapatik vízekkel,

De meg-nem hajtatik habzó erejekkel.

A' fok had el-menvén más lovaslátának,

Kádasnak ismerik, mellyen vidulának,

El-érkezvén véle szóban indulának,

Beszédéből ilyen biztatást hallának:

Hogy eddig Afzszönyom jelen nem lehetett,

A' hagyott órára elnem érkezetett:

Ne tégyen felőlle senki ítéletet,

Eörmest jött volna de el-nem jöhetett.

Illyésházi Gábor mondgya hogy késlette,

Mivel flótkörmre magát rá vetette,

Kelletlen vendégit ki nem rekeszthette,

Ugy kellett lenni mint idő engedte.

Vigan tartya ugyan kételenségéből,

Eörmét mutattya kedve színléséből,

De meg-veti módgyát majd mesterségéből:

Hogy ki fefelhefsék kelletlenségéből.

Nints semmi *practica* 's fortély a' dologban,

Hamiság nem szokott lenni az igazban,

Jelen lesz nem fokká, van-is talám útban,

Mulasd ezzel magad (izente:) azonban.

Egyfersmind egy arany órát nyújt kezében,

Kit zöld zománcz borít-bé kerektségében,

Kétség nélkül jele, van reménségében.

Tsak hogy nehéz várni, míg nézhet szemében.

Kerekdéd az óra zománczos zöltsége,

Nem mutattya végét ily egyenlősége,

Igy szakadhatatlan szíve nehézsége,

A' míg bé-nem telik küldött reménsége.

Mária elméje sínts nyugodalmában,

Veselényi feláll gondolkozásában,

Míg nem szólhat véle tsak búsong magában,

Végre ilyen módot talál-fel dolgában.

Az órát számlállyá 's mondgya kilenczre jár,

Haláfszó helyemnek vizét ki-vötték már,

Szokott málattságom az holott kéfzen vár,

Ha valami póórok el-vesztegetik kár.

Le-jő azért hamar haláfszat színével,

Hogy a' patakhoz ér, meg-száll tselédivel,

On hadgya a' többit színes befzédével.

Maga tovább megyen két meg-hitt hivével.

Minémü *Dianna* fris vadászásában,

Hasonlónak látnád ezt halászásában,

Nem tudnál mit tenni el-választásában,

Ha látnád mind kettőt edgyütt állásában.

Tsak hogy nyilat visel *Dianna* kezében,

E' pedig hálóval haláfszatt vizében,

Semmi más külömbség nintszen személyében,

Sőt győzi *Mária* majd deliségében.

Melly mint mikor *Titan* fel-jő napkeletről,

A' homályt el-űzi minden szegeletről,

Ugy erefzkezik-le a' köves hegyekről,

Vélnéd hogy a' szép nap le-jött az egekről.

Ez adgya Muráynak minden ékeségét,

Mint a' tündöklő Nap egek fényességét,

Ki-jöven belőlle hadta fetétségét,

Magával hordozza ragyogó szépségét.

Eörvendees *Delos* a' szüz *Dianával*,

Cyprus a' mosolygó *Venus* ortzájával,

Parnassus *Apollo* szép ábrázattyával,

Az erős Murány-is ollyan *Máriával*.

Hová fordul a' Nap ott van fényessége,

A' honnét el-megyén lesz éjj fetétsége,

Le-jött a' Murányi Napnak delisége,

Fényesül az erdő árnyékos zöltsége.

Meg-láttya *Ferencz*-is ennek szép világát,

El-felejtí minden úttját 's fáradságát,

Mint a' parthoz jutó tenger haboságát,

Ki beszélhetné-ki szíve vigaságát.

Erkezik azonban végezett helyéhez,

Futam *Veselényi* kap a' kengyeléhez;

De minthogy hafanló szelvéfz örvényéhez,
Hamarabb le-ugrék: mint érne kezéhez.

Nem várt gyorsasággal lóváról le-szálla,
Kezet fognak 's kiki jó napot ajánla,
Süvegét le-véve *Ferenca*-is szolgála,
Szíve mellé ottan nagy forróság álla.

'Tettzik ábrázattyán tüze kinek kinek,
Egy máfra néztekben változik a' színek,
Bár ne jelentsék 's titkokat senkinek,
De ég gyúladt tüze mind kettő szívének.

Mint hogy *Veselényi* hadakozásában,
Sok szép jókat fzedett préda hányásában,
Egy Palástot nyert volt meg-öfztozásában,
Mellyet eső ellen gyakran vett nyakában.

Most is a' sűrű köd hullatván harmatott,
Meg-nedvesítette a' szép pálint hantott,
Melly miatt palástal bé-is takartatott,
Ülő hely *Máriának* ezen adattatott.

Kedves Aszfzonymkáját a' mint rá ülteté,
Magát fél térdére melléje ereszté,
Illyen beszédeit nyelvél kezdeté,
De addig *Máriának* nézése febhété.

Mint a' nyilas járván vadászó helyeket,
A' melly szarvason ejt halálos sebeket,
Lehel meg-bádogyadván óhajt kűfjeeket,
Orvoslásra keres *Dyctamus* füveket,

Ugy én a' mint irám első levelemben,
Cupidotól érted febhétvén szívemben,
Nyúghatatlankodtam, 's fáradtam sebemben,
Míg veled violám nem lehettem fzemben.

Bóldog az az óra mellyen láthattalak,
Sok óhajtásimra ide várhattalak,
Ímeretlen szolgád kézen foghattalak,
Eözvegy palástomon meg-szállithattalak.

Ez előtt bús szívem hervadni indúla,
Títkos óhajtással gyakorta jajdúla,
De mihelyt láttalak tsuda mint újula,
Minden akkori bum örömré fordula.

Azf-

Aszfzonymkám ne utáld azért hűségemet,
Arra érdemesnek ha véltél engemet,
Hogy ide fáradván újítád kedvemet,
Hald foganatofán illyen beszédemet:

Az erős Murányban a' kik férkeztetek,
Királynak hűsége mellől el-tértetek,
Hidgyed hogy ellene akkor ferkentetek:
A' ki érdemlene háládást tölletek.

Ha jól meg-gondolod a' régi dolgokat,
Régi őseidnek tekintsed forfokat,
Nemde nem kőz rendből találod azokat,
Uri méltóságra ki vitte vóltokat.

Auszriai háznak igaz Fejedelmi,
Nemes országunknak Királyi védelmi,
Kiknek ~~te~~ Országra mentek győzedelmi,
Vóltak Nemzetednek ezek segedelmi.

Nemességre hozák Paraszti vóltokból,
Zászlós Uraságra, Nemess forfokból,
Gróffságra végtére illy Uraságokból,
Gazdag Palotákra kis fa házatokból.

De nem azért hogy majd gonoszszal fizetnénk,
Jóll tótt Urunk ellen fegyverrel lietnenk,
Idegen kedvéért hűséget le-vernénk,
Háládás helyet pártolást követnénk.

Azért Nemzetedben leg frissebb Aszfzonyság,
Ki szelidségéhez nem fér semmi vadság,
Ha szennyefüti-is többit a' pártoltság,
Ne rutitszon téged a' háládatlanság.

Királyunk részére Murány várát add-fel:
Kivel hired neved Napkeletről jő-fel,
's addig vitettetik hól a' Nap nyugszik-el,
Míg Eg, 's föld fenn léfzen nem töröltetik-el.

Fogadom kitemre szép Aszfzonyságodnak,
Hogy valamie vólt jó hírű Atyádaak,
Te fogsz parantsolni egyedül mind annak,
Jó válaszáat várom tanás adásomnak.

Ezzel *Veselényi* véget vét szavában,
Egyén azon-közben szíve nagy lángjában,

Mond

Mond *Mária* nintsen az ő hatalmában;
Hogy fel-adgya: 's vigyen valakit Murányban,

Köteles ott minden *Rákóczi* pártýára,
Nagy vigyázás vagyon erős kapujára,
Ebtse vitél gondott nem ő a' külsára,
Annak a' kezében víszik éjtzakára.

Mivelhogy a' *Venus* tréfát örömeft fűz,
Me lynek táberában mulat fok gyenge fűz,
*Vésélény*ben-is nem nyúghatik a' tűz,
A' valóságoshoz illy tréfa fokát fűz.

Rabom vagy kedvesem azért jere velem,
Szép Afzfzonyságotat majd el-is emelem,
Gróffi személlýeddel szerentsém nevelem,
Füleken Afzfzonyom gondodat vífelem.

Ezen *Máriának* szíve indulhatott,
A' mézes szók alatt mérget gondolhatott,
Melly kissebségére néki fordúlhatott,
De nem mutat ezzel semmi változatott.

Hanem mint amazon ki fozott fegyverhez,
Bátran felel mondgya: ha a' betsöllethez,
Illik, 's hadvitélő jó híred nevedhez,
Hogy álnökság férjen fok esküvesfedhez.

Azért ha rabbá tész mi hasznod várhatod?
Bizony Murány várát ugy meg-nem hághatod,
Hanem álhatatlan vóltod mutathatod,
Kinek mint kell hiúni például hagyhatod:

Vésélényi szavát hirtelen fordítá,
Bánnya hogy ezekkel szívét szomorítá,
Tréfaló szavait valóval tóditá,
Ohajtva illyekre ajakit mozdítá.

El-bádgýadságotat újító harmatom,
Meg-botsás hogy szómat tréfával forgatom,
Hogy meg-tréfállýalak nintsen akaratom,
Eretted tüzetet de ki nem mondhatom.

Kérlek másért az én igaz hűségemért,
Szívemben langaló nagy szeretemetért,
Benned helyheztetet erős reményemért,
Betsás-bé Murányba szép könyörgésemért.)

Eskűszóm szablyámra tégedet el-veszlek,
Eözvegy nyoszolyámban igaz társúl teszlek,
Hóltig tókélletes hűséggel követlek,
A' míg meg nem áldasz el-is nem eresztlek.

Hévül most *Mária*, 's meg-akad szavában,
A' szemérmetsétség lángol ortzájában,
Erre mit felellyen forrályos magában,
Tsak ő maga tudés titkos szándékában.

Vésélényi magát ajánlván biztattya,
Titkos gondolattyát bizvaft meg-mondhattya,
Ha néki-is léfzen ehez akarattya;
Jövendő dolgából ezeket várhattya:

Királyért, Országért nagyot tselekesznek,
Magoknak örök hírt szép nevet terjesztnek,
Nagy kedves örömben koporsóig lesznek,
Minden mostani bút szívekből le-tesznek.

Eők penig ezeket mikoron forgattyák,
Tündér személyeket noha nem mutattyák,
De *Cupido*, *Venus*, 's *Mars* nem tartoztattyák,
Hanem jelen vannak, 's tífzték sem mulattyák.

Mars a' vitézeknek szíveket biztattya,
Mint annyi *Herculest*, ezeket ugy tartya,
Ha mi zendülésnek lenne indulattya,
Hogy *Mars* tanítványa kiki meg-mutattya.

Cupido Annyóstól nyughatatlankodik,
A' szerelmes szívek körül gyorfalkodik,
Mint iki két tűz között szorgalmatoskodik,
Ha edgyet fel-lobbant máshoz rugafzkodik.

Végre *Máriához* mind ketten gyűlének,
Minapi tűzéhez új lángot tévének,
A' mellyből erei jobban hevűlének,
Nagyobb indulati *Ferenchez* lévőnek.

A' mint üle azért lassan emelkedék,
Mint a' nyiló Rófa gyengén mosolyodék,
Ajaka mozdulván szólni ereszkedék,
Illyen feleletre nyelve bátorodek:

Hadakozó *Mars*nak vitéz unokája,
A' házaság dolga Istennek munkája,

Eő rendeli kinek, ki légyen Mátkája,
Nálta nélkül, vakra vetett fok koczkája.

Ha úgy tettzik azért ez a' jó Istennek,
Ebben-is szolgálók vitézi fejednek,
Nem kell kivülled már senki én szívemnek,
Tsak te vagy reménye árva életemnek.

Azon leszek miként velem edgyütt Murányt
Néked kézhez adgyam, 's tarts fájátod gyanánt,
Igaz szeretetünk tsak légyen egyaránt,
Meg-adgya még Isten a' mit szívünk kívánt.

Eőről *Veselényi* e' kedves válaíznak,
Inkább mint az özvegy madár a' tavaszna, k,
Mellyet nőstényétől telek el-szakasztnak,
'S a' puszta erdőknön bánattal aggasztnak.

Végte're egymással illyet végezének,
Hogy mind a' két részről tsak készen lennének,
Mihelyt *Márvától* levelet vennének,
A' mint ő rendelné mingyárt jöhetnének.

E' *Veselényinek* melly örvendetes hír,
Hasznosab febének mint a' Balsamum ír,
Illyen kedves képet *Apelles*-is nem ír,
Mellynek jövendőben szép személlýével bir.

Mert miként *Phosphorus* az hajnal emelő,
A' több tsillagok közt fényeslebben fénlő,
Igy ez egyebeknél több szépség viselő,
Angyali termete, szerelem nevelő.

Gazdagsággal *Junot*, *Cypriát* szépséggel,
Szívével *Bellonát*, *Pallast* eszeséggel,
Amphiont szavával, *Phoebet* deliséggel:
Igaz *Penelopét* követi húséggel.

Musjak tudománya nyelvének szollása,
Hajnali hasadás ajaka nyilása,
Ortázja Pünköshti róflak mosolygása,
Veselény szívének tüze 's lángozása.

Le sem veszi szemét szép ábrázattyáru, l,
Mint a' Saskefelyű mikor naphoz járul,
Eőrmest róflakat szedne ortájáru, l,
Nem lehet. Enekét így kezdi szájáru: l

Szívem

Szívem rejtekinék tündöklő tsillaga,
Helena szépségü kedvemnek virága,
Fel-derült napomnak nálad van világa,
'S új fénnel tündöklő szép világósága.

Hattyui termeted mert szívem igen szép,
Vagy-is vidám, deli, 's egész testedben ép,
Nyelved fris, eszed nagy, ortád-is kedves kép,
Magad kellettéfe szemeket fogó lép.

Ha Róflam szépségét kezdeném számlálni,
A' mi benne tettő azt mind fel-találni,
A' ki azt meg-hallja tudom meg-fog álni,
Vagy hogy többet hallyon nállam-is fog hálai.

Azonközben kapa keskeny derekához,
Egy tsókra akárja hajtani magához,
De hasonló lévén a' gyors karikához,
El-fordul, 's nem enged illy módot dolgához.

Erre gerjett tüze hójában fáradá,
El-készített tsókja ajakán maradá,
A' hová szánta vólt oda nem ragadá,
Ugyan kár a' szép tsók tsak ingyen szaladá.

Noha a' tsók elől kezéből ki-múla,
De mint könnyű szellő ismét meg-fordúla,
Nem idegenkedik mint hogy meg-hóldola,
Gyenge hajából vert peretzéhez nyúla.

Fogd ezt, a' gyors idő mivel fenkit nem vár,
Hanem szokott rendi 's folyásában el-jár,
Edgyütt lételünket meg-fajnállorta már,
Egymás személlýétől bennünket majd el-zár.

A' távul lételnek pedig maradéka
A' feledékensé, mellynek ha árnyéka,
El-nyomván szunyadna szívednek szándéka,
Költsön-fel ez adtam perecz ajándéka.

Arva személlýemet jutassa eszedben,
Tudgyad mit végeztél velem e' berekben,
Nintsen annyi haj-szál az adtam pereczben,
Mennyit léfszál nállam te emlékezetben.

Ne neheztelly kérlek hogy most nem engedtem,
'S tsókod elől magam hirtelen le-töttem,

D 2

Ne gon-

Ne gondold rosz végre hogy ezt tselekedtem,
Laddé szemérmemet most gyászommal fedtem.

Tudod hogy nem vagyunk bűja szeretetben,
Hanem hitünk szerént majd öszve keletben,
De nintsen még dolgunk egész végezetben,
Kerüllyük né legyünk ezért itéletben.

Ajándékát 's szavát véfzi nagy kedvesen,
De elük szívének igen keservesen,
Hogy szép személljétől válni el-kelleffen,
A' mint bútsuzik-is tölle keservesen.

El-válván egymástól két felé menének,
Egy rész *Máriával* Vár felé térének,
A' több vitézek más részre fietének,
Igen keserves lőm e *Ferencz* szívének.

Hányszor tekint viszfza míg ötett láthattya,
Vigyázó szemeit oh! mint nem jártattya,
Midőn tovább menvén ezt nem vigyázhattya,
Meg-kedvelt személljét gondold mint óhajtya.

Viszfza akar menni nem birhat tűzével,
A' mint meg-is indult égő szerelmével,
Kéri *Vadászi Pál* 's inti beszédével,
Hogy azt ne mívellye majd tartya kezével.

Téfsen vala nagy kárt viszfza menésével,
Máriának jutván szemben tselédével,
El-árulta vólna magát személljével,
Melly lett vólna dolga hamar veszélyével.

Azért szokták vakon irni az szerelmet,
Hogy nem tud ismérni semmi veszedelmet,
Vadászi Pál ha ad vala engedelmet,
Ferencz-is vesztére talál vala vermet.

Van *Mária* után szíve nehézséggel,
De más felől megint tellyes reménsséggel,
Bóldog szerentséje lévén segitséggel,
Fel-virrad Várt napja megint fényességgel.

El-hagyott seregben azomban jutának,
A' kik a' dologban semmit nem tudának,
Hogy tovább mentek vólt annak színt adának,
Mellyet a' vitézek valónak tudának.

Onnan

Onnan meg-indúlván haza verekednek,
A' fáradság után nyügedni erednek,
Kis pihenést *Musam* te-is adgy kedvednek,
Meddig a' több dolgok fel-nem kerekednek.

H A R M A D I K R E S Z.

A Váró szíveknek nintsen nyúgodalma,
A' kit el-boríthat szerelem hatalma,
Reménlett dolgának míg nem lesz jutalma,
Fáradt elméjének van fok aggodalma.

El-válása után a' két Arva főnek,
Egyre máfikra-is nagy fok gondok jönnek,
Nagy nyúghatatlanság szíven mind kettőnek,
Míg módgyát ejthetik a' rendelt időnek.

Ha ök nem nyúgosznak kelly-fel *Musam* te-is,
A' második után menny harmad részre-is,
Murányban *Veseleny* miképpen ment bé-is,
Ird-le, és dolgának mint szakadt vége-is.

Két hasonló dolog szerelem, vitézség,
Kiket egyaránt ér mind jó mind nehézség,
Venus és *Mars* között van régi szövetség,
A' miként tanított erről a' régiség.

A' vitézek dolga 's a' szerelmefeké
Egyenlő, oly ezé, a' mint a' máfiké,
A' melly idő téfzi a' vitézt erőssé,
A' szerelmest azon teheti kedvesfé.

A' vitézek dolga fok földeket jární,
Kétes reménsséggel szerentséjét várni,
A' puha életet kedvétől el-zárni,
Elsőt, havar, záport egyaránt, próbálni.

D 3

Kétes

Kétes szerentséje a' szerelmesnek-is,
Sokat fárads, 's vífel hoszfú utakat-is,
El-szokta mulatni a' lány ágyakat-is,
Lünér sok hideget, 's forró napokat-is.

Vigyázz lefféire a' Vitéz, stráfát áll,
Alom szemeire éjjel-is ritkán áll,
Kivánt probájára ha mi módét talál,
Siet, meg sem tartya sem veszéll, sem halál.

A' szerelmesnek-is ebredve kell lenni,
Szükség az éjjből-is gyakran napot tenni,
Alkalmatosságot vigyázva kell venni,
Tökéltett helyéhez lietve kell menni.

A' vitézkedőnek nem kis mestersége,
Hogy a' melly stráfákat állat ellensége,
Azokat el-fogja, győzze ferénysége,
Lefsz nyereségéről ugy jobb reménsége.

A' szerelmesnek-is nem utolsó gondgya,
Annak tsalásában mint leheszen módgya,
Ki vigyázásával gátoltatik dolga,
Ha ezt győzi, magát szerentsésnek mondgya.

Ejjel út a' vitéz gyakran ellenségre,
'S véletlen tsapása fordul nyereségre,
Tart a' szerelmes-is sokszor sötétségre,
Hogy nyilván ne kellyen dolga vesztéségre.

A' vitézi dolog forgandó 's kétséges,
Néha hasznos, néha káros, 's vesztéséges,
Szerelem dolga-is nem mind nyereséges,
Ha most gyönyörködött, eléb volt inséges.

A' vitézkedőket sok veszéll rémiti,
Kezdett úttýokról-is gyakran meg-téríti,
'S néha nem reménlet vesztélyben keríti,
Meg-szabadulásra tsak Isten segíti.

Ki vífel több vesztélyt mint a' szerelmesek,
Kiknek minden dolgok, 's úttýok félelmefek,
Lévén az irigyek ellenek szemefek,
Jóra vált napok-is gyakran keservefek.

Ennek mind kettőnek csoportos az úttya,
Nem olly mulatsághoz mint *Pegafus* kúttya,

Sok munka fáradság, várás, tűrés fűttya,
Ha mi jót fordít-is azt sem hamar nyújtja.

Néhéz ugyan várni a' szerelmeseknek,
A' szerént a' proba leső vitézeknek,
De az idő szabván módgyát mindeneknek,
Annak rendi ellen ezek sem mehetnek.

Allani az idő ellen ha lehetne,
Akár mi-is végben könnyebben mehetne,
Tűzéről szerelmes hamaréb tehetne,
Vitézi proba-is előbb készülhetne.

Szerelem, Vitézség olly hasonló társok,
Kiknek *Ferencsben*-is edgyütt van lakások,
Hogy ha az időtől nem volna tartások,
Murány felé régen volna indulások.

De a' mint végezett szép Afzsfonykájával,
Időtől kell várni annak a' módgyával,
Ohajtván szívének titkos fájdalmaival,
Hogy kivánt ideje jőne gyors szárnyával.

A' várás mivelhogy gyűlöll kéfedelmet,
Nem adhat magának semmi engedelmet,
Míg fel-tött szándékán vészzen győzedelmet,
A' mellyre Istentől ohajt segedelmet.

Azomban az idő el-jár folyásában,
Mária sem nyugszik kedvére Murányban,
Hanem nagyon gondos szorgalmaskodásban,
Mint erre jó véget fogadott magában.

De erős fát ingat nehéz mőzdítása,
Miólta alá vólt *Ferencs*hez járása,
Annyira hatotta szívét fogadása,
Hogy majd beteg ágyra történik szállása.

Fárasztja elméjét, nyúghatatlankodik,
Hól le-áll, hól ballag búsul, gondólkodik,
Dől sokszor könyökre, halgat, szomórkodik,
Mint elsővel árviz gondgya szaporodik.

Nem hozz tsendes álmot az éj-is szemére,
A' hives hajnal-is nints könnyeségére,
Ebéd, 's vatsora-is nem lehet kedvére,
Mind kelet, 's mind nyugott bút ereszt szívére.

Ortáján rófsai mellyektől hervadnak,
A' gyenge klárisok ajakán száradnak,
Vidám tekintetű szemeik szomorodnak.
A' ferény lépésű ínak-is lankadnak.

A' bú, 's a' gond, tsuda a' mint fonnyasztanak',
Mint gyenge füveket derek hervasztanak,
Mint a' nyári heves utak bádgyasztanak,
Mint hajat őszítő idők aggasztanak.

A' bú az elméket teszi tsendetlenné,
A' szokott jó kedvet mordá, 's kedvetlenné,
A' test ferénységét resté 's erőtlenné,
A' jó falator-is meg-unt, 's ízetlenné.

Látván változást azért Máriának,
Ki'et bús fejére a' gondok hozának,
Léfszen ez hírével Eötsének Evának,
Tudakozza okát illy nyavalyájának.

Az okosság találl mindgyárt fogálat,
Tudgya olly paláftal fedni a' dolgokat,
Melly alóll nem látni azok mivóltokat,
Edgyügyű halak-is így nyelnek horgokat.

A' vérhas nyavalya akkor uralkodott,
Magos Murányban-is igen hatalmazott,
Mondgya azért ő-is hogy abban akadott:
Mellyből minden teste, 's ereje lankadott.

Valónak híszik ezt bágyadotságáról,
Ki-is vélhetett mást akkor Máriáról,
Nem gondolkodhatván titkos szándékáról,
Szorgalmatoskodnak meg-orvoslásáról.

Készül az orvosság lietnek érette,
El-hozzák ezt maga Eva készítette,
Ugy vélvén a' dolgot a' mint ő szinlette,
'S vérhas veszélyétől a' Nénnyét féltette.

Mondgyák éllyen velle, amaz le-téteti,
Hogy tovább bé-vefzi vellek el-hiteti,
Azomban azokat más felé viteti,
El-kezdett gondgyára bús elméjét veti.

Nagy dolgokat mozgat irtozik terhétől,
Azokat kezdeni fok egy Menyetskétől,

Hector.

Hectornak-is elég volna a' szívetől,
Avagy Ulyssesnek practikás fejétől.

Ugyan-is gondold-meg melly nagy figyelmével,
Lehetett gondgyának minémű terhével,
Olly dolgot kezdeni kétes szerentsével,
Melly nagy veszélyeknek rakva félelmével.

Hogy eleget tégyen hű fogadásának,
Arról búzog gondgya szíve forrásának,
Mint adhafla kézben várát Murányának,
Kinek erőlségét tartják nagy tudának,

Nints egyéb tsak Kádas ehez segitsege:
Ki tudgya a' dolgot, 's van igaz hűsége,
De fok a' kettőhöz ennek nehézsége,
Nagyott nem bir a' kis erő tehetsége.

Végben menetele másképpen nem lehet;
A' tsendes éjtszaka ha mit ebben tehet,
Mikor a' sötét éj halgatásra mehet:
Akár mi titok-is gyorsabb útát vehet.

Veszedelmes ez-is mert noha más nyúgszik,
De a' szokott stráfa vár fölön nem alszik,
Ha szemre kél a' mi szívek alatt fekszik,
Késérű pár-lúggal a' fejek melegszik.

Ugyan-is palástolt titkok ha ki-nyílnék,
Illy dolgok jutalmát vallyon kik nem félnék,
Szomorú rabságra a' Máriát vinnék,
Kádassal a' hóhér bástya hoszfát mérnék.

Mind ezeknek retteg ugyan nagy vóltától,
'S irtoznak vállalai illy terhek sullyától.
De el nem szakadhat fel-tótt szándékától,
Az igaz czáfolni nem szokott szavától.

Hogy azért eleget tégyen szavainak,
Noha nehéz terh az gyenge vállainak,
De nem kedvez ezért semmi munkáinak,
'Tsak módgyát talállya czélzott dolgainak.

El-tökéli ezen hogy tsak által esik,
Nem nézvén minémű rémitések lesik,
Azért szoros uttyát addig irtyák, 's nyelik,
Alkalmatosságát végtére keresik.

D 5

Deda.

Dedalus szorúlván *Creta* szigetében,
Tartatván rabságos *Minos* inségében,
Szerelmes hazája jut gyakran eszébe,
Mint szabadúlna-meg hánnya elméjében.

Fel-kél 's figyelmesen nézi a' helyeket,
El-jár alattomban minden szegleteket,
Szabadulására hól lelne réseket,
Láttya körös körül a' nagy tengereket.

Törődik magában hányván *practicáját*,
Meg-unván a' fogság kedvetlen igáját,
Miképpen győzheffe tengereknek árját,
Láthattá valaha óhajtott hazáját,

Mellynek mint hogy egyéb módgyát nem láthattya:

Új mesterségeken elméjét forgattya,
Mond: szabadulását ha a' tenger tiltja,
A' tág levegő ég jó úttját nyittattya.

Szerez azért titkon fiával tollakat,
Ezek fűzésében kéfzít viafzszakat,
Új szerzeffel tsinál azokból szárnyakat,
Magára, 's fiára ragasztya azokat.

Mellynek erejével magokat emelik,
Cretából fel-kelvén tengert által kelik,
Kivánt Honnyok felé utokat rendelik,
Várt szabadulásban így már kedvek telik.

Igy *Mária* szíve lévén bús fogságban,
Mint ki vágyó madár meg-unt kalitzkában,
Szorgalmatoskodik szabadulásában,
Ejjet 's napot tölt-el gondolkozásában.

A' Vár kerületit szemefen vizsgállya,
Alkalmatosságát nézi hól talállya,
Látván hogy mindenütt nagy meredek állya,
Mint győzheffe ezért szívét nagy gond szállya.

Hogy adott szavának eleget tehetne,
Merre *Veszelényi* titkon fel-mehetne,
Hogy dolga jó vége a' szerint lehetne,
Keres kőfalak közt helyet hól lelhetne.

Meredek kősziklák a' fel-hágast tiltják,
Mint tenger *Dedalus* uttyát, el-szorittyák,

De szükség 's akarat ott-is meg-tanittyák,
Kellő találmányra elméjét fordittyák.

Azért mint *Dedalus* viafzszak szárnyakat,
Kéfzít *Mária*-is titkon lajtorjákat,
Mellyekkel győzheffe a' nagy kősziklákat,
Illyen mesterséggel kéfzít áll Báftyákat,

A' vár fokon járván czérna szálát véfzen,
Annak a' végire követskét köt, 's téfzen,
Le-eresztvén a' fált méri néhány részen,
Lajtra állásához tsekélyeb hól léfzen,

A' mint építetve van most az új Báftya,
A' melly szomszédtságát a' tsigáknak tartya,
Akkor tsak köz hely vólt azért azt választya,
Alkalmatosb helyét nem-is találhattya.

Meg-mérvén mélységét kőves czernájával,
Tizenkét ölre nyúl a' czérna szálával,
Míg felétől edgyezz a' falak allyával,
Melly van elméjének nem kevés gondgyával.

Mert nehéz fzeret tenni olyan lajtorjára:
Melly tizenkét ölig nyújtatván hoszfzára,
Ugy botsátattasék a' falak allyára,
Hogy az alatt lévőtt hozza a' Báftyára.

De ad Isten orvost ez nyavalyájának,
Mutat futamatott meg-akadt dolganak,
Mert jó megint Eóttse kit hívnak *Evának*,
Látogatására gondos *Máriának*.

Találl a' gyors elme ittenis színeket,
Véfzen a' nyelvére kemény befzedekeket,
Fórralván tselédi ellen nagy fémbekeket,
Mutat haraggal tött kemény feddéseket.

Kérdi *Eva* okát fémbeledésének,
Tón amaz illy választ értekezésének;
Vigyázatlanságát unta tselédének,
Ez oka haragos kedvetlenségének.

Most-is nem kevés kárt (mond:) szaporitottak,
Sok derekalyt, párnát ófzve rothasztottak,
Mondtam szelldöztesék de szót nem fogadtak,
Azt felelik hogy ők lajtrát nem kaphattak.

A' mint

A' mint 'hogy nintsen-is nékem olly lajtorjám,
 A' mellyen azokat a' padra hordatnám:
 Nem örömezt pedig másutt fitogatnám,
 Azokért magámat hogy meg ne szóljatnám,
 Mert fok Erdélyi nép jár mostan a' Várban,
 Az idegen pedig gyors a' meg-fzollásban,
 Szemes akár mi kis dolog vizsgálásban,
 Mint magában vétet eléb találl másban.
 Tsendesítő szóval mond Eöttse Nénnyének,
 Illy kedvetlenségi azért ne lennének,
 Másutt lajtorját ha nem lelhetnének,
 Van *Lisius*nénak azokért mennének.
*Lisius*né akkor nem vala házában,
Vidula Mária Eöttse tanátsában,
 Angyal szóll belőlle gondollya magában,
 Ugy tettzik immáron elébb van dolgában.
 A' mondott lajtorját azért el-hozattya,
 El-hozatván titkon a' padra vonattya.
 Serénkedik 's kezdett dolgát nem mulattya,
 Kézfittetfi, 's talám maga-is forgattya.
 Mivel mester-ember fok vagyon Murányban,
 Mint valami Czéhes mezei városban,
 Lát kiki dolgához külömb hivatalban
 Kötél tsináló-is lakik vala abban.
 Ezzel köteleket gyorsan vízfzáltatott,
 Mellyeket titkoson párnákban dugatott,
 Hogy észre ne vegyék a' pádra hordatott,
 Lajtra készítéshez ezekkel fogatott.
 Rövid volna tsak egy, mond mást-is hozzanak,
 Fogják 's körülette serényen forganak,
 A' mint a' mérték ér olly hoszfzat tóldanak,
 Meg-kötik, 's fogai erőssen állanak.
 El-kézfítik mennél jobb modgyával lehet,
 Bízik már hogy dolga szaporábban mehet,
 Isten áldásával báldog véget vehet,
 Lajtra segedével *Veselény* fel-jöhet.
 Akkor *Illyesházi* nem vala Murányban,
*Rákótsi*hoz ment volt Kassa városában,

Ez-is

Ez-is segíltette *Máriát* dolgában,
 Mert mint másfzör nem vólt annyi nép a' várban.
 Eléb pedig hogy nem a' lajtra kész lenne,
 Mihelt látá dolgát hogy már jobban menne,
 Végben viteléről reménséget venne,
 Vitéz *Veselény*nek illyeket izene.
 Sies *Kádas* ahoz a' ki óhajva vár,
 Társat adó tavaszt mint az özeveg madár,
 Vigasztald 's jelentsd-meg hogy kéfsen várom már,
 Meg-jádzom szerentsém valamiképpen jár.
 Tsötörtök éjtszaka rendelt időnk légyen,
 Ha én nem rettegek ő-is szívet végyen,
 A' mikor az idő éjfelkorra mégyen,
 A' fel-jövetelben próbát akkor tégyen.
 Tsak álhatatóság nem kell egyéb ehez.
 Módot keretek én várban mindenekhez,
 Kész úttját talállya a' fel-jövetelhez,
 Isten hozza, 's bízzék igen hűségemhez.
 Meg-indula *Kádas* szokott siettséggel,
 Fűlekre érkezik kedves követtséggel,
 Telik *Veselényi* újabb reménséggel,
 Kezdendő dolgához lát-is ezezséggel.
 Kik tudgyák a' dolgot szólittya magához,
 Azok tanátsából készül probájához,
 Híván segítségül az Istent magához,
 Jó reménségben van, bízik-is dolgához.
 Tanátsot tartának ehez mint kezdgyenek,
 A' nagy hegyek által melly ution mennyenek,
 Tanúlt kalauzok vellek kik legyenek,
 Hogy a' nem járt ution ne tévelyegjenek.
 Egy régi szolgája vala *Máriának*,
 Ki elől-járója vala gyalogjának,
*Fitzék*nek neveztek nevérol Attyának,
 Ahoz *Jakab* nevet a' Papok adának.
 Ez Rima-Szombatban egy vásárkor lévén,
 Fel-tekert puskáját maga mellé vevén,
 A' tojongó nép közt ő-is menvén jövéen,
 Akarattya ellen ki-sült nem remélvén.

Mellynek

Mellynek golyobissa gyors repülésében,
Egy szegény Aszfzonymnak akada mellyében,
Nem szenvedi tovább lelkét a' testében,
Harmad napon véget szakaszt életében.

Rohan a' fokaság a' mellyért *Pitzék*re,
Köteleket hánnak a' puskás kezékre,
Erdemes fogságra viterik Fülekre,
Hánnyák kimilletlen kemény tömlőtzökre.

A' hól szegény *Jakab* soványon tartatik,
A' száraz kenyér-is jó ízűn falatik,
De hogy *Ferencz* kezdett dolga forgattatik,
Onnét szabad úttya néki-is nyíttatik.

Mint hogy régi-szólga volt *Murány* várában,
Tudós az ott való utaknak dolgában,
Azért őt állattyák a' kalauzságban,
Tömlőtz fogságából hozván szabadságban.

El-rendelnek mindent tanátsos elmével,
Készül *Vészlényi* Udvara népével,
Több Hadnagyoknak-is adatik hirével,
Kiki készen legyen maga seregével.

Szep számu gyalogját azért el-indíttya,
Más nap lovasit-is utánnok mozdíttya,
Mint őt, vagy hat százig népét szaporíttya,
A' fok jó Katona egymást bátoríttya.

Serény inú lovak alattok ugrálnak,
Sok jeles példákat mentekben számlálnak,
Vifelt dolgaiból kik *Ferencz*nek állnak,
Vélle edgyütt most-is örömeit próbálnak,

Sok vitéz emberrel mérész a' serege,
Kiknek a' merre tsap fegyverek melege,
Világi élteken lefz fokak elege,
Merevitvén testét a' halál hidege.

Amaz magyar *Hector* vélle *Vadászi Pál*,
Kinek vitéz hire a' nagy egekig száll,
Vérrel izzad töre valamelly felé áll,
Ellensége el-fütt, vagy talállya halál.

A' Vadásznak nevét igazán vifeli,
Sok pogány vaddal van Gyöngyös gyakran teli,

Mint

Mint vígázó Vadász azokat fel-leli,
Kit meg-nem áll benne Fülekre emeli.

Felső hadakban-is vadásztot gyakorta,
A' *Szecek* vadait ott-is gyakran fogta,
Hectori fegyverét merre fordította,
Az ellen állókat mint mennykő rontotta,

El-nem marad tőlle *Fekete László*-is,
Eősétől vött neve kinek ha *Holló*-is,
De fejérb erköltsű nem vala *Cato*-is,
Ennél nem vígázobb a' tanult *Ráró*-is.

A' kedves erköltsőt a' nagy emberséggel,
Szep maga-vifelétt szelid tsendefséggel,
Okos vitézkedést meg-ért ezeliséggel,
Ha ki le akarná irni mesteriséggel.

Ez legyen példája más formát se végyen,
Igaz jedzések tsak e' szerént tégyen,
Bár maga *Apelles* itilője legyen,
Hogy ha kép írása nem rendesen mégyen.

Gombkötő János-is Füleki fő Hadnagy,
Kinek *Prága* körül emlekezeti nagy,
Te-is *Farkas Fábján* bátyáddal jelen vagy,
Szep vitézségedből most-is hátra ne hagy.

Kazai János-is a' *Péter Deák*kal,
Követi ezeket 's jó a' gyalogokkal,
Kik mivelhogy eléb valának utokkal,
Polomnál edgyeznek-meg a' lovagokkal.

Több fok vitéz ember, fok hires Katona,
Kiknek ha történnék hartzi zenebona,
Mindenik itt fegyvert örömeit rántána,
Mint a' busúlt vad kan sebeket osztana.

Vigan megyen azért illy szép seregével,
Bátoríttya magát azok erejével,
Eöket-is biztattya fok szép beszédével,
Hogy meg-áldgya isten várt nyereségével.

Jutnak fok havafok kegyetlenségére,
Kösziklás utaknak meredekségére,
Virradván más hajnal éj sötétségére,
Alig álhatott-bé végezett lesére.

Hogy

Hogy két álgú lövés lén Murány várában,
Kin az egész fereg lön nagy zajdulásban,
De gyors *Vesilényi* a' bátorításban,
Okoson illy fogást talála dolgában:

Vitézek azt álgú lövesnek vélnétek,
Hogy bé-vitték hírünk né talám félnétek,
Várt, nyereségünktől kétfesek lennétek,
De vadászok löttek ném egyéb hídgyétek.

Mint hogy völgyek öblén a' szók meg-akadnak,
Egy zendülésnek-is kettős hangot adnak,
Nyári mennydörgésként fel 's alá tsapongnak,
Az apró puskák-is mint álguk ropognak.

Ezt pengig az *Echo* tselekedte velem,
Mert őt-is viselte néha a' fizelelem,
Mint hogy az ő dolga vala vészedelem,
Várná hogy éngem-is rémitne félelem.

Volt e' feregéből régen a' *Nympháknak*,
Kik szűz *Dianával* erdőkön vadásznak,
Akkor-is mestere volt a' tsátsogásnak,
Esett szerelmében végre *Narcissusnak*.

Melly igen maga hitt lévén szépségében,
Meg-utállya *Echot* 's nem veszi kedvében,
Kin meg-háborodik, 's bűt nevel szívében,
Meg-emélti magát végre keservében.

Tesze nedvessége búval el-szárada,
Tsontyaiból pedig köszikla forrada,
Nyughatatlan szava a' mint volt marada,
Nyelveskedésének vége nem szakada.

Völgyek között történt volt el-váltózása,
Ottan vagyon most-is szaporább lakása,
Kinek végeződik békével szóllása?
Hogy ettől ne lenne vízizsa tsapatása.

Mint hogy szerentsétlen volt ő szerelmében,
Másoknak már irigy jó szerentséjekben,
De bár üvöltösn eő az hegyek völgyében,
Tsak én Afzszonykámnek maradjak kedvében.

Ez lövések azért meg-ne rémiszenek,
Echo zengéséből kik nagynak tettzenek,

Eléb

Elébb életemtől *Párcák* el-messenek,
Fel-tött szándékomtól mint sem el-veessenek.

Meg-tsapja azomban *Phaëton* lovait,
Tengerben meríti aranyas hajait,
Hesperus hozza-fel híves árnyékait,
Emeli az idő éjjeli gyászszait.

Nem kéznek dolgokkal ők-is sérénykednek,
Rút havasok közzül alá erefzkednek,
A' Murány allyaiükra verekednek,
Nyóltzvan a' javából kezekre esküsznek,

Hogy éltek fogytaig egymást el nem hadják,
A' dolgot egy szível 's markos kézzel fogják,
Magokat kaplúnak prédának nem adják,
Vesilényitől várnak 's ő szavát fogadják.

Előttök az óra mellyben próbálni kell,
Sibongnak egymás közt támatt beszédekkel,
Látnál sok Katonát változó színekkel,
Mint ki tengerre ül habozó fzelekkel.

Irtoznak Muránynak nagy erőfiségtől,
Annak meg-vétele lehetlenségétől,
Ki Nagy *Sándor*nak-is próbált feregétől
Nem félne, sem *Xerxes* sok ezer népétől.

Egy a' többi között végre nem türheté:
Régi vitéz vala a' dolgokat érté,
*Solymos*nak hívták szemeit fel-veré,
Vesilényit illyen kérdéssel illeté.

Vóltalé Murányban? felel: hogy volt volna,
Azt mászodé hát meg? mond: hogy végzett volna
Már Afzszonykájával, 's dolga kéfzen volna,
Tsak az oda menés más héja sem volna.

Solymosi fejének tettzik e' tsudának,
Hogy ennyire hífszen egy Afzszony szavának,
Kézf akarva keres (mond:) vészely: magának,
Mint a' hajás *Sámson* híven *Delilának*.

Nem tanátsos dolog Afzszonyoknak hinni,
Hízkeldefekhez mérget szoktak kenni,
Mikor leg-hívebnek láttzik hozzád lenni,
Mint a' *Syren* akkor szokott tsalra venni.

E

Cire

Circe mennél kedvesb éneket inditott,
 Leg-több tündérséget akkor szaporított,
 Sok kedves ortzákat rút bõrrel borított,
 Emberi szép személyt baromra fordított.
 Itallyának olly ízt *Pandora*-is tsinált,
 Száj kényeségének mellyel kedvet talált,
 De mikor gyomrot ért, fojtó méreggé vált,
 's mézzel színlett íze nevelt foknak halált.
 Félõ itt-is a' méz mérget ne nevellyen,
 A' kedven adott szó mordúl ne felellyen,
 Jõra reménlett Nap homályt ne emellyen,
 Ennyi sok vitéz nép veszélyre ne kellyen.
Solymosi szavain *FERENCZ* bõszfonkodik,
 Dorgállya hogy ilyenképpen gondolkodik,
 Mások szívében-is akadályoskodik,
 Szégyen a' melly félénk szókkal pironkodik.
 Felél amaz: téged féltlek, nem magamat,
 A' hól kell ki-rántom én-is a' kardomat,
 Kevésnek-is tartom az én haláloamat,
 De tégedet szánlak el-veszni Uramat,
 Az a' szép vitézség kit veled szerzettünk,
Hercules módgyára fegyverrel kerestünk,
 Hadban-is sok sebben testünkkel evezettünk,
 Immár véletlenül majd vérben ferteztünk.
 Amaz szerzett szép hír, ki ér az Egekig,
 Keletrõl fel-jövén terjed napnyúgotig,
 Nem meheté tovább, hanem csak hólnapig:
 Illy hamar veszteté, 's vízfúzt végezetig?
 Hídgyed végét éri Murány mind ezeknek,
Aszfzony szavaiból meg-ládd mik követnek,
 Tégedet *Rákótsi György* kezében ejtnek,
 A' hóhér bátyárol bennünket le-vetnek.
 Ezen *Vesélényi* annál inkább indúl,
 Neheztel, 's testében vére-is fel-posdúl,
 Mord tekintetekkel *Solymosi*hoz fordúl,
 Illyen dorgálásra az ajaka mozdúl.
 Mint okos kormányost a' támadt habokban,
 Ollynak tartottalak téged a' hadakban,

Lett

Lett volna-is ha mi rémulés másokban,
 Tõlled reménlettem biztatást azokban.

De im rontasz inkább hogy sem építenél,
 Mást-is el-vesztegetsz nem hogy segítenél,
 Azért vagyé itten hogy így rémitenél,
 Kéfsz nyereségüinktõl vízfúza térítenél.

Régi vitéz híred nem edgyezz ezekkel,
 Szégyen pironkodnod ilyen beczédekkel,
 Kitõl félsz illy fereg vitéz emberekkel,
 Kik mint *Sándor* hada ollyak fegyverekkel.

Ha fortellyát látnám el-kezdett dolgomnak,
 Szántszándékból veszélyt nem hoznék magamnak,
 De ismértem szívet igaz *Aszfzonyom*nak,
 El-hitttem jó végét általa utomnak,

Midõn tetejére az *Ida* hegynék,
Juno, *Pallas*, *Venus* le-ereszkedének,
 Hogy ott itéletet e' végre tennének,
 A' szép arany alma jutna mellyikének.

E' vala fel-téve: A' *szebbiké* legyen,
 Köztök itéletett mellyrõl *Paris* tégyen,
 Meg-állanak azért a' páfinton négyen,
 Várván *Paris* voxát ki fejére mégyen.

Juno gazdagsággal *Parist* édesgeti,
 Bõlts tudományt ígír *Pallas*, 's hitegeti,
 Szép *Lada* leányát *Venus* emlegeti,
 Ha õ lesz a' nyertes (mond:) azt ölelgeti.

Meg-veti a' többit e' tettzik kedvénék,
 Az almát itéli *Venus* személlýének,
 Azomban erei hevülni kezdenek,
 Gerjed benne lángja szerelem tüznének.

Nyúghatatlankodik, 's kél a' tengerekre,
 Nem hajt gyors habokat forgató szelekre,
 Bátran yeti fejét minden veszélyekre,
 Tsak hogy *Helenával* éllyenek kedvekre.

Meg-igírte *Venus* van jó reménségben,
 Mint hogy a' szerelem bõlts a' mesterségben,
 Mõdot talál végre az isméretségben,
 Végzé velle dolgát titkos szövetségben.

E 2

Király

Király *Menelaus* nagy Görög Országban,
Helena pedig van ennél házasságban,
Ezt óhajtja *Pavis* van-is érte lángban,
Gondolnád hogy magát farasztja héjában.

De mint hogy végezett titkon *Helenával*,
A' mint mondam a' szép *Lieda* leányával,
A' Görög kerteknek leg-szebb virágával,
Am kedve-is telék fel-tőtt szándékával.

Mert a' gyors Gallyára hamar fel-ülteté,
Rengő vitorlát szélnek ereszteté,
Magát velle edgyűtt *Trojában* viteté,
Mint *Venus* ígérte kedvén ölelgeté.

Te lehetetlennek mondtad volna ezt-is,
Rémitvén mint engem szerelmes *Parist*-is,
A' mint hogy miatta ismért fok veszélyt-is,
De fzeretvén mézül vette a' mérget-is.

Meg-ijjedvén kezdett dolga nagy vóltától,
Ha könnyen él-állott volna szándékától,
űressen lőtt volna ágya *Helenától*,
Nem melegült volna óhajtott lángjától.

Igaz hogy *Pandora*, 's *Circe* tündérkedett,
Sokakon nem remélt fortélyt tselekedett,
De igaz szerelmek kikhez nevelkedett
Annak hogy sem ártott inkább kedveskedett.

Szavaiban kétes nem lehetek annak,
Kinek hűségéről fok jeleim vannak,
Az igaz szeretők mint *Syren* nem tsalnak,
Mérget, méz szín alatt a' bal szívek adnak.

Végezett dolgunkhoz tölle valami kell,
Tökéltettségén tudom nem mulik-el,
Adott szavaimtól én-is nem állok-el,
Az fzerentse dolga miképpen vízen-fel.

Nem vólt semmi helynek még olly erőssége,
Kin a' benn lévőkkal lévén fűdvetsége,
A' külsőnek nem lőtt volna nyeresége,
Kiváltképpen ha vólt *Venus* segítsége.

Venus indítója az én dolgomnak-is,
Minapi szavai biztatnak *Marsnak*-is,

Vagyon

Vagyon ehez kedve szép Afzszonykámnak-is,
A' kikkel erejét győzőm Muránynak-is,
Efféle félénkség azért távul légyen,
Szokott bátorságot a' Katona végyen,
Végezett óránkra már az idő mégyen,
Reménlett hűséget kiki velem tégyen.

El-hagyván feregét derekasbb számával,
Meg-indúl azomban egy néhány magával,
Ha az helyi zendülne valami lármával,
Le-tsendesítené hogy azt szép szavával

A' mint hogy egy partra midőn ballagnának,
A' poórok harmára ottan találának,
Az őrzők hirtelen egyben zajdulának,
Meg-ijjedvén tölloek tólvajt kiáltának.

Ajánlyák szép szóval nékiek magokat,
Hogy nem tselekefsznek ők femmi károkat,
Inkább másoktól-is ónák marhájokat,
Igy tsendesíték-le a' sült parasztokat.

A Murány allyai faluban érének,
Ott-is a' fok Tótság rájok zendülének,
Egy tartván puskáját *Veselény* melyének,
Kérdi kik volnának 's itt mit keresnének.

Hogy ők *Illyesházi* szolgálai volnának,
Füleki Tólvajok után nyomodnának,
Kik a' szegénységen fokat prédálnának,
A' parasztok előtt illyeket mondanak:

Kikkel a' poórok-is meg-tsendesülének,
De a' falun által alig jöhetének,
Hogy megint fok barmot, 's Tótokat érének,
Azok-is ellenek mind fel-rezzenének.

Itt-is mentegetik mint amott magokat,
De most ollyan könnyen nem hízik szavokat,
Jóbban meg-vilgályák mint előbb uttyokat,
Forgatnak azomban fejszét, 's dorongokat.

Végre tsoportonként őszve zajdulának,
Meg-edgyezett szível rájok rohanának,
Mellyek előtt ők-is félre vonodának,
'S egy fenn álló kender köziben állának.

E 3

A' Tó.

A' Tótok utánnok oda-is menének,
Vesélényi körül forgodni kezdének,
Puskát ragad ő-is tarttya edgyikének,
Hogy utat tsinállyon testén a' lelkének.

De félvén hogy lármát a' várban ne tégyen,
Melly kezdett dolgában akadályul legyen,
Mint hogy a' pattanás éjjel megszűze mégyen,
Le-téfszi puskáját hogy más fegyvert végyen.

Pallost ragad azért, villámlik kezében,
'S midőn villámasát láttyák a' sötétben,
Mint mikor sebb esett Medvén üzésében:
Lőn az egész Tótság nagyobb zendülésben.

Ha láttál valaha paraszt zendületett,
Egyben rohanások kit előll vehetett,
Ízlik, 's rikóltások az Egig mehetett,
Vélnél köztök lenni végső itéletett.

A' ki mit ragadhat, úgy támad ellene,
Nints parasztok közzül a' ki kiméllene,
Nem vizsgállyák ők azt ki mit érdemlene,
Többet-is fizetnek hogy sem mint kellene.

Hidd-el ellenek-is nem másként rohantak,
Gyenge Oláh tántzot láboknak nem vontak,
Bij sábij illy kedves Tót nótát mondtak,
Mint a' kőlyke veszett Tigris ordítottak.

A' sokaság ellen hármán mit tehettek,
Kiváltképpen mint hogy hartzolni nem mertek,
Szabadulást inkább magoknak így vőttek,
Hogy a' több fereghez tsak hamar siettek.

Mint a' febes mennykő villámló üdöben,
A' melly le-jötteben ront fát az erdőben,
Avagy keveredvén rút zápor csöben,
Mikor prédál a' szél gabonás mezőben.

Ugy tehettek volna nagy tsapást ezek-is,
A' mint hogy vóltanak próbált vitézek-is,
Hullottanak volna fok paraszt fejek-is,
Charon költöztetné eddig lelkeket-is.

De jövődő dolog őket tartottatta,
Jóllehet pallofsát *Terence* ki-rántotta,

De lob-

De lobbant tűzőket nem hogy gyujtogatta,
El-állván előllők azt inkább óltotta.

Mint hogy borította nagy sötét az Eget,
Gyaszban van a' Hóld-is vífel nagy felleget,
Nem találhattyak-fel mindgyárt a' fereget,
Fel, 's alá bújdosván búsúlnak eleget.

Hól mi kertek 's vizek köziben akadnak,
Egy patakból másban véletlen szakadnak,
Kik kerengéséből a' míg ki-fokadnak,
Fél óránál többet bújdosásnak adnak.

Végre tsörtölözést egy parton hallának,
Bátorítván egymást arra indulának,
A' mikor egymástól nem megszűze válának,
Mind a' két rész hamar ott meg-fzollálának.

Meg-ismerik egymást a' jelt tudakozván,
Kazai János jó, szép gyalogot hozván,
Kin kétséges szívek ujúl vigadozván:
Mennek arra felé edgyütt tanátskozván.

Az holott benn vala immár az gyalogság,
Kik miatt mint hogy nints semmi tsintalanság,
Le-rakván fegyverét tsendesült a' poórság,
De a' vitézeket tartya szomorúság.

Nem rudgyák az Urat melly felé szakadott,
Féltik hogy valami veszélyben akadott,
Azomban a' fereg hogy így fopánkodott,
A' mondott gyalog-is oda nyomakodott.

Mikor azért ők-is bé-verekedének,
Alig hogy egymással kardra nem kelének,
Meg-ismervén egymást le-tsensedesedének,
Hogy el-tévelt Urok meg-tért örülének.

Tovább tselekedni mit kell tanátskoznak,
Külömb-külömb féle vélekedést mondnak,
Egynek ez, másiknak amaz tettzik jóbnak,
A' kőz Katonák-is fokképpen fibognak.

Azt javallyák fokan hogy ott ne kéfsenek,
Hanem a' melly uton e' felé jötenek,
Ugyan azon megint visszfa sieszenek,
Mi haszna héjában hogy itt teprenkednek.

E 4

A' mint

A' mi *Fereneknek*-is a' tettzik némellynek,
A' fozmszéd réteknél tovább ne mennyenek,
Ott hálván jó rendű frásfát rendellyenek,
'S farsatsagok után nyugalmat vegyenek.

Hogy titkos dolgokról semmit ne vélyyenek,
Más napra virradván idején kellyenek.
A' Múranyi völgyön rabolást tegyenek,
Füleki házokhoz az után mennyenek.

De Isten nálokknál ezt jobban rendelte,
A' kegyes-is szavát el-nem felejtette,
Egy követét titkon alá ereztette,
Vesélénysit mindgyárt de fel nem lelhetette.

Hanem egymás között hogy így fibongának,
Valami fittyentést nem meszsze hallának,
Vagy hárman *Ferenccel* oda futamának,
A' küldött követre réá találának.

De nem hisznek néki Kémnek mondgyák lenni,
Nagy dolgokban nem-is jó mindennek hinni,
Titkos álnoksággal sok rá szokott venni,
Az igaz, 's alnok közt gond választást tenni.

Eők-is a' követet azért meg-vizsgálák,
Hogy igaz embernek, 's nem kémnek találák,
Szavain el-esett szíveket táplálák,
Eörsülnek, 's magokat Istennek ajánlák.

Semmit nem mulatnak lovakra ülének,
A' magas hegy felé hágtatni kezdenek,
Mint a' Hóhér bátya van, arra térének,
A' lovak hátáról megint le-keleének,

Gyalog indulának a' magas hegyeknek,
Hágják-is oldalát a' nagy meredeknek,
Mint a' fáradt vadak mellyeket kergetnek,
A' magas oldalon pihenve letnek.

El-fáradt maga-is alig vizzi restét,
A' szokatlan útnak meg-unta keresztét,
A' nagy meredeken rettegő el-esét,
Nehéz pihenéssel vizsi lelegzetét.

Meg-áll: mondgya tovább hogy immár nem mehet,
El-állott lábain több lépést nem vehet,

De űz.

De űzvén szerelme egyebet nem tehet,
Pihenven meg-indul, 's megyen a' mint lehet.

Azomban Vár alá jutnak a' kertekhez,
Adnak ott kis időt meg-pihenésekhez,
Vizet ohajtanak el-epedségekhez.

Félelem, 's reménség állott a' szívekhez.

Remélhetik ugyan munkájok jó végét,
Hívén a' kegyesnek tökéletességét,
Vízont meg-gondolván ennek nehézségét,
Félhetik el-kezdett dolgok vesztességét.

A' mint a' játékos ki vár szerentsétől,
Reménséget vészen a' fenn lévő pénztől,
De retteg a' szíve a' kotzka vetéstől.
Hogy el-ne fordítsa várt nyereségétől.

A' ki szerentsére szokta magát vetni,
Nem bizonyos dolgát mi fogja követni,
Néha nyereséggel szokta azt fizetni,
Többször vesztességét kell nálla keresni.

Szerentse lábai golyóbison állnak,
Hirtelen fordulván jóbról balra szállnak,
Hól széppé, hól ruttá mint Tündérek válnak,
Allandó nyugovást nehezen találnek.

Ha mi jót fizet-is azt-is gonddal nyújtja,
Ugyan-is a' jóknak csoportos az útja,
Mint *Vesélénysit*-is sok rémités fűjtja,
Míg várt örömeivel bús szívét újítja.

Szerentse, 's szerelem két egyenlő dolog,
Kinek állapotja változással forog,
Hól jóbra, hól balra szerentse tsavarog,
Szerelem-is hól vig, hól búval nyomorog.

Mivel *Venus* Afzszony tengerből született,
Annyának el-fajzott lánya nem lehetett,
Hanem hasonlatos erköltsöt követett,
Minémű szüleje tart olly természetett.

A' Tengerek pedig veszedelmes pályák,
Habon járt hajóit valakik meg-szállják,
Sok féle rémités, 's félelmek próbálják,
Gyakran nem remélt veszélyek találják.

E 5

Sok

Sok háborús údók támadnak ellenek,
Vitorlás árbotzfák hajóftol rengenek,
Mint rád omló hegyek halmok rémitenek,
Az el-czélzott partról meszfzére ejtenek.

Meg-tsendesül néha 's a' habok meg-szűnnek,
A' kedves údónek hajókok örülnek,
Azomban a' meg-szűnt fizek ki-repülnek,
Ujabb félelemmel a' hajók rendülnek.

Valamíg a' Hajós kívánt partra nem jut,
Mind addig félelmes tengereken az út,
Ellene hol fok hab, hol fok íjesztés fút,
Ugy nyertes a' várt jó ha nyúgodalmat nyújt.

Igy a' szerelemnek ki áll hajójára,
Sok ellenkező szél jó vitorlájára,
Nem kevés rémitést véfzen próbájára,
Míg verekedhetik óhajtott partyára.

A' mint *Veszlényi* bő példája ennek,
Hány akadály van a' miolta mennek,
Mennyi rémitések ellene nem kelnek,
Meg-tettzik hogy *Venus* leánya tengernek.

Mondám a' kerteig hogy verekedtenek,
Kevés meg-pihenést magoknak vettének,
De rettenés nélkül még-sem lehettenek,
Tsörtölözést halván talpra serkentének.

Egy tsoport gyalogot fejek felett látnak,
Meg-edgyezett szível gyorsan kardot rántnak,
Mint próbált fiai hadakozó *Mars*nak,
Alig egymás között hogy sebbel nem ártnak.

Soknak a' puskája vólt roppano félben,
Nem tudván ki léeyen egymást a' sötétben,
De *Ferencz* vólt még-is olly gondviselesben,
Hogy nem lőt fenki-is a' fel-zendülésben.

Az ő feregekből ezek-is valának,
Mintegy tizen ötön utánnok jutának,
Az előttök járót hívták *Gábor Pál*nak,
Meg-ismérvén egymást le-tsillapadának.

Ollyan végezése lévén *Máriával*,
Hogy el-jöven kétzen várja lajtorjával,

Ki a' földig érjen a' várból hofzfzával,
Azon mennyenek-fel a' hagyott órával.

Azért a' lajtorja kereséshez kezdnek,
Tsendefebb vóltáért mezitlább vetkeznek,
A' gyenge laboknak e' tettzik nehéznék,
De a' reménségért nagyot tselekefznék.

Reménség, 's szerelem olly ósztón 's ingerlés,
Mellyekért nints femmi munkában kémélés,
Mikor kedves jóról vagyon a' reménlés,
Nehéznek sem tettzik a' munka vifeles.

A' jó reménségért ezek-is Urokkal,
Eörömeft fáradnak minden munkájokkal,
Vannak ide, 's tova gyors vígázáfokkal,
Honnét telnék fzemek várt lajtorjájokkal.

Nem talállják fohul kapuhoz jutának,
Meg-szollal a' vártás *Wer da* kiáltának,
Biztatás, reménség, kétségre szállának,
Mondván: meg-tsalta az a' kiben bízának.

Bofzfankodik *Ferencz* puskáját ki-rántya,
Készül ha a' vártás töbfször-is kiáltya,
Le-lövi, 's a' lelkét *Cháron*hoz botsáttya,
De halgat, 's a' száját több szóra nem táttya.

A' mint gyors fzeimeit vígázva jártattya,
Illyébázinak egy szólgáját meg-láttya,
Közel a' kapuhoz mely testét nyúgtattya,
Mit mivellyen néki tanátsra botsáttya.

El-űséké fejét, mondgyák: ne; Jobb lenne,
Két vitéz katona ha melléje menne,
Illy kemény fugallást a' fülében tenne,
Vegyűk mingyárt fejét ha fel-tekintene.

Ugy-is tselekedtek nem bánták életét,
Halván Katonáknak illy igyekezetét,
Inkább kősziklában rejtne egész testét,
Hogy sem mozditaná tsak egy tekintetét.

Rofs végezés vagyon a' barátom felől,
El-hittem szepeg-is mind kívül mind belől,
Lovastól van bizvást vidd-el fzeime elől,
Ne fély hogy fel-nézzen a' kőszikla mellől.

Ki a'

Kedveseb

Kedvesebb jószágunk nintsen az életnél,
Halálnak fátzoló pénzt ha fizethetnél,
Vané olly kedves jód, melyet kimélhetnél
A' míg kedved tartya ha addig élhetnél,

Sok nyavalya forog ugyan ez életben,
Nehéz a' halállal még-is menni szemben,
Ki egyben nyomorog ki más gyötrelemben,
A' szerelmes fintsen mindenkör örömben.

Inkább nagyob gondgya 's kínnya kinek lehet,
Töriben szerelem mint a' kiket vehet,
Gondold-meg mennyi bűt a' gond rajta tehet,
Kedve töltéséhez míg fáradva mehet.

Mennyit fárad 's búsul ládd *Vesélényi*-is,
Alig bírják immár lankatt lábai-is,
Noha el-érkezett a' hagyott óra-is,
Még-is bajos dolga, 's nints a' lajtorja-is.

A' mellyen (mint mondám) kétséget vévének,
'S indított dolgoktól szívek el-esének,
Illyen véletlenül hogy itt né vesznének,
Solymosi ajaki illy szókra kelének:

Uram meg-tzáfoltad elébb szavaimat,
Dorgáló beszéddel illetél magamat,
Ide hozám még-is fáradott tagomat,
A' mint nem-is szánom veled halálomat.

De hol a' lajtorja mellyet reménlettél,
Most láttzik melly igaz a' kinek így hittél,
Egy Afzizony szavain sokat építettél,
De mint mégy már vízfzja honnét ide jöttél.

Im mingyárt meg-virrad rajtunk lesz a' Tótság,
Ki-űtt a' várból-is Német és Magyarság,
Harmintz ötén vagyunk lesz dolgunk romlotság,
Bennünk kit le-vágnak, kit nyomorit fogság.

A' míg a' sötétség le nem hull az Egről,
Jere lova' ikhoz vezetlek a' hegyről,
Mennyi el ez éltünk szomjúhozó helyről,
Máfzfo kinek mint hídgy most tanulhatz erről.

De a' *Vesélényi* nem akar el-menni,
Kézfzbb itt életét vitézül le-tenni,

Mint

Mint hegyek közt poórok prédájává lenni,
'S gyalázatos halált mint a' tólvaj venni.

Mond: inkább esküdgünk kezére egymásnak,
Holnap nyilásakor hajnali rólsáknak,
Kezdgünk vitéz módra a' kapu vágásnak,
Ha vesznünk kell, veszfzünk mint fiai *Mars*nak.

Igy ha koncollyák-is halandó testünket,
De nem fogyathattyák vitézi hírünket,
Sípól-is életre emelnek bennünket,
Kronikákban irván vitézi nevünket.

Lassan *Vesélényi* távul még a' halál,
Jó reménségben légy a' mint eddig valál,
A' várt jó szerentse ezennel rád talál,
Minden fáradságod kedves örökre vál.

A' mit Isten ígír azt meg-adni szokta,
Cupido szívedet mikor lobbantotta,
Tuddé hogy *Má iát* te néked vallotta?
Nem-is lesz másképpen hanem mint mondotta.

Midőn az Istenek régen el o'fzlottak,
Külömb külömb-féle helyekre szállottak,
Kik égben, kik földön, kik tengeren laktak,
A' mint a' régiek erről tanítottak.

Külömb külömb Cimert, 's jelt adtak mindennek,
A' mint természeti hozta melly Istennek,
Zöldellő borostyánt *Bacchus*nak szentelnek,
Téged pedig *Phoebus Laurussal* tisztelnek.

Rófat vífel *Venus* lakik-is közötté,
Mert virágos *Cyprust* lakoúl szerzette,
Virágokkal kedvét ott gyönyörködtette,
De a' rófat jelöl ok nélkül nem vötte,

Maga fáját vére, méltán kedvelhette,
Mert egyszer sétálván lábát meg-ütötte,
'S abból tseppent vérét veszni nem engedte,
Rófat nevelt rósa Cimerül azt vötte.

A' rósa másként-is kedves mindeneknél,
Mikor gyengén nyílnak Pünkösfi üdöknél,
Mint rófák nintsen szzbb virág a' kerteknél,
A' szív-is örvendez mesolygó színeknel.

De ne-

De nehéz azt szedni mert terem tövissen,
Mellynek a' teteje fokadott hegyessen,
Ki akarja azért hogy rófat szedheffen,
Tövis sértéseket szükség viselheffen.

Venus-is vér által jutott a' rófához,
Mást sem erezt könnyen kedves virágjához,
Adván olly értelmet ezeknek titkához,
Hogy nem könnyen jutni szerelem dolgához.

De a' mihez mennél nehezen juthátni,
Azt annál kedvesebb ízzel kóstolhatni,
Etel kedveségét jobban meg-tudhatni,
Ha azt váraozott gyomorral kaphatni.

Hideg ismérteti meleg kedveséget,
Mord tél óhajattya a' nyár kegyességét,
Rekkenés kelleti szellők frissességét,
Sötét éj várattya a' nap fényességét.

Igy a' szép Rosa-is annyival kedvesebb,
A' le-szakasztása mennél sérelmesebb,
Szerelem-is annál gyönyörűsegebb,
Mennyivel az úttya vólt veszedelmesebb.

De elég már a' mit *Veszlény* szenvedtél,
A' fok tövis után rófat érdemlettél,
Kélsen van a' lajtra melyről kételkedtél,
Majd meg adgya Isten a' mit reménlettél.

Mikor azért ilyenképpen fáradszának,
A' lajtrára hamar nem találhatának,
Azon nem tsak kevés gondnal aggodának,
Sőt kevés remények bus gondra szállanak.

Vadász azomban járván a' vár körül,
Imé *Kádas Márton* eleibe kerül,
Melly kedves újságon a' szíve meg-örül,
Előbbi bávából majd örömré derül.

Fittyentvén jelt adnak a' több vitézeknek,
Mellyre nem mulatva *Fenczel* fletnek,
Kélsen van a' lajtra (mondgyák) fel-mehetnek,
Melly újulása lön a' kétes szíveknek.

Mint a' lesben álló ki várt ellenséget,
El-eped viselvén nyári nagy hévséget,

De ha

De ha nyereségtől vévén reméniséget,
Fel-ugrik, 's el-felejt minden nehézséget.

Igy ők-is jollehet vannak lankadásban,
Fáradtak inai a' nagy hegy hágásban,
De meg-ujulának ez jó hír hallásban.
Mint nyári lankadt fű, lágy harmat hullásban,

De minekelötte ezek történtenek,
A' míg a' lajtarján fel-verekedtenek,
Haldd ehez a' várban miként készültének,
'S *Mária* dolgai ott-is mint löttének.

Ollyakat forgatván titkos elméjében,
Mellyek ha tűnnének másoknak szívében,
Nem mehetne elé igyekezetiben,
Izzad-is homloka véghez vitelében.

De bizván Istenben, készül próbájához,
Mint hogy tsendes álmod vótt minden magához,
Nem emeli szemét most vígyázásához,
Jó reméniséggel van, 's bizvást kezd dolgához.

Kevés szám szolgait edgyüvé gyűjteti,
Erős hittel őket mind meg-esketteti,
Látván hűséget hogy már meg-hiheti,
Meg-ajándékozván illy szókkal illeti.

Szolgaim! nagy dolgot forgatok elmémbe,
Tsak bennetek bízom, 's az erős Istenben,
Ha mellettem lesztek fogadott hűségben,
Reménlek jó véget igyekezetemben,

Tudgyátok méltatlan fok szenvedésimet,
Atyámfiaitól vótt kissebégemet,
Mellyek éles törként sebhetik szívemet,
Epefztik mint méreg keserves fejemet.

Borúlt vólt miattok életem homályban,
Őök vóltak a' Napok 's fénlettek Murányban,
En mint homályos hold öltöztettem gyászban,
Töltvén óráimat fok titkos írásban.

De meg-szánta Isten árva életemet,
Igérte kőd után kívánt Nap fényemet,
'S el-hozza ezennel várt segédmemet,
A' ki meg-szabadít ezektől éngemet.

Velem

Velem edgyütt azért jó szível legyetek,
Jót ad a' jó Isten semmit ne féltetek,
A' mint parantsolom úgy tselekedgetek,
Szép jutalmat töllem hogy érdemellyetek.

Ezekre a' szólják ajánlyák magokat,
Ha kell-is mellette rántani kardokat,
Ugy sem szánnyák tölle vérek ontáfokat,
Egy szível lélekkel fogják a' dolgokat.

Első dolga-is a' Várták el-fogása,
Nem-is lehet addig dolga jó folyása,
Míg azoknak cirkál szabados látása,
Mert rejtett titkának lenne ki-nyílása.

Ezekhez lát azért meg-kerüli titkon,
A' mint üvöltöttek rendre a' Vár fokon,
Rá fogja hogy roszúl vigyáznak, 's illy okon,
Tsak hamar edgyenként ragattattya nyakon.

Kezeket erőfőn hátra kötözteti,
Leányok házában fogságra viteti,
Eskütt tsatlofival őket őrizteti,
Dolga jó végeig el-fem erefteti.

A' szerént a' Német fő Stráfa Mestert-is,
Ueyan a' Németek tisztviselőjér-is,
Meg-fogattya, 'skötik hátra kezeket-is,
Hánnyak a' többihez gyorsan ezeket is:

Egy Inassa sétál *Illyisházinénak*,
Karulyt hordoz, álmat nem ad Madarának,
Rázkodván a' Madár reá találának,
Ugy mint amazokkal ezzel is bánanak.

Tizen egyre telik száma a' raboknak,
Kik felett az őrzők kardokat forgatnak,
Ha mi rezzene fe történék azoknak,
Lenne szakadása fejektől nyakoknak.

Nem mérnek mozdulni felik halálokat,
Látván a' nyakokra efendő kardokat,
Meg-fogatásokban nem tudnak okokat,
Reszkétéffel várják mi éri dolgokat.

Az egész Várban-is nints stráfa több egynél,
A' ki üvöldögel a' kapu felinél,

Ez-is

Ez-is tovább lévén választott helyénél,
Miatta szabaden fel 's alá-is mennél.

Mikor már illy utat nyitott próbájához,
Vészen egy fel-tekert pár piftolyt magához,
Hasonló a' szíve vitéz *Béllonához*,
Megyen szolgálva a' Hóhér Bátyához.

Ott mint *A' indne* ki *Thejéust* várta,
Mikor éjjel nappal Tenger partyát járta,
Honnét jó szerelme óhajtva vigyázta,
'S kevés óráit-is ezernek számlálta.

Hasonlatosképpen ő-is ferénykedik,
Gyakor figyelemre füle erefzkedik,
Mint mikor vad után Vadász lefeskedik,
Várja szerentséje honnan emelkedik.

Melly nehéz a' várás, főképpen azoknak;
Szerelmes szívei kiknek edgyütt laknak,
Távul hogy ha esik válások magoknak,
De napot rendelnek szemben jutásoknak.

Nintsen nyugodalma zajdult elméjének,
Járóktól nints vége értekezésének,
Ha kopogást hall-is véli kedvesének,
Kivánt örömére jutott jövésének.

Valami zendülés szózatok eszenek,
Etelt-is el-hagyák, tsak ki-mehessének,
Almok fints tsendesen kit végezhesének,
Ott jár ezek edgyütt miként lehesének.

Sokszor nyúl az ablak nézik az utakat,
A' melly felől várják jó-akarójakat,
Ha mások jönnek-is reménlik azokat,
Nyúghatatlansággal mulattják magokat.

Ha hamar nem telik kívánt reménségek,
El-kedvetlenedvén, nő gondos kétségek,
Hogy meg-tudgyák okát indul követségek,
Miért történt nem várt késedelmeiségek.

Melly nehezen varja (gondoid) *Mária*-is,
Füfel minden felé maga, 's szolgálja-is,
Ha tsak egy reménlett zörgést hallana-is,
Futamodna mingyárt ha nem a' volna-is.

F

De sok

De fok várásra-is semmit nem halhatnak,
Tudállyák illy fokká mi okért mulatnak,
Kéfedelmek miatt majd kétségre jutnak,
Nem tudván hogy már a' kapunál futkosnak.
Nem várhattya tovább magát bátorította,
A' kézfutott lajtrát alá bósáttattya,
Mellyen a' vár-fokról *Kádas* le-fzálittya,
Ha el-érkezteké általa láttattya.

Meg-tér *Kádas* (mondgya) fohól nem talállya,
Kin Afzfzonya szívét nem kevés bú szállya,
De le-küldi megint hogy jobban vizsgállya,
Ha rá talál magát ezekkel ajánlya.

Kéfszen vár Afzfzonyom fel-tött játékhöz,
Vagy hat fordul, vagy vak fogot a' koczkához,
Jádzik már tsak jöj-el, óhajt-is magához,
Bízik jót ád Isten kezdett munkájához.

Azomban vízfzfa tér *Mária* házában,
Nem alaton búval törődven magában,
Fárasztja elméjét nagy gondgya habjában,
Ha el-nem jó tovább mit kezgyen dolgában.

Hozzá kezdett immár titkos munkájához,
Erefztette lábát pállya fútasához,
Ha most nem eshetik reménlt Pálmájához,
Más evezőt nem tud venni fajkájához.

Mert le-hull fedele ez után titkának,
Ki-tettznek körmei rejtett szándékának,
Ha kell szabadulni a' fogott stráának,
Meg-kérdik az okát meg-fogatásának.

Adgyon bár szint ennek szavának **nem** híznak,
Titkos fortélyára hitekkal eskűsznek,
Kiért a' várt napok rút üdőkben esnek,
Reménlt szabadságból nagy fokságok lesznek.

De mivelhogy fel-tett meg-akar jádzani,
Akarodé fel-tött szándékát hallani,
Eörök Kronikákban méltó ajánlani,
Nem fok Afzfzony tanúlt illyeket állani.

Ha a' *Veselényi*, melyet-is várt kéfszen,
Végezett dolgában fogyatkozást téfszen,

Foga-

Fogadása szerént a' lajtrán nem lészén,
Eskűszik magának hogy illy útat vészén,
Hogy lévén mindnyájan most mély aluvásban,
A' vár őrzöket-is hányatván fogságban,
Sogora részéről kik vannak a' várban,
Hivassa edgyenként azokat házában.

A' melly el-érkezik mindgyárt fejét vegyék,
Ha más, harmadik jö, azzal-is azt tegyék,
Negyednek, s ötödnek azont tselekedgyék,
Hasonló mustrára a' többit-is vigyék.

Az ellenkező részt midön így fogyattya,
A' többit a' merre akarja hajthattya,
Császár hűségére a' várat tartattya,
El-kezdett pálláját így-is végig fúttya.

Nagy igyekezet ez, egy Afzfzony szívétől,
Ki hallot illy próbát bár öreg esztétől,
Nem-is tsáfolt volna igyekezetétől,
Meddig végben nem ment volna e' kezétől.

Mintha magát látnád *Pallást*, a' *Máriát*,
Hasonlóságának nem-is tudom híját,
Meg-vonná ez-is ugy mint amaz kéz-íjját,
Magához övedzné hartzoló kard szíjját.

Ha mind kettő edgyütt találna állani,
Es viadalomra akarna szállani,
Ez-is kész mint amaz ugy hartzot állani,
Melly bátrabb közöttök nehéz választani.

Meg-éleglé *Venus* azomban terheket,
Vifelt eddig szívek elég töviffüket,
Régen már mióta fáraszttya ezeket,
Ideje hogy edgyütt nyugrassa fejeket.

Mikor azért *Kádas* máfzfzor alá szálla,
Vadászira a' mint irám ugy találá,
Siet Afzfzonyához ki bús gondban álla,
Jó hirt hoz, mord kedve újulásra vála.

Mondgya: *Vadászi Pál* a' lajtránál van már,
Maga-is *Veselény* oda tsak közel jár,
Kit hallván Afzfzonya serényben mint madár,
Futamék, 's a' hagyott helynél vigyázva vár.

F 2

Azom-

Azomban *Vadászi* lajtrán emelkedik,
*Kazai János*sal fel-is verekedik,
Ott álván a' Kegyes tollók kérdezkedik,
Fáradtan utánnok Ur-is nehézkedik.

Mászfák a' kősziklát fokan el-esnek-is,
Alkalmatlansága nagy a' sötétnek-is,
Alig hogy nem jutta ebben *Ferencnek*-is,
Majd vége lőtt volna szép életének-is.

Mert úgy tsuszamodék a' völgyek mélyére,
Hogy történik vala élte veszélyére,
De meg-kapák még-is jó szerentséjére,
Tsak az Isten viselt gondot életére.

Ervén a' Lajtorját kezdnek a' hágáshoz,
A' szerentsétlenség itt-is akadályt hoz,
Ugyan fok tövissén juttsz *Ferenc* Rosádhoz,
Igy jut az Arany-is a' szép ragyogáshoz.

A' mint Németek-is valának mellette,
Egy a' lajtorjára fel-mént vólt előtte,
Mikor a' felső részt oda fel el-érte,
Ijjedvén mint lovat a' falt által ülte.

Sem alá nem akar sem fel onnan menni,
Mondgya *Vadászi Pál* mit kell velle tenni:
Vessük-le: hogy ha ez így történne lenni,
Nem fogná *Veséleny* azt kedvesen venni.

Mert utánna vapyon 's esnek a' nyakában,
Le-ütné öt-et-is van ez-is gondgyában,
Mind addig rángattyak fel-vonnyák azomban,
'S mehetnek a' lajtrán immár szabadabban.

Menvén egy Inassa előtte kardgyával,
Máskat utánna rendelte puskával,
Fel-jutta ezek közt immár hágásával,
Isten fok veszély közt így vivé karjával.

Midőn ilyen gonddal fel-verekedének,
Meg-álván a' Bályán két-felé nézének,
Nem vélnéd melly hamar harmintzra telének,
Mind válagatottak a' kik ott lévőnek.

Eőrül *Veséleny*i szép számú népének,
Ha mi zendülfek ellenek lennének,

Ennyi

Ennyi vitéz ember nagy tsapást tennének,
Bátoríttya őket semmit ne félnének.

Mond: szegény Afzszonykám de melly felé lehet,
Mellyről szánokodó kérdést alig tehet;
Nem-is végezheti jól a' kezdett nevet,
Eleiben fordul mint a' könnyű Evet.

Felel: En itt vagyok (ott-is várakozott.)
Vége van már búmnak melly eddig habozott,
A' fok rettegés-is szívemtől távozott,
Nem félek már hogy az Isten ide hozott.

Ezen fáradt szíve újula *Ferencnek*,
Mint izzadot testhez ha szellőt erefztnek,
Kezéhez békéllik a' kedves Kegyesnek,
Kérdezi még hátra mi dolgok lehetnek.

Kellé valakivel menni hartzolásra,
Mond *Mária*: minden hajlott most alvásra,
A' kuvasz sem mozdúl ellened morgásra,
Nints leg-kissebb ok-is a' kardoskodásra.

Melhyen annyival-is inkább örülének,
Kün lévő lovasért, 's gyalogért küldének,
Izenék azok-is hogy mindgyárt jönének,
Erős fráfákat-is azomban tévének.

Ferencnek Mária itt kezét ragadgya,
Mint hogy ő idegen az útát nem tudgya,
Hogy ötett kövessék többinek-is hadgya,
Házához vezeti, 's kedven-is fogadgya.

Szétsi *Máriának* hogy házához mennek,
Az el-pepdt gégek nedvesítették kérnek,
Azt-is bajjal kapják ha mi vízhez férnek,
Bort-is hoznak de vét *Ferenc*z tiltást ennek.

Mondván a' Katona most józanon légyen,
Hogy üdö mulatást héjában ne tégyen,
Maga *Máriával* a' más házban mégyen,
Hogy el-kezdett dolga kívánt véget végyen.

A' Kapitányért küld Afzszonya szavával,
Nem kékik öltözvén egyéb ruhájával,
Hanem vészti magát könnyű paputsával,
'S jelen van Mentéje tsapattott újjával.

F 3

A' mint

A' mint ajtó meget *Veszlényi* álla,
Meg-üttetik hátul a' Kapitány válla.
Hátra néz, szívére nagy félelem szálla,
Ijdedében haja szála-is fel-állá.

Kérdi: ismeri-e? Retteg a' szállásban,
Nagy akadály a' félz. nyelvnek mozdulásban,
Fel-le végre szíve lévén dobogásban,
Ismeri: de mint jött nem tudgya a' várbans.

Arról tudakoznod tenéked nem szükség,
En kezemben vagyon már e' nagy erőtség,
Hogy fejed ne érje ugyan itt vesztettség,
Ne legyen benned-is egyébhez a' hűség.

Hanem a' harmadik FERDINAND Tsáfszárhoz,
Hozzám, 's ez mellettem lévő Aszfzonyodhoz,
Esküdgyél ugyan most hittel-is azokhoz,
Másként menten rántom kardom haláloddhoz.

Kész ezt tselekedni: mint meg-is esküvék,
Híttit el-végezvé'n vitézekhez küldék,
Porkolábot hívják az-is el-érkezék,
Mint a' Kapitánynak dolga ugy történék.

Volt *Illyesházi*nak Nagy *Ferencz* Hadnagyja,
Kire régen gerjedt *Veszlényi* haragja,
A' több Tisztek között hívják ezt-is hadgya,
Kardot fog, 's ezeket haragóson mondgya.

Vagy halálnak fia tedd-le életedet,
Nem szenvedem tovább rosz emberségedet,
Ezentől el-ejtem nyakadtól fejedet,
'S *Pluto*hoz botsátom ebédre lelkedet.

Illyen gőzfős szaván feje szédeledék,
Szokatlan vóltától gyomra émelyedék,
Purgatio sem kell hafa folyamodek,
Hozzanak füstölőt rút bűz erefzkedék.

Nehéz dolog a' félz fokot tselekedtet,
Nyalánságot, czifrát gyakran el-felejtett,
Tollas bokrétaikat, forgókat le-fejtett,
Mint Hadnagy Urannál rosz rezet-is ejtett.

De nem bántá szólván *Mária* mellett,
Hanem mint a' többit ezt-is meg-eskette,

Mint

Minthogy bűz-is ejtett, tovább nem tűrhette,
Kapitány, Porkoláb után erefztette.

Gyalogokból végre a' Tizedeseeket,
Kik *Illyesházi*hoz tartják hűséget
Hivatá, ezek-is le-tévék hiteket,
A' Katonák közzé küldé mind ezeket.

A' Porkolábert küld újjonnan hívattya,
Add elé a' kütsot; mond ő nem adhattya:
Vélvén *Veszlényi* talám tsak jácztattya,
Fel-forr haragjában, 's kezét kardra tsapja.

Végét éri vala talám életének,
De *Mária* bizonyosága mentségének,
Mondván szokták vinni kütsokat Eötsémnek,
Ugy tudgya hogy mostis ő nálla lennének.

Menny érte Porkoláb a' kütsokat kérd-el,
De Aszfzonyom Eötsét kérlek ne ijeszd-el,
Kéri de nem adgyák nem jött ideje el,
Hogy bé-zárt kapuját a' Várnak nyítsák-fel.

Nem tehet egyebet meg-kell jelenteni,
Eöreg Aszfzonyától azért meg-ízeni,
Hogy a' Vár kütsait kéri *Veszlényi*,
Adgyák ide mert nints egyebet mit tenni.

Mint mikor égések véletlen támadnak,
A' hír kiáltónak szavai rivádnak,
Azomban a' szomszéd fedelek gyúladnak,
A' mint a' benn lévők ijjednek, 's szaladnak.

Nem külömben *Eva* öreg Aszfzonyával,
Meg-ijjed a' dolog nem várt újságával,
Fel-ugrik, 's van szíve nagy dobogásával,
Borúl ortzája-is félz haloványával.

El-nyomják a' mellét nehéz lélegzeti,
Miképpen jöttek-fel tsak alig kérdheti,
Porkoláb sem tudván módgyát nem értheti,
Kapja a' kütsokat, 's eleiben veti.

Patvar vigye kütsát (mond:) ha oda a' Vár,
Azért a' Porkoláb *Ferencz*hez vízfzja jár,
Meg-vífzi a' kütsot, oda-is adta már,
Jól vagyon majd meg-nyíl a' Kapun-is a' zár.

F 4

Mon-

Mondám: hogy a' miként tűz támadásában,
A' meg-ijedt népek vannak futosásban,
Ugy ezek-is a' Vár meg-vétel hallásban,
Valának el-rémült, 's bodúlt zajdulásban.

Ugy vagy on: sőt a' mint mikor a' tűz gerjed,
'S fel-lobbant házadban a' fejedre terjed,
Eöltözetedet-is nints mód hogy el-érjed,
A' mint vagy tsak úgy kell tűz előtt ki-térned.

Ugy hally itt szép dolgot, 's mosolyodgyál rajta,
Olly szép *Comédiát* nem-is láttz gyakorta,
Nem kétlem hogy maga *Venur*-is katzagta,
Más-is valaki ezt szemlélte, 's láthatta.

Bolhák *Afzszonyoknak* szokott ellenségek,
Kis fogatskájoknak van olly hegyességek,
Melly miatt testeknek fokad vízketségek,
Ejtszaka sem lehet kívánt tsendességek.

A' mint hogy leg-inkább éjjel-is sértének,
Edes álomból-is gyakran fel-költének,
Egy oldalról másra fokszor tértenek,
Nyárban, mint hidegben inkább kegyetlenek.

Szabad vízgálói testen minden résznek,
Títkos helyyeken-is szabad ugrást tésznek,
Ha itt meg-tíasztyák hamar másutt lésznek,
Valahol akarják szabadon vért vélsznek.

Kinek Murányban-is vála szaporája,
Eőreg *Afzszony*nak-is meg-tölt volt ruhája,
'S hogy nyugadalmaffabb lenne éjtszakája,
Mezőtlen nyomtatott gyakran nyoszolyája.

Afzszonyom talált volt akkor-is úgy lenni,
Porkolábnak külsért hogy talált volt menni,
A' Vár meg-vételét hírré kelle tenni,
Nem tudá ruháját félteben fel-venni.

Mint az ezze vészett futkos a' sötétben,
A' mint vagy on talám nem-is jut eszében,
Gyertyát ragad végre, 's hordozza kezében,
Arullya mindenét nagy ijetségében.

Mások meg-fzólítván vészti magát észre,
Míg egyebet kaphat a' ruhátlan testre,

Tenye-

Tenyerét fordította a' középső lesre,
Ugy futkos a' házban egyből más szegletre.

Itt látták nagy sokan *Efopus* tűkörét,
Fejérfült testének meg-fonyadott bőrét,
A' minden kéjén-is őzfízel tarkás szörét,
Félelemmel vitte ki-vont tsonka törét.

A' kezében akad végtére palástya,
Vízszájával hamar nyaka közzé rántya,
Bé-fedi a' felét, hátul minden láttya,
Nem tudya mit mivel illy ijetség bántya.

Hól jóbra fordította, 's hól a' bal vállára,
Sokáig úgy bolyong menvén az úttízára,
Mehetett az üdö majd fertály órára,
Hogy ez így kerengett sokaknak láttára.

Illyen rémuléssel a' mikor valának,
Egyebet mivelni minthogy nem tudának,
Mint ezze-vezettek végre indulásnak,
Nagy lélek szakadva *Ferencs*hez jutának.

A' ki kezét fogván ijedett *Evával*,
Bátoríttya ahoz tanult szép szavával,
Nem kell lenni illyen el-ijedt vóltával,
Tegye-le félelmét öreg *Afzszony*ával.

Nem másért jött hanem kedvéjért *Néanyének*,
Akart udvarlani régen személlének,
Most vólt az ideje el-jövetelének,
Isten dolga ezek hogy így történének.

Hogy a' hátra lévő *Vitézi* sokaság,
Kiktől óha-atlan az alkalmatlanság,
Mikor bé-érkezik Német és Magyarság,
Ne esék *Evának* házán tsintalanság.

Rendel azért oda mind Magyart, 's Németet,
Két tizedből álló rendes őrizetet,
Meg-nyítttyák a' kaput végezvén ezeket,
Bé-botsátttyák a' kün lévő Vitézeket.

Ejjeli homályok hajnalra kelének,
Trombiták rivadnak, Dobok üttetének,
Környül álló hegyek, 's völgyek zendülének,
Egyenaló lélekkel Isten dicsirének.

Fs

A' Vára

A' Várbéliéket végre hívattattya,
Tsáfszárhoz hű lenni ki akar tudattya,
Mellyhez kiknek kedvek vagyon, benn marasztattya,
A' többit fegyverek nélkül botsáttattya.

Mivelhogy *Balog*-is mint szintén a' *MURÁNY*,
Mellyben *Szöndi Márta* vala a' Kapitány,
Koronás Királlyal hűségét el-hagyván,
Rákótszinak hajlott vala pártja után.

Balog-is peniglen a' *Szötsi* Nemzeté,
Veszlényi azért ezt sem felejtethé,
Hanem *Murány* után gongyát arra veté,
Rákótszi pártjátúl azt-is el-rekeszté.

Mert nevével mingyárt szép Afzfzonykájának,
Levelet irata a' Kapitányának,
Hogy velle közlendő dolgai vólnának,
Sieffen, 's ne légyen késése úttjának.

Nem tudván a' dolog miben van *Murányban*,
Vévén a' levelet gyors az indulásban,
Tsak közel vala már *Murányhoz* úttjában,
A' mikor hírt halla a' nem vélt újságban.

Máslaná örömeit de nem tér módgyához,
Mert lefeket hántak mindenütt úttjához,
Retteg hogy ne adgyon okot halálához,
Nints egyebet tenni, fel-ment Afzfzonyához.

Ferenca és *Mária* Királlyal részére,
Esküdteti ezt-is nagy erős hűtíre,
Ezer Tallért ígér nékie végtére.
Ha a' több Vitézt-is hajttya hűségére.

Azokat (tudniillik) kik laknak *Balogban*,
A' minthogy fárad is *Szöndi* a' dologban,
Régi tanult ember forgot-is hadakban,
Nem könnyen: de ezt-is végezi azomban.

A' meg-ígirt summa ezért meg-adatik,
Hó-pénz a' vitézek közzé-is osztatik,
Járt fizetésekhez a' melly nem tudatik,
Ajándékon adgyák kedvesen fogatik.

Pénteken történék *Murány* meg-vétele,
Mellyet a' Régiség *Venus*nak szentele,

Nem

Nem-is illett máshez úgy ennek létele,
Mint ahoz ki erre módokat rendelé.

Venus völt fő eszköz 's kalauz ezekben,
Eő talált fiával módot szerelmekben,
Eő bátorította gyakor félelmekben,
Uj reménségeket nevelvén szívekben.

Mars völt más segide szolgált-is elégben,
Jelen völt mindenkor a' sok zendülésben,
De ugyan a' *Venus* vitte jobban végben,
Dolgok egyéb képpen lótt volna vesztében.

Ollyan völt itt *Venus* mint jó előll-járó,
Szerentse probáján egész dandár váró,
Míg ő útát tsinált a' *Mars* völt fráfáló,
Lévén mind a' kettő igazán szolgált.

Gyönyörködik *Venus* hogy ezt végben vitték,
E' nagy erőtséget általa meg-vették,
A' két árva szívet örömré nevezték,
Emlekezetesé péntek napját tötték.

Két kövel jedzették régen a' napokat,
A' kik szerentsések fejjérel azokat,
Fekete követske írta a' másokat,
Igy mutatták jóval 's gonoszfal magokat.

Méltó hogy e' Fejér kövel jegyeztessék,
Elő Kronikában örökké tétessék,
A' fel-kelő napnál nyelvekre vértessék,
Hól nyugodni szokott addig hirdettessék.

Lótt ez az Istenek bölts rendelésekből,
A' magas Egeknek kedvesedésekből,
Minthogy ísmérhetni bizonyos jelekből,
Arról való nem várt jóvendölésekből.

Első Felesége *Ferenca*nek még élvén,
Akkor-is vitézi dolgokat víselvén,
Hadi úttyaiból egyfizer haza térvén,
Hólmí befzedeke egymás között kelvén.

Mond az Afzfzony: Uram *Murányban*-is jártam,
Miólta te tölled a' minap el-váltam,
Mind a' három Afzfzonyt ott edgyütt találtam,
Vár erőtséget-is el-kerültem, 's láttam.

Az Afz

Az Afzszonyok feláll Ura értekezik,
Deliséggel köztők fellyeb melly érkezik,
Az Afzszony; *Mária* feláll emlékezik,
Ehez a' szépségben hogy leg-több érkezik.

Mondván: Tudom nekem ha holtom történne,
En utánam özvegy szívedben e' tünne,
Fáradságod érte addig meg-nem szünne,
Míg hideg nyoszolyád attól nem hevülne.

Melly Egi lelkeknek volt sugallásokból,
Emberi elmenek nem köz tudásából,
Hasonlot tanuljunk egy pásztor szavából,
Jövendőlt volt az-is szokatlanságából.

Mária Ferencnek mikor napot téve,
'S Murányból le-jövéen végezése léve,
Azon pásztor kétszer eleiben jöve,
Le-jövő *Márián* ilyen kérdést téve.

Hova mégy Afzszonyom? mondgya halásztatni,
Mofolyog a' pásztor kezd fejet mozgatni,
Nem oda mégy: kiért kezdi riogatni,
Nem a' te gondod a' hogy nem tudsz halgatni.

Vízszá tértében-is Pásztor meg-fzólította,
Nó! meg-halásztálé? Amaz meg-riaszta,
De nem gondol velle magát bátorította,
Jövendőlt nyelvét illy szókra fordította.

Addig jársz azért te halászni a' völgyre,
Hogy *Veselényinek* jüdsz kezében végre,
Azomban *Mária* fel-ballag a' hegyre,
Tsudállya mi vitte Pásztort e' beszédre.

Az érzékeny elme mivelhogy gyakorta,
A' jövendő dolgot érzeni meg-fzokta,
Rákózi szívét-is titkon mind izgatta,
Hogy még Murányt fortély követné miatta.

A' miat irat reá fok leveleket-is,
Hívatta, 's vészen fok ízeneteket-is,
Ad ahoz némellykor fenytékeket-is,
Hogy mennyen, 's ne tégyen ebben egyebet-is.

Egy parantsolattyát szintén akkor vette,
Hogy *Veselényinek* szándékát értette,

Hogy

Hogy mennyen fogora fokat ingerlette,
El-maradásának de módgyát ejtette.

Mikor napot vetett le-jöveteléhez,
Melly bajjal jut ott-is igyekezetihez,
Hány akadályt nem hoz *Illysbázi* ehez,
Majd erővel vívzi a' Fejedelemhez.

Alig tuda cölle menekedést venni,
Sok féltékkel kelle a' dolgot szinleni,
Mint Isten rendelte de ugy kelle lenni,
Akarattya ellen nem vala mit tenni.

Hogy azért végtére özve így jutának,
Más féle dolgokban két napok mulának,
A' víg Vasárnapra mikor virradának,
Hogy meg-esküdgyenek Papot hívtának.

A' két nap folyása tettzet fok heteknek,
Nehéz kín 's bús várás, a' szerelmeknek,
Ha mellette vannak gerjesztő tűzeknek,
Nagy vágyodása van lángozó szíveknek.

Nem lágy forró szállot *Veselényire*-is,
Ingerli *Cupido* szabadnál töbre-is,
Nohéz várakozni kevés üdöre-is,
De vígyázz *Mária* a' betsültre-is.

Az Ortza tzégére a' belső dolgoknak,
Az árúllyá tűzét titkos szándékoknak,
Ísmérvén szikráját innen a' lángoknak,
Gyors okofságával vét ellent azoknak.

Alkamatofágát hamar távoztattya,
Hogy maga ne légyen ináfsát hívatya,
Hól egy jó, hól málik a' mint szólítottatya,
Ha dolgok nintsen-is dolgakat mutattya.

Mint újult Tavaszfzal foglalkozó Madár,
Míg rendihez szabott ideje el-nem jár,
Nem áh-meg himeknek az hízelkedgék bár,
Tér, forog előtte tsokot-is alig vár.

Hasonlott tselekszík okos *Mária*-is,
Ambár kémfzerittse *Cupido* nyila-is,
De igaz ideje ha tovább volna-is,
Nem lesz épségének tsak egy tsep kéja-is.

Vasár.

Vasárnapi napra azomban kelének,
El-érkezvén a' Pap meg-is esküvének.
Kedves lakadalmot gazdagon tévének,
Trombita, 's dob szó közt vig kedvel lévének.

Mint férhez mentekor régen *Medeának*,
Kinek sok firalma volt házasságának,
Tisophon Furiák ide nem jutának,
ívöltő baglyok-is bűt nem kiáltának.

Hanem *Hymen*, *Juno*, *Venus* jelen lőnek,
Az új házassoknak jókkal kedvezének,
Igaz szeretetét holtig ígírének,
Nagy reménségeket szívekben szerzének.

Szárnyára kél a' hír, 's azomban fel-repül,
Tsátsogó szájával sok földet bé-kerül,
MURÁNY meg-vétele hírefedik, 's terfűl,
Kin a' Fejedelem busúl, Tsászársz örűl.

Ditsiri *Ferencnek* dolgait, 's hűségét,
Mint Eötves a' próbált arannyak szépségét,
's hálálva ísméri nagy érdemességét,
Mert sajátúl adgya Murány erőtségét.

Ha akarz érteni többet hűségéről,
Annak égis menő szép ditsiretiről,
Halált nem ísmerő emlékezetiről,
's fullasztó sírban-is élendőségéről.

Adomány levelét tekintsd-meg Murányról,
Ott látsz szép ajánlást annak mi-voltáról,
Máro sem irt többet *Achates* dolgaról,
Aeneas mellett lőtt sok farsaságáról.

Hűség *Tükörének* nevezi Tsászára,
Drága szó ez, nintsen eléendő arra,
Romolhat üdövel erős Murány vára,
De ennek nem lészén vesztő molya, 's kára.

A' fényt néző hegyek elébb le-omólnak,
Alatros térségre mint mezők hajólnak,
Elébb a' le-tsorgó vizek vízfűza folyának,
's abban lakó halak erdőkre ofizólnak.

Mint emlékezete ennek el-enyészik,
Akkor-is ha testét sötét sírban téfzik,

Szép

Szép híret a' férgek ott sem rágják, 's eszik,
Halála után-is élő nyelvre veszik.

Tükör hűségének de hasanlósága,
A' tükörnek penig a' tulajdonsága,
Hogy kitől nézetik fénlő tisztasága,
Meg-mutattya hól van fogyatkozottsága.

Előttünk a' Tükör *Veselény* példája,
A' hajlandóságnak kit bánt nyavalyája,
Ezt nézze, 's ne légyen tántorgó példája,
Mint ennek honnyáért villogjon szablyája.

De a' mint *Veselényt*, úgy a' *Máriát*-is,
Annak álhatatos szíve nagy vóltát-is,
Melly majd meg-haladgya *Judith* próbáját-is,
Hirdeti sok száj, 's nyelv, 's beszélli dolgát-is.

Meltó ditsiretit nem tartya szoros ír,
Folly Bétsben, 's másutt-is felőlle kedves hír,
Maga a' Tsászárné néki levelet ír,
Mellyben minden ige nagy ajánlással bír.

Eörökös betűkkel nevét jegyezteti,
Mellynek fényét rosda nem szennyelitheti,
Erdemes személljét sűrűn köszönteti,
Többi közt egy küldött loval tisztelteti.

Vitézhez illendő vólt tselekedete,
Azért a' vitézi ajándék tisztelte,
Rajta nyerge, 's minden egyéb öltözte,
Mint *Penthesilea* ha látnád felette.

Dianának a' melly híres vadassága,
Vagy *Athalantának* futó gyorsasága,
Ollyan tekintetes ennek lovasága,
's minden természetnek deli módosága.

A' természet mas fok jókkal-is kedvelte,
A' mint kívül testét szép rendel nevelte,
Jeles erköltsékekkel belől úgy tisztelte,
Mint gyűrűt a' gyémánt kedvesben fenlette.

Pegasusnak mennyit irnak zúgásáról,
's abból fakadt kútnak búzgó forrásáról,
A' kilentz fűzeknek szokott szállásáról,
Azoknak *Phoebussal* szép múlatásáról.

En-is

En-is ő felölle annyit beszélhetnék,
A' minémű elmét azokban lelhetnék,
Benne-is hasonlott bizvást találhatnék,
Es társaságokban méltán bé-vehetnék.

Melly kedves befédű hogy ha ezt vizsgálám,
Ambrosia ízzel szavait találám,
Sueda kebelében neveltnek ajánlám,
Az Isten Afzoznyok köziben számlálám.

Ha szállának tanult szép okosságáról,
Minden dolgaiban rendelt jó módgyáról,
Alig irtak annyit elmés *Minerváról*,
Mennyit érdemelne mondani magáról.

Szép maga-viseleést rajta ha szemlélnék,
Annak itilője *Parisként* én lennék,
Junot, *Pallást*. *Venust*, mást-is félre tennék,
Eő ditsiretíre érdemesben mennék.

Istenes éltéről szólnom ha kellene,
A' *Vésa* szűzekről más bár beszéllene,
Ehez a' ditsiret méltábban illene,
's áhítatossága többet érdemlene.

Tökélletességét, 's hűségét Férjéhez,
Ha *Musam* ajaka venné befédéhez,
A' mennyi ditsiret fér *Penelopéhez*,
Annyi jót szólhatna ennek hűségéhez.

Udvara népéhez, 's más egyebekhez-is,
Kegyelmes irgalmas a' szegényekhez-is,
Ha számlálni kezdeüm, 's venném versfemhez-is,
Más nem fok hasonlót lenné ezekhez-is.

De én mind ezeket nem vizsgálom mélyen,
Hanem dolgaihoz szóllok tsak tsekéllyen,
Sok szép *virtusiról* más-is hadd beszélljen,
Méltó ditsireti nevedegyen, 's éllyen.

El-is mind a' kettő, 's vagyon betsületben,
Nő jó szerentséjek szaporán mindenben,
Naponként *Veseleny* hág nagyobb tisztekben,
Lévén Tsálfárinak érdemelt kedvekben.

Viszik a' fel-földre hamar *Gene* álnak,
Szép emlékezeti hól most-is fenn álnak,

Azom -

Azomban a' Tisztek egyről másra válnak,
Nagyobb méltóságok vállaira szállnak.

Magyar Országunknak lesz Nándor Ispánnya,
Hűségét a' *Spanyol* Király-is kívánnya,
Nagy érdemű arany gyapjával kinállya,
A' mint meg-is adta, 's nyakán függ Báránnya.

Nintsen már több grádits Magyar méltóságra,
Erdemlett *Virtussa* vitte felső ágra,
Honnan figyelmesen vigyázz az Országra,
ISTEN nyújtsa éltét kívánt hofzfaságra.

Igy jútott VESELENY nagy *Murány* Várához,
Emeltetvén onnan több méltóságához,
Erkezett *Musam*-is már fel-tött tzellyához,
Fárattsága után lát nyugadalmához.

V E G E.

